VÕRU VALLA ARENGUKAVA KOOSTAMINE

Elanikkonna rahulolukü sitluse kokkuvõte

Tellija: Võru Vallavalitsus

Pakkuja: MS Inspire OÜ

VÕRU VALLA ARENGUKAVA KOOSTAMISE PROTSESS

Võru valla arengukava koostamise protsess

- Kehtiva arengukava seiramine - august 2024
- I mõttetalgud - 19.09.2024
- MTÜdega kohtumine - 24.09.2024
- Elanike tagasiside küsimustik - 30.09.2024
- II mõttetalgud - 10.10.2024 kell 10-13 ja 14-17
- Küsimustiku kokkuvõtte koostamine oktoober 2024
- Rahvastikuprognoosi koostamine 30.10.2024
- Ettevõtjatega kohtumine - november 2024
- Kaasamiskohtumised:
  - 29.10 kell 17.30 -19.30 Lasva rahvamajas
  - 30.10 kell 17.30- 19.30 Sõmerpalu kogukonnamajas
  - 31.10 kell 17.30- 19.30 Vastseliina rahvamajas
  - 6.11 kell 17.30-19.30 Orava kultuurimajas
  - 7.11 kell 17.30-19.30 Võru vallamajas
- Arengukava tööversiooni koostamine ja valideerimine vallavalitsusega - oktoober-november 2024
- Arengukava eelnõu koostamine ja volikogus arutamine - detsember 2024
- Arengukava avalikustamine - jaanuar 2024
- Arengukava eeldatav vastuvõtmine - veebruar 2024

Arengukava koostamine: teemarühmad

Arengukava koostamiseks on moodustatud viis teemarühma omavalitsuse, volikogu jt aktiivsetest kodanikest erinevate teemade lõikes:

- **haridus ja noorsootöö**
  - alusharidus, põhiharidus, gümnaasiumiharidus;
  - noortevaldkond, sh avatud noorsootöö, huvitegevus, huviharidus.
- **kultuur, sport ja vaba aeg**
  - kultuur ja vaba aeg, sh raamatukogu, sport, huviharidus;
  - kolmas sektor ja kogukonnad.
- **elu- ja ettevõtluskeskkond**
  - elamumajandus, sh eluruumide ligipääs, ülevaade investeeringuid/lammutust vajavatest hoonetest, omavalitsuses asuvate elamute ülevaade;
  - ettevõtluskeskkond, sh turism ja turundus;
  - keskkonnahoid, sh rohevõrgustiku arendamine, elurikkuse säilitamine, jäätmete liigiti kogumise suurendamine, ringmajanduse arendamine;
  - liikuvus, ühistransport ning liikluse ja teehoiu arendamine;
  - turvalisus, avalik kord, julgeolek.
- **sotsiaal- ja tervishoid**
  - sotsiaalhoolekanne, sh täiskasvanutele töövõimet ja iseseisva toimetulekut, eakad, ligipääsetavus;
  - laste ja perede heaolu;
  - rahvatervis.
- **avatud valitsemine ja kuvand (juhtrühm)**
  - valitsemine, sh avatud valitsemine, noorte kaasamine;
  - avalikud ja kvaliteetsed teenused
  - kuvand ja kommunikatsioon.

ELANIKKONNA KÜSITLUSE KOKKUVÕTE

Elanikkonna küsitlusest

- 30.09 seisuga vastas elanikkonna küsitlusele **196** vastajat.
- Küsisime teenuste kättesaadavuse ja rahulolu kohta.
- Küsitlus lähtus riigi poolt välja töötatud Minuomavalitsus.ee küsitlusest ja varasematest Võru valla poolt läbi viidud küsitlustest.
- Küsitlus sisaldas nii 5-palli skaala küsimusi kui ka avatud vastuseid.
- **Kõikidele küsimustele ei ole kõik vastajad vastanud**. See kajastub ka joonistel.
- Avatud vastused on kuvatud nii nagu vastajad on vastanud.

Joonistest

- Kõigile küsimustele ei ole kõik vastajad vastanud. See tähendab, et vastuste koguarv joonistel ei pruugi olla kokku 196 vastajat.
- 5-palli skaala vastuseid loe nii, et 1 on madalaim ja 5 on kõrgeim vastus. 5-palli skaala joonised on alati tähistatud järgnevalt:
  - 1 - Ei ole üldse rahul - vanaroosa
  - 2 - Pigem ei ole rahul - tumepunane
  - 3 - Nii ja naa - lilla
  - 4 - Pigem rahul - helesinine
  - 5 - Väga rahul - helelilla
  - Ei oska öelda - heleroosa
  - Ei kasuta teenust - tumeroosa

Vanuserühmad

- Küsitluses oli võimalik vastajal end eagrupi kaudu määratleda järgmiselt:
  - noorem kui 16 eluaastat;
  - 16-20 eluaastat;
  - 21-26 eluaastat;
  - 27-34 eluaastat;
  - 35-44 eluaastat;
  - 45-54 eluaastat;
  - 55-64 eluaastat;
  - 65-74 eluaastat;
  - 75 ja enam.
- Vastajate vanuselise määratluse põhjal saab öelda, et küsitlusele on valdavalt vastanud täis- ja tööealine elanikkond (**88%** vastajatest) vanuses 27-64 eluaastat.
- Vanuseline koosseis ei ole küsitluses iga vastuse juures välja toodud, kui see just ei eristu märgiselt või ei ole küsimuse konteksti osas enamat taustainfot andev.

Millisesse vanuserühma kuulud?

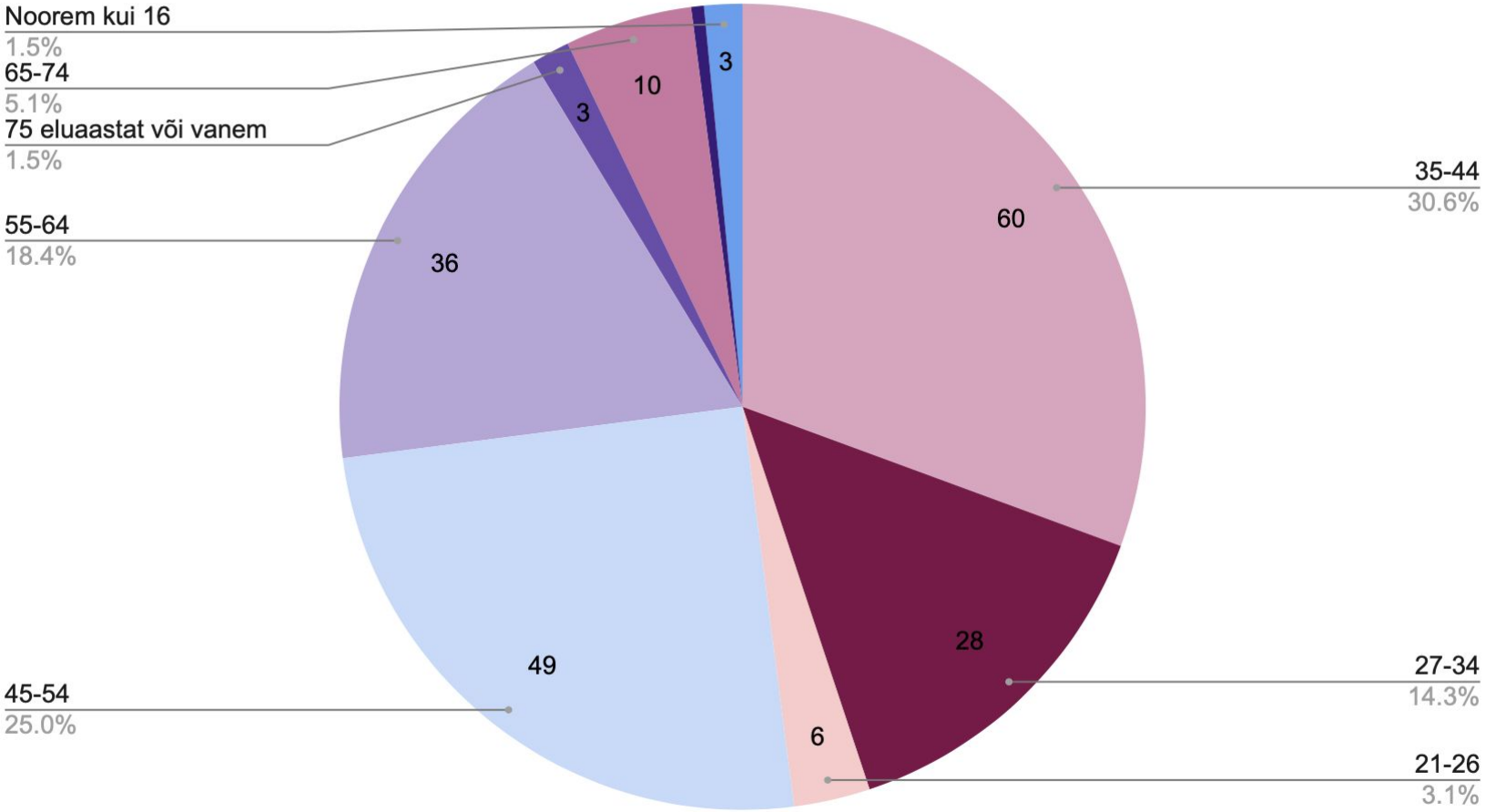

Piirkonnad

- Küsitluses oli võimalik vastajal end oma elukoha järgi määratleda järgmiselt:
  - Lasva piirkond
  - Orava piirkond
  - Sõmerpalu piirkond
  - Vastseliina piirkond
  - Võru piirkond
- Piirkonnad on läbivalt joonistel värviga eristatud järgmiselt:
  - Helellilla - Lasva piirkond
  - Helesinine - Orava piirkond
  - Tumepunane - Sõmerpalu piirkond
  - Lilla - Vastseliina piirkond
  - Vanaroosa - Võru piirkond

Millises valla piirkonnas elad? (Piirkonna all mõeldakse enne Võru vallaks ühinemist olnud valda.)

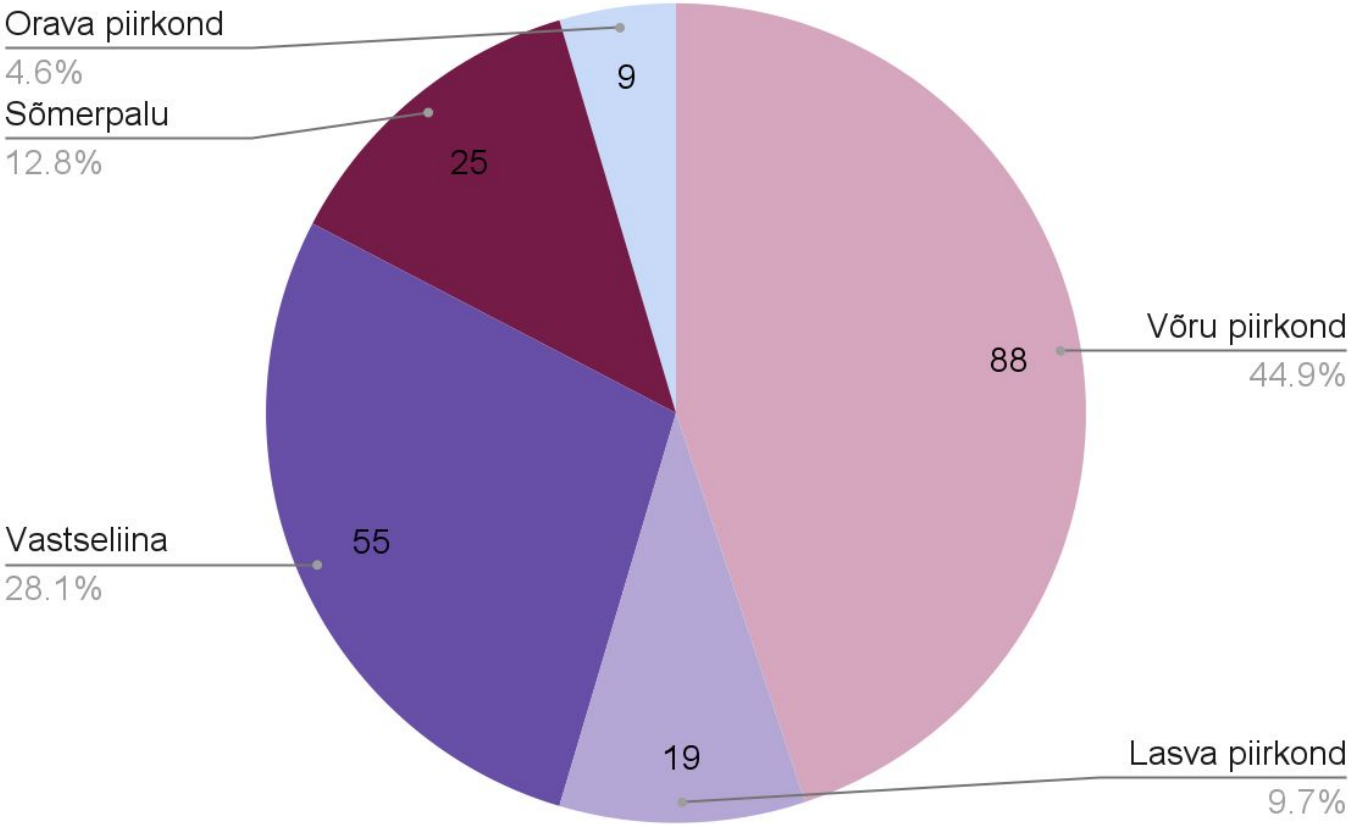

Vanuserühmad piirkondade lõikes

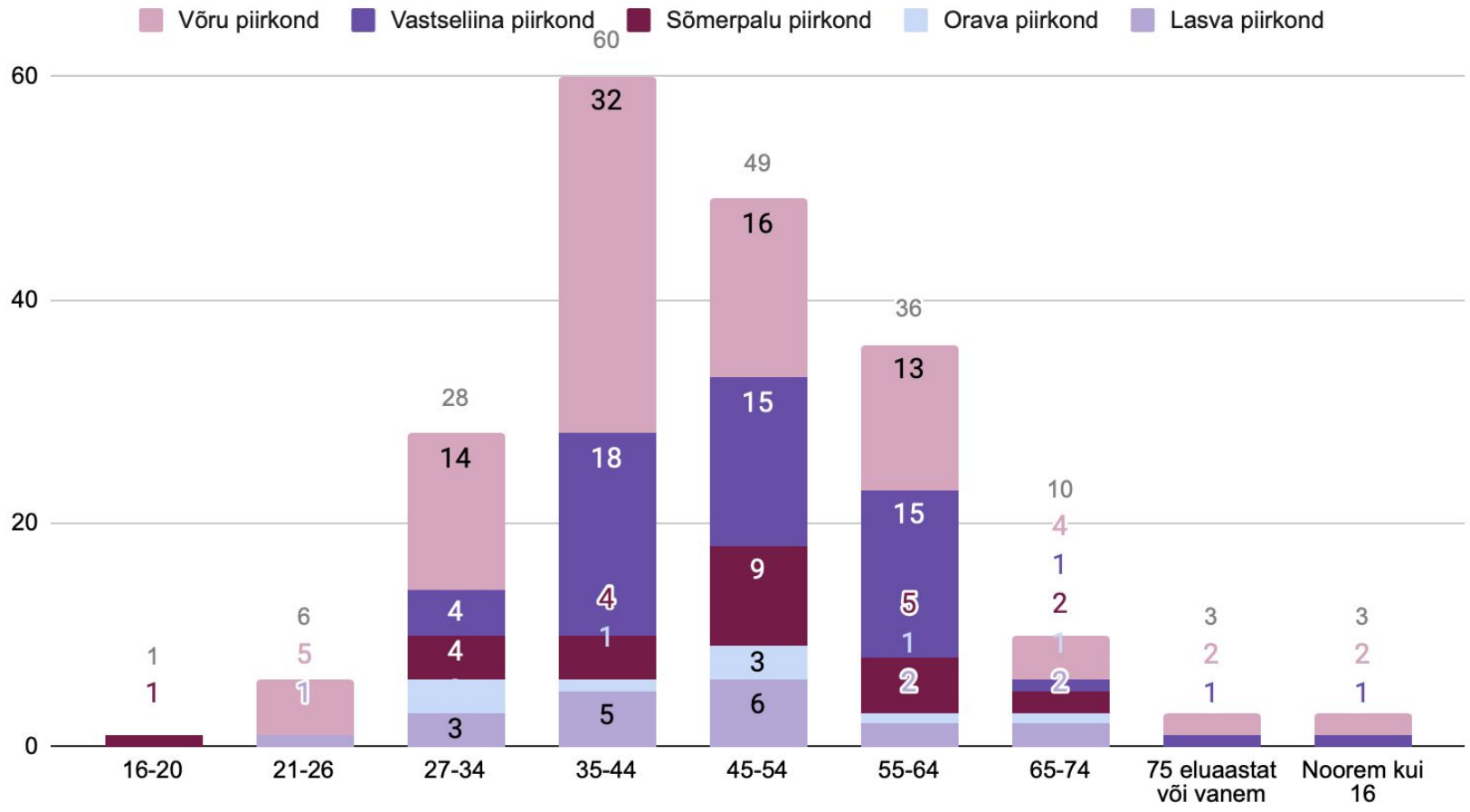

SOTSIAALHOOLEKANNE LASTE JA PEREDE HEAOLU RAHVATERVIS

Mil määral oled oma piirkonnas rahul sotsiaalteenustega?

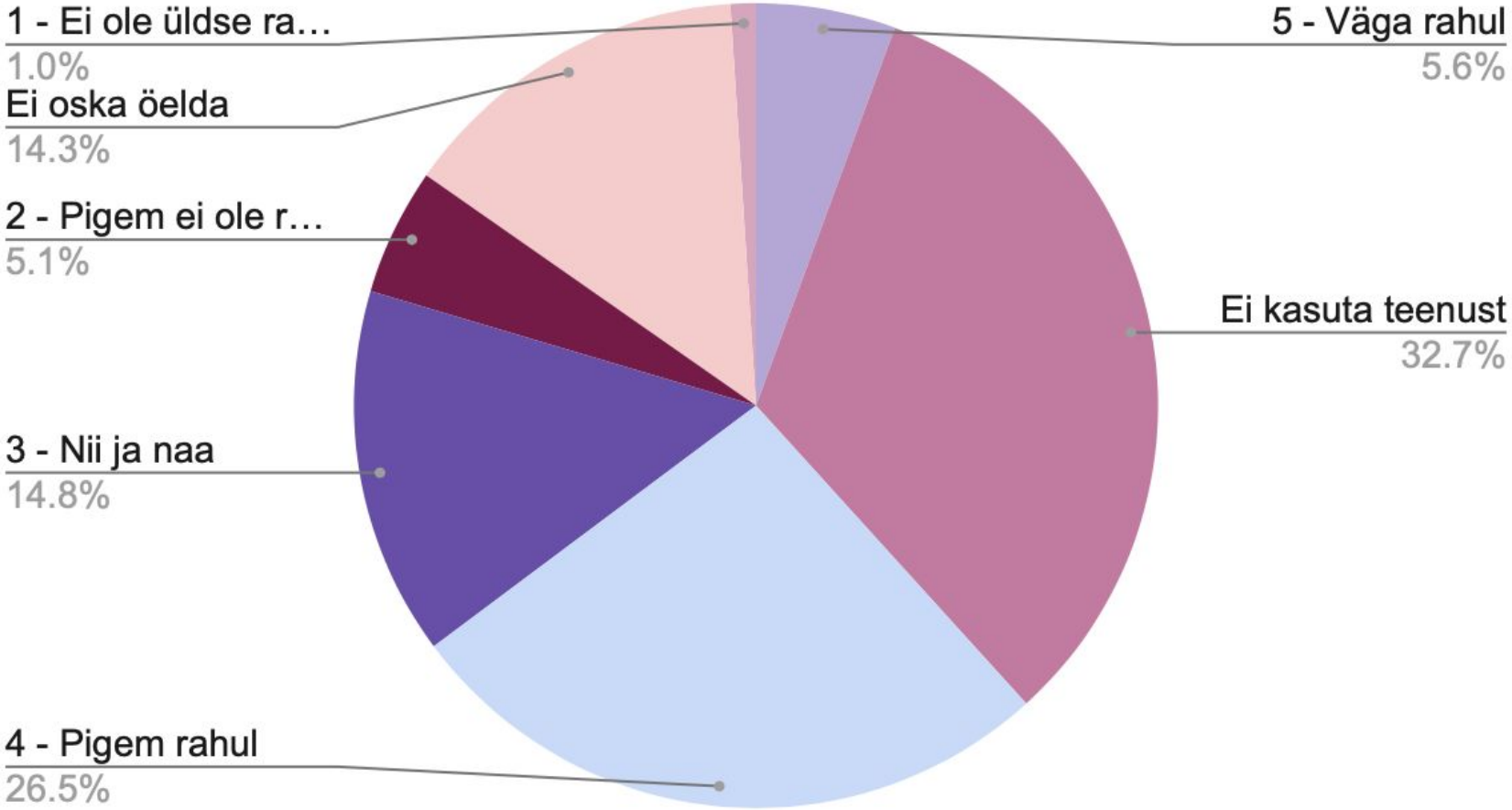

Rahulolu sotsiaalteenustega

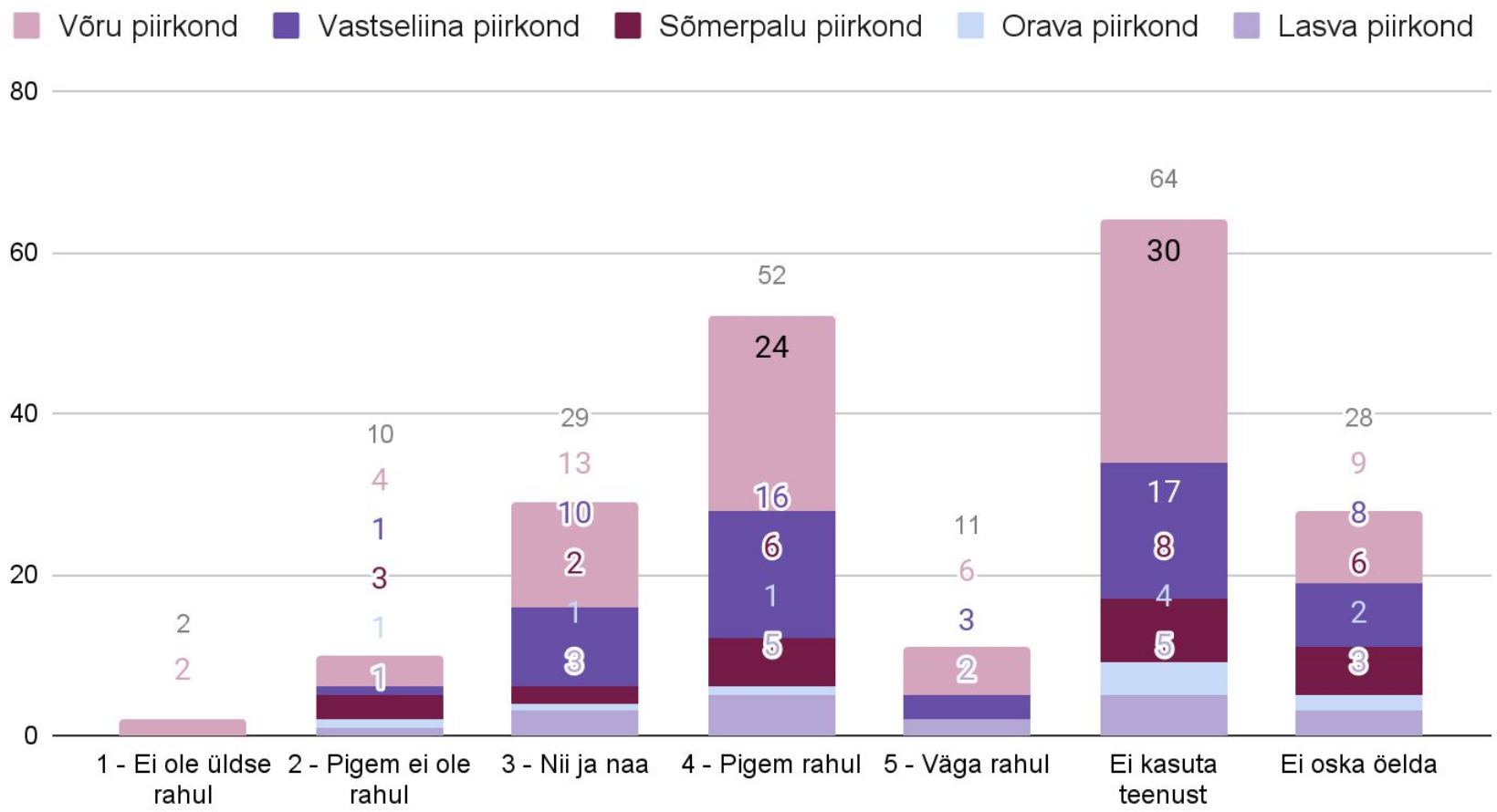

Mil määral oled oma piirkonnas rahul perearstiteenusega?

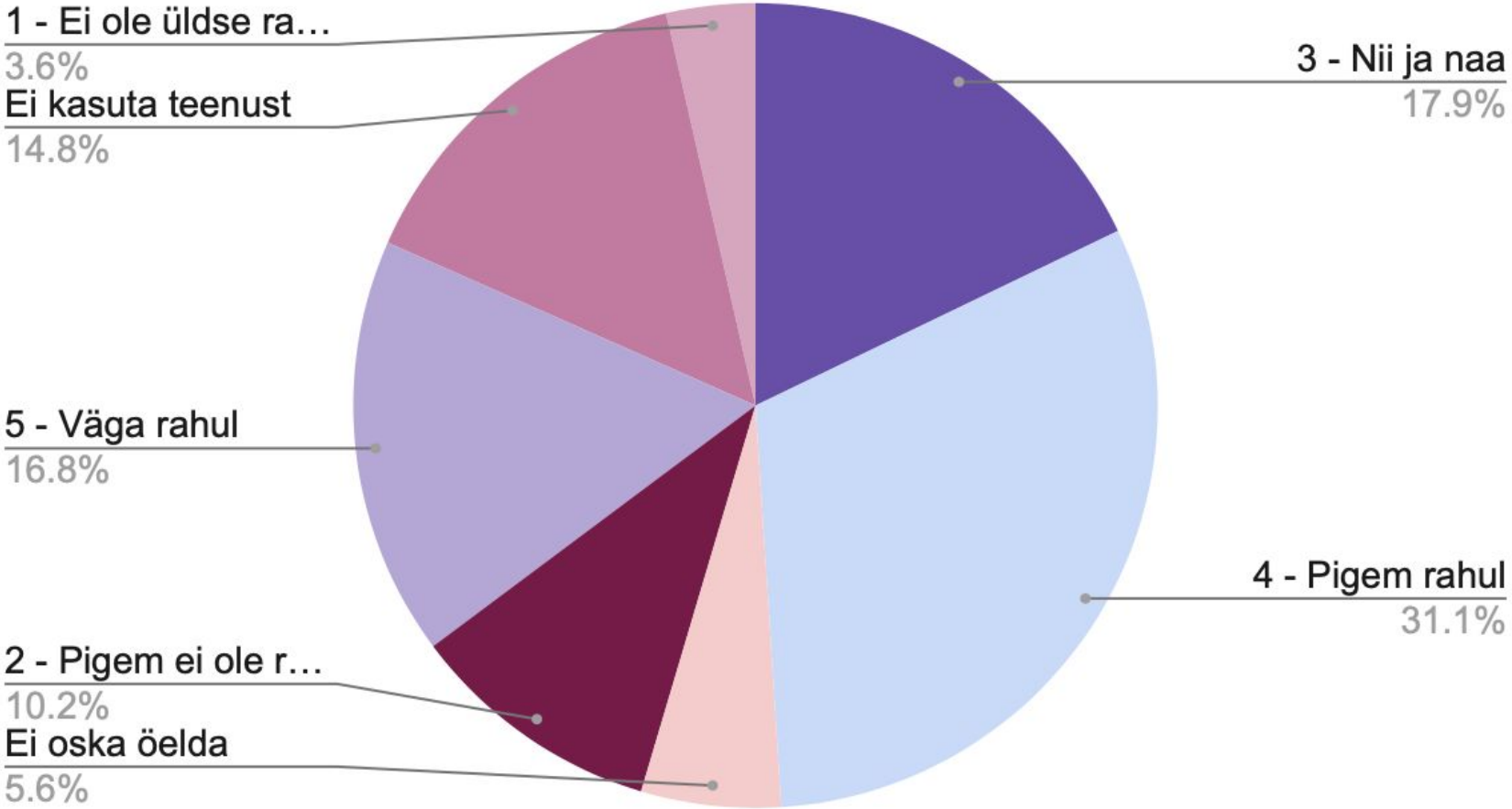

Rahulolu perearstiteenusega

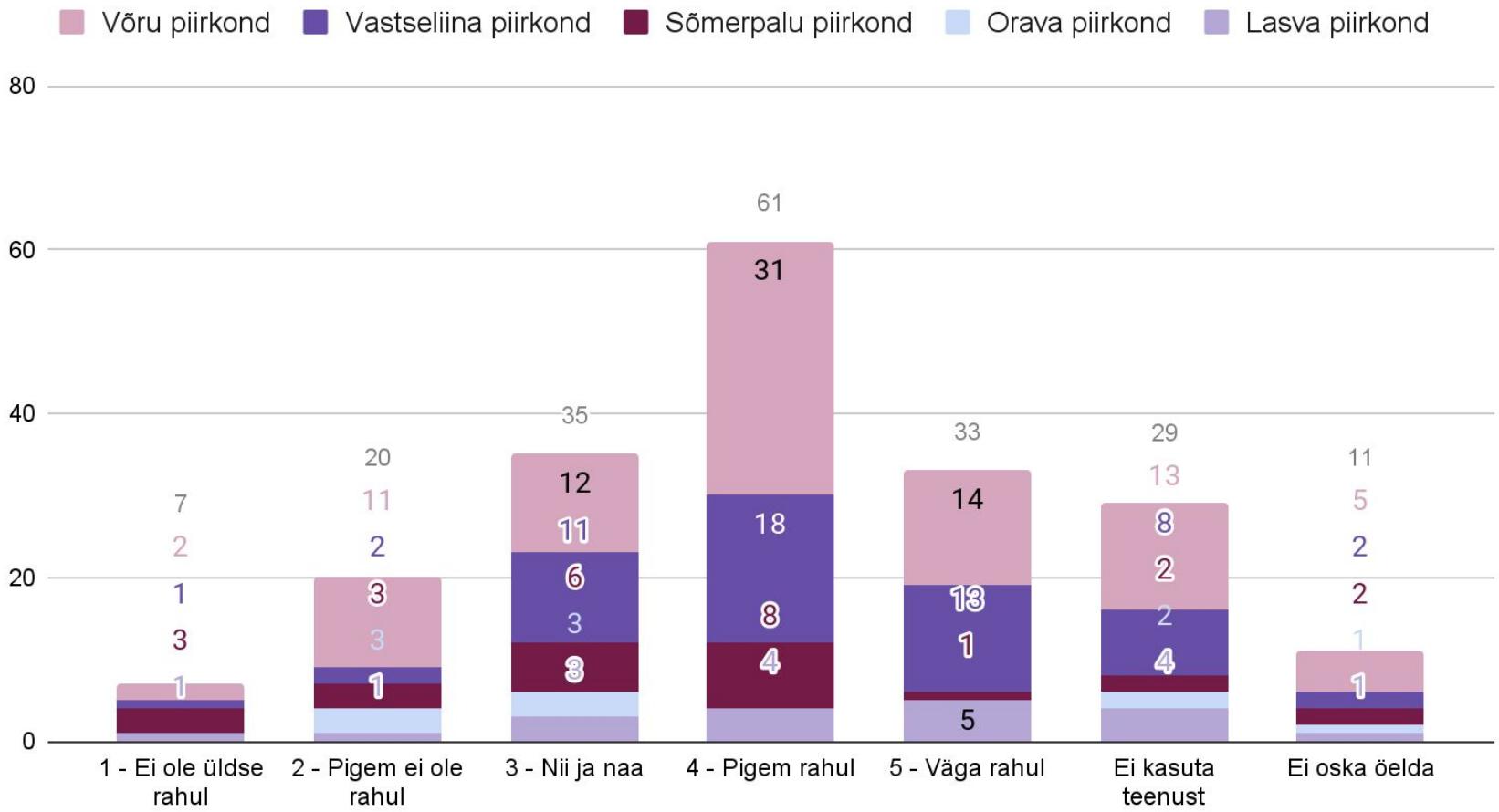

Mil määral oled oma piirkonnas rahul laste ja perede teenustega?

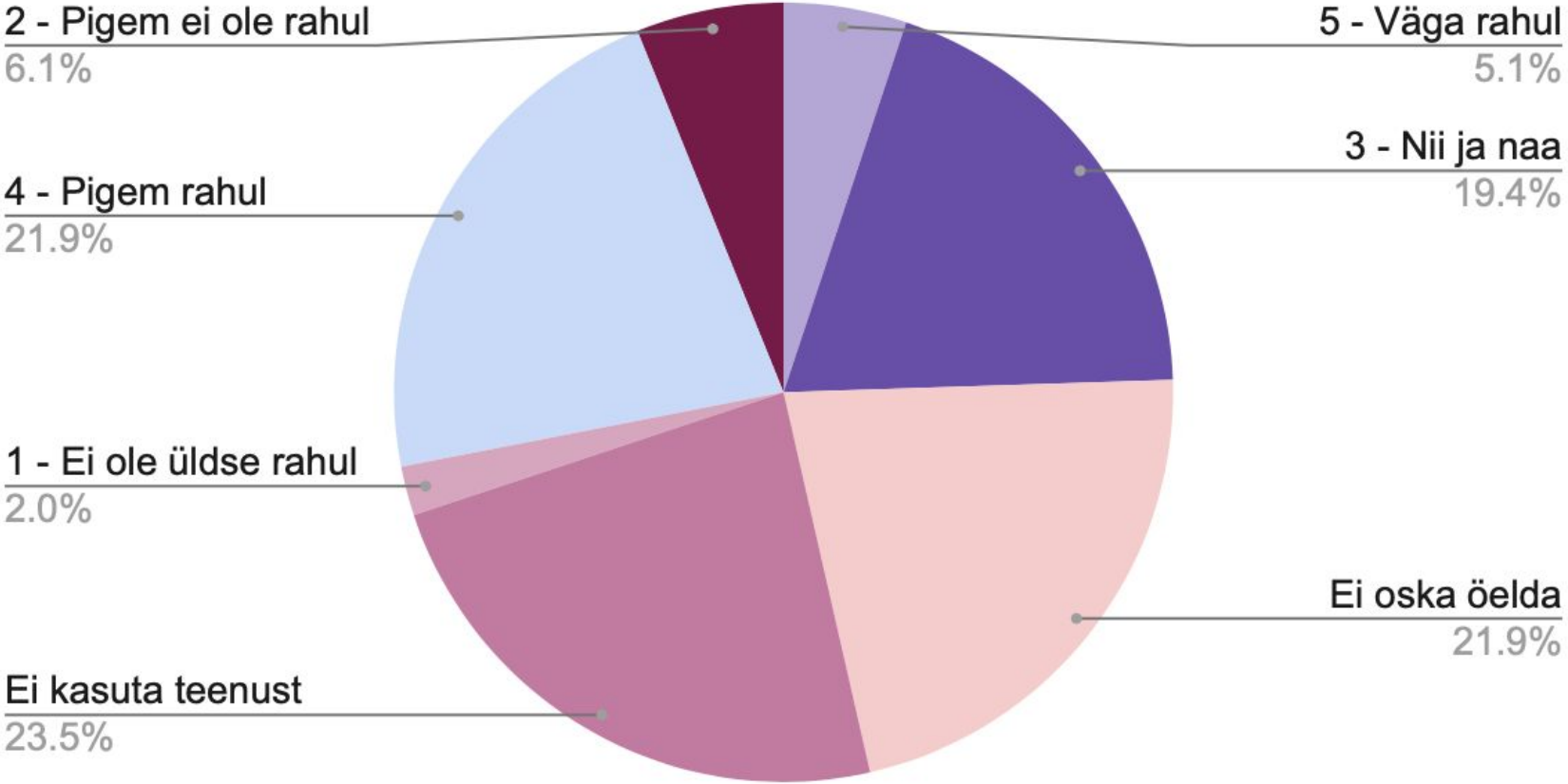

Rahulolu laste ja perede teenustega

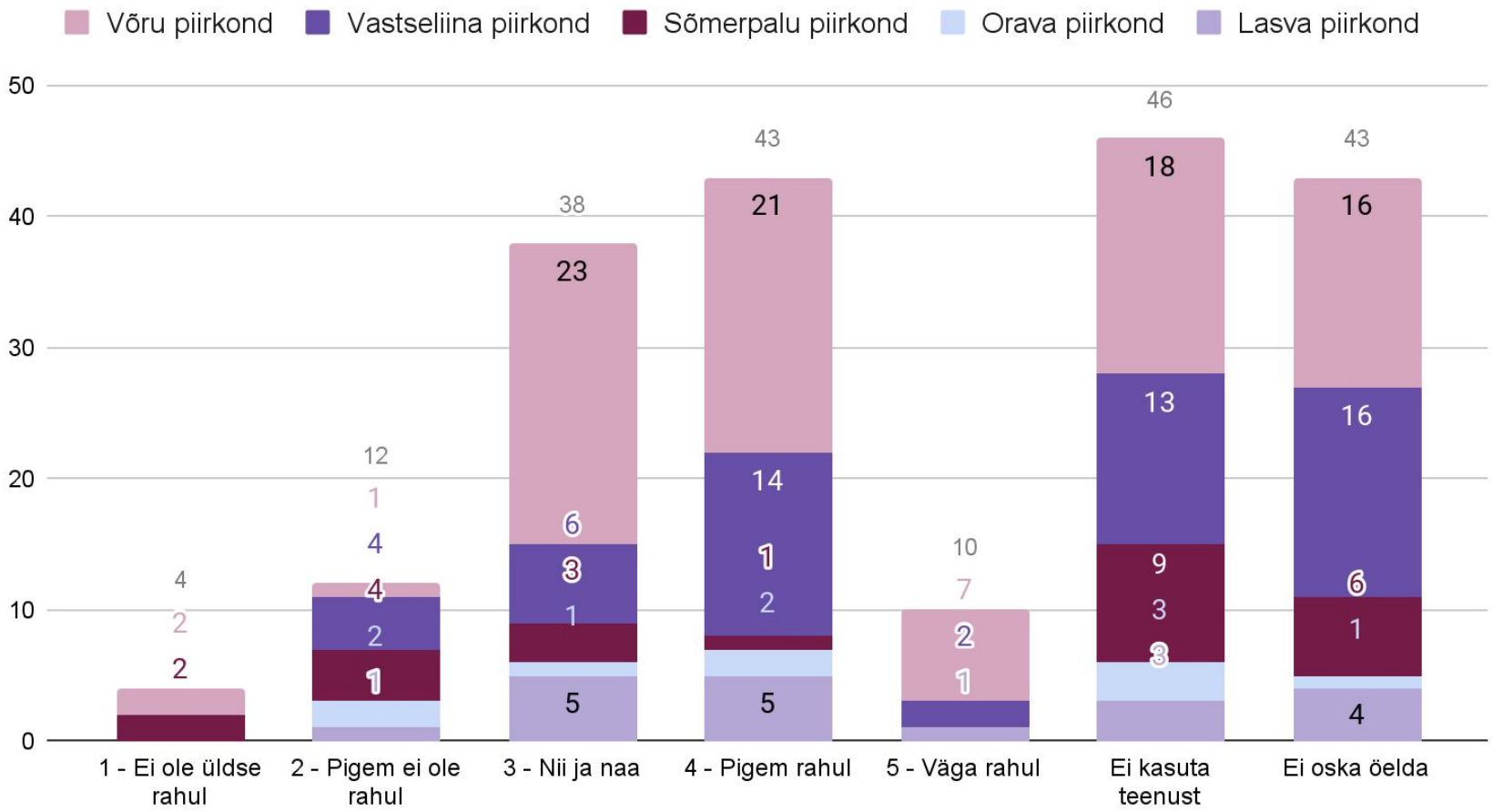

Mil määral oled oma piirkonnas rahul vaimse tervise teenustega?

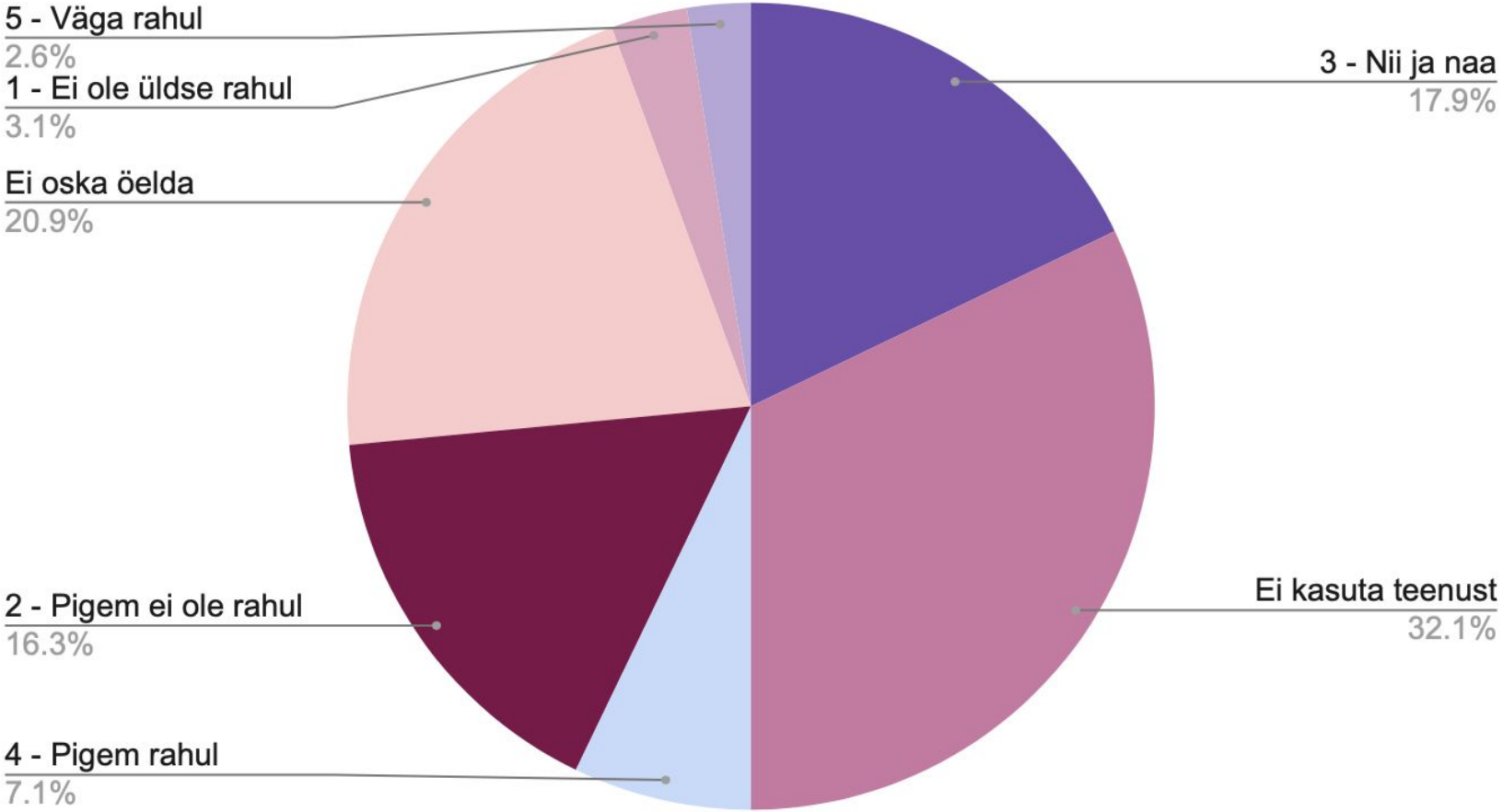

Rahulolu vaimse tervise teenustega

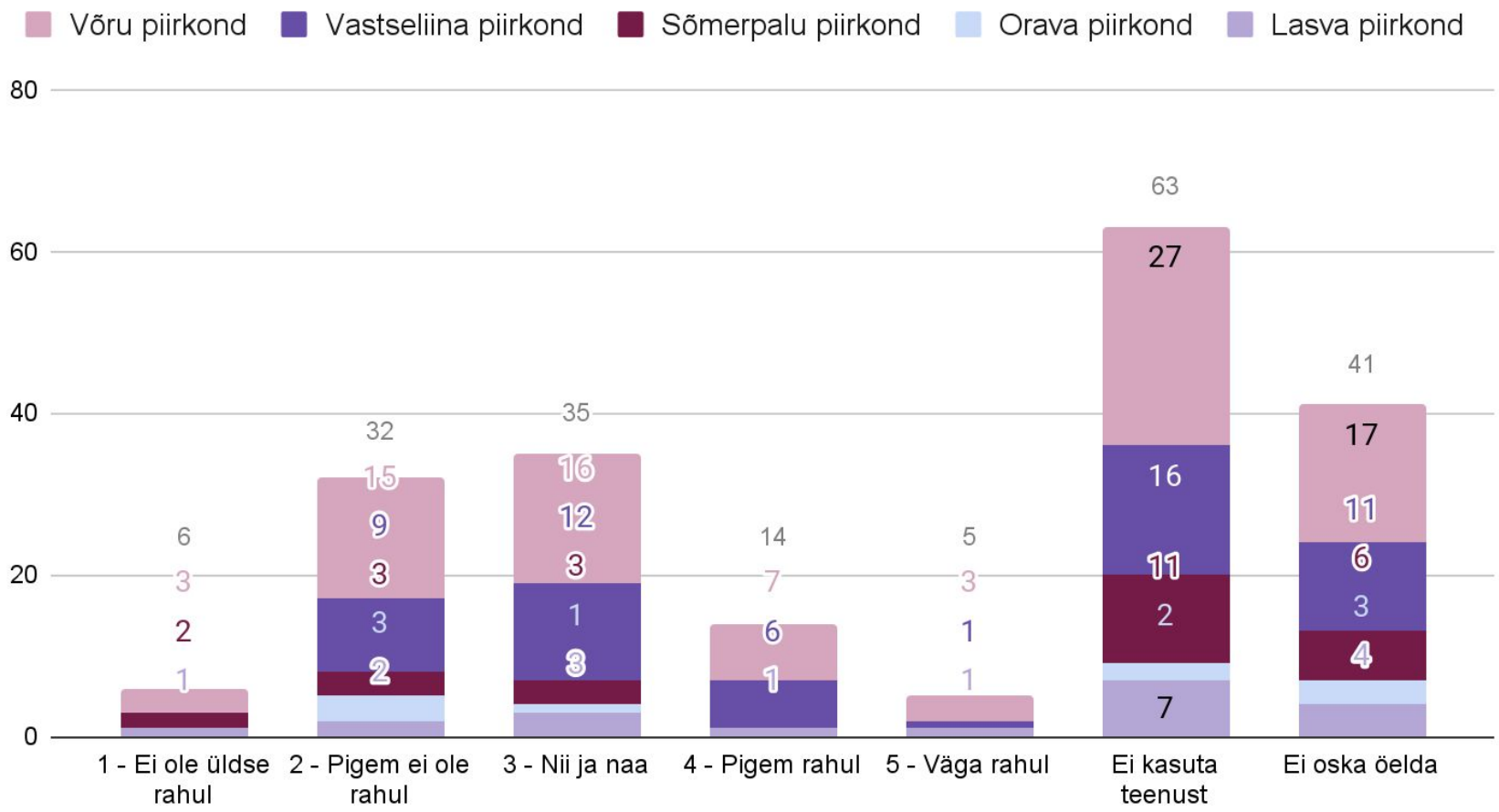

Mil määral oled oma piirkonnas rahul sotsiaalteenuste ja toetuste info kättesaadavusega?

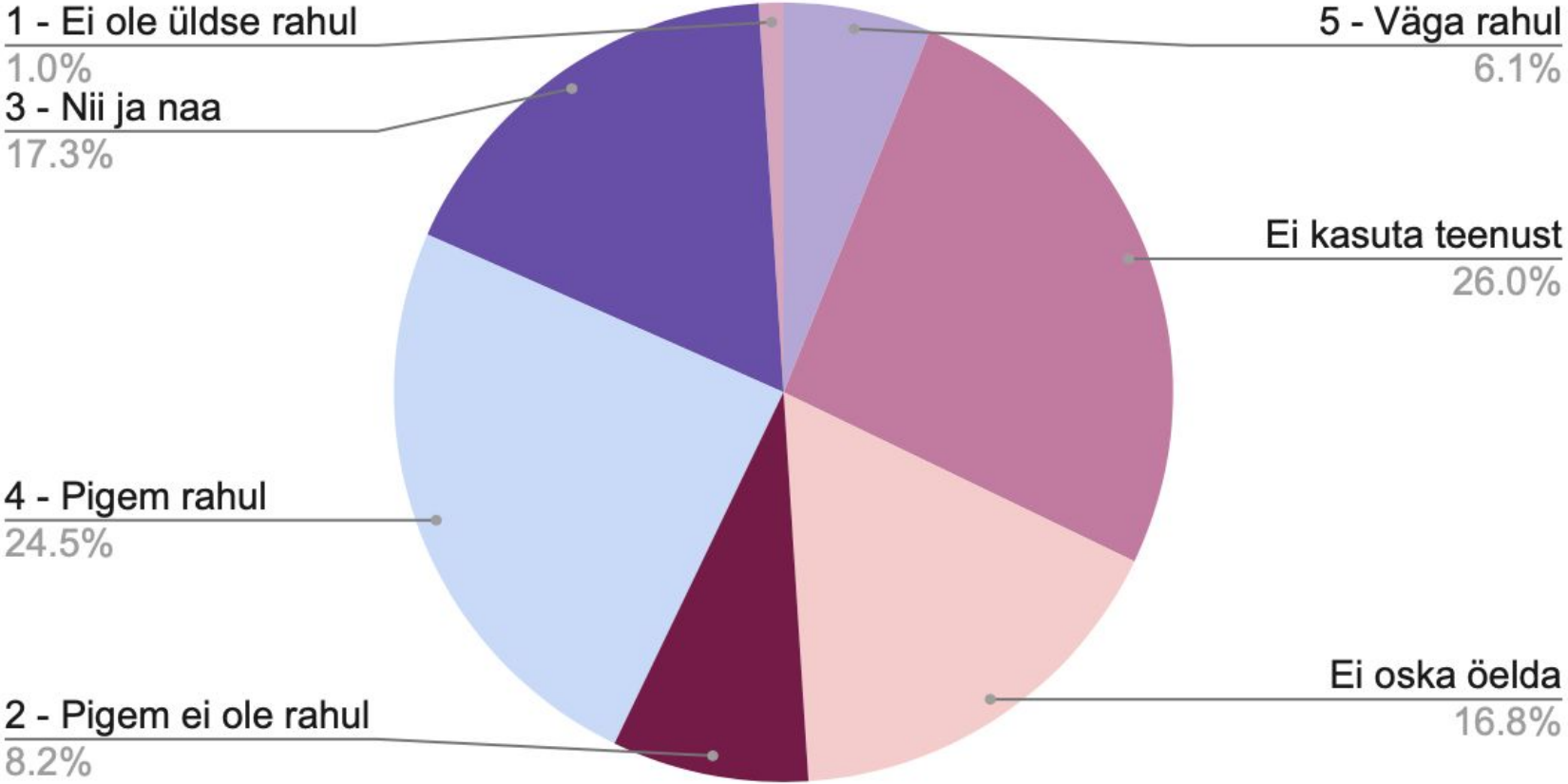

Rahulolu sotsiaalteenuste ja toetuste info kättesaadavusega

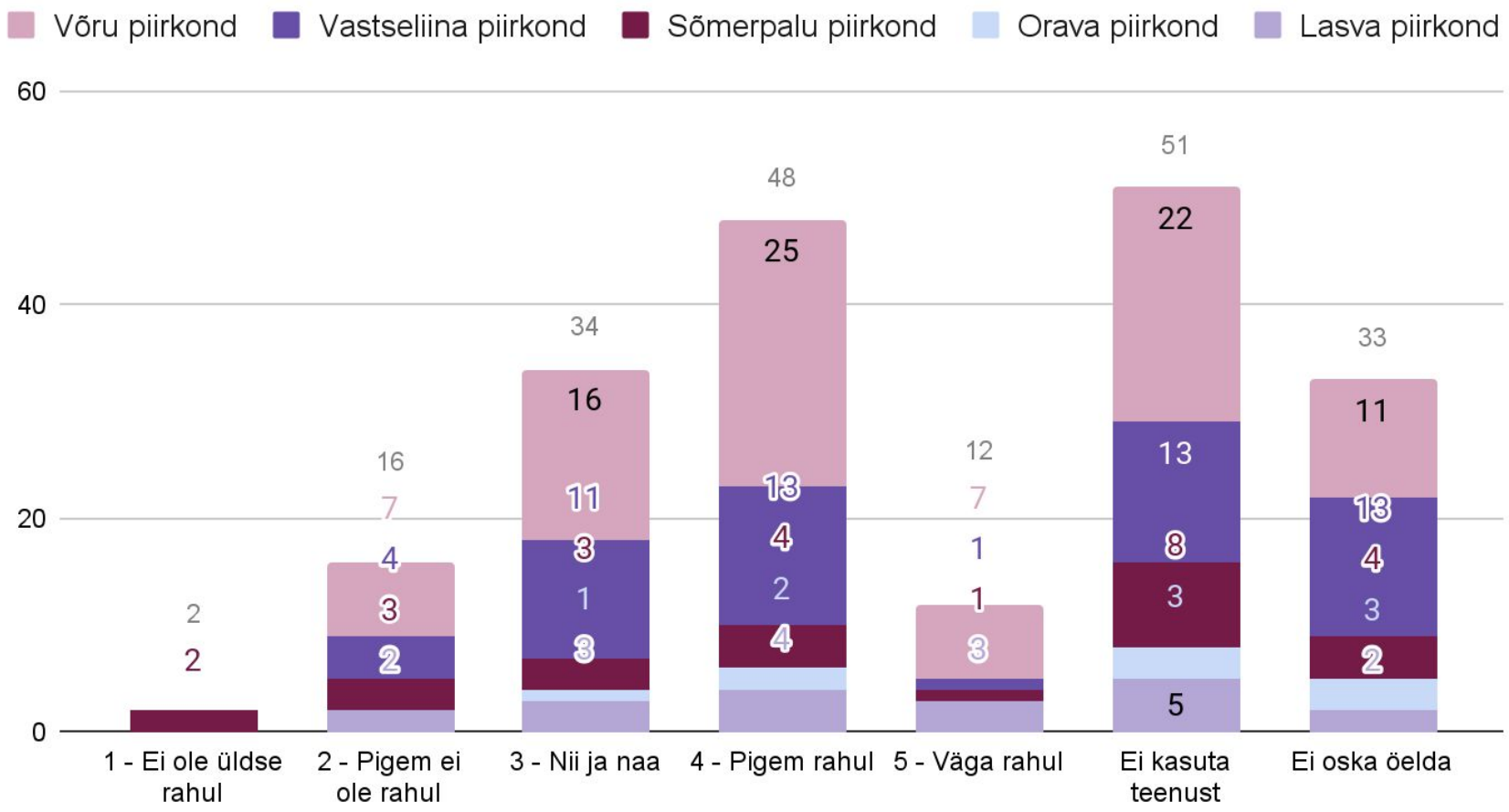

Hinnangute täiendused sotsiaali, laste ja perede ja rahvatervishoiu teenuste osas.

- Sotsiaalvaldkond on madalal tasemel
- Vanurid elavad üksi, kaks korda nädalas käib sotsiaaltöötaja. Igapäevased toimingud lohakil. Vanurid tahavat rääkida ja lihtsalt tähelepanu, hoolivust.
- Perearstisüsteem on alla igasugust arvestust. Haige olemiseks peab raudne tervis olema.
- Päris tihti ei ole võimalik perearsti ja ka pereõde kätte saada telefonitsi.
- Rahva vaimne tervis on parem siis kui on võimalikult palju sportimisvõimalusi ja aktiivseid ajaveetmise võimalusi. Tuleks kaardistada seniseid võimalusi ja luua teadlikult võimalusi erinevatele ajaveetmise võimalustele.
- Taaskord pole piirkonnal mingit tähtsust, mul on perearst teises Võru valla "piirkonnas"
- Perearst ei asu minu piirkonnas, vaid Võru linnas. Ülejäänud teenustega pole ka otseselt kursis. Võiks olla rohkem informatsiooni nende kohta.
- Eks toetusi jagatakse töötutele või paljulapselistele, töötav inimene peab ise kõik kinni maksma. Ainuke pluss on huvihariduse toetus, aga tõusva elukalliduse puhul võiks see 20 eur suurem olla.
- Vaimse tervise abi kättesaadavus on olematu. Peab selleks spetsiaalselt Tartu sõitma.
- Sotsiaalmaja laste mänguväljaku kõrval pole eriti hea, tihti peale laste peale karjutakse sealt.
- Koerad võiks kinni olla, et ei peaks joostes või kõndides kartma pureda saamist.
- Perearst on Võru linnas :(See on kaugel.
- On vaja teha rida muudatusi dementsete lähedaste võimalikult väärika elu tagamiseks ja toetamiseks, ka lähedastele.
- Läbi tervise agentuuri võimatu arstiga suhelda
- Mittetoimivatele perekondadele nõustamisteenused puuduvad.

Hinnangute täiendused sotsiaali, laste ja perede ja rahvatervishoiu teenuste osas.

- Vanemlikke oskuste õpe ei ole piisavalt kättesaadav.
- Psühholoogi vastuvõtule on ajad on pikad.
- Toetavad teenused dementsetele ja nende perekondadele puuduvad.
- Koduteenust ei saa piisaval hulgal. Kui hooldan kodus eakat lähedast, siis puhkust saada pole võimalik, sest lähedasele ajutiselt hooldusteenust pole võimalik saada.
- Perearstiga kontakti saamine raske.
- Rohkem rahvaspordi üritusi võiks olla.
- Vaimse tervise teenuste kättesaadavus on riiklik probleem
- Perearst on väga hõivatud, kuid tore, et ta meil olemas on.
- Perearstide nimistud on täis - nooremaid arste pole. Käime teises maakonnas perearstil.
- Parksepa aleviku elanike on alati veidi ärevaks teinud kui sotsiaalmajja kolib mõni erivajaduse või eriliste kommetega isik- et ebalevat olukorda vältida, siis ehk aitaks koosolek või teavitustöö. On lihtsad soovitused- et lapsed ei narriks, hoida pisut eemale, jääda ise rahulikuks, teavita probleemide korral- keda? jne
- Paraku kohtan lapsi kellel puuduvad õiged toitumisharjumused, käitumisraskused, kõneraskused. Kurb.
- Hulga aastaid elas meie juures abikaasa kõige eakam sugulane, keda abistasime. Sotsiaalteenuseid, kui neid on, võiks rohkem tutvustada inimestele.
- Linnas uuendatakse kõikjal terviseradasid. Maal on kruusateede ääres ohtlik, eriti lastel, rattaga sõita. Et minna terviseradasid kasutama, tuleb pikka maad autoga sõita.

Ettepanekud sotsiaali, laste ja perede ja rahvatervishoiu teenuste osas.

- Navi seltsimaja juures võiks olla treenimiseks rohkem vahendeid
- Vald võiks toetada juhilubade tegemist gümnaasiumisastmes
- Toetuste loomine pereterapeudi külastamiseks
- Sotsiaaltöötajate palkamine
- Bussipeatustesse katuse ja istekohaga ootekoht
- Viitka-Vastseliina vahelise kergliiklustee rajamine
- Tugiisikuteenuse võimaldamine rohkematele peredele, kes toime ei tule
- Uute vabaaja veetmise võimaluste loomine
- Spordiplatside ja väikelaste mänguväljakute edendamine
- Kergliiklusteede võrgu laiendamine
- Logopeedi ja vaimse tervise teenuse kättesaadavamaks muutmine valla siseselt
- Võru valla kui atraktiivse elukoha säilitamine
- Elektriliitumiste ja ligipääsuteede rajamine
- Eakatele rohkema tähelepanu pööramine
- Lasteaiahoonesse sotsiaalmaja arendamine, kus vanurid saavad suurema abistamiseta ise hakkama
- Perearsti või vähemalt pereõdede vastuvõtt mingitel päevadel Osulas, Sõmerpalus kaasaegsetes kenades ruumides
- Noortele peredele keskendumine

Ettepanekud sotsiaali, laste ja perede ja rahvatervishoiu teenuste osas.

- Diagnoosiga dementsed peaksid saama erikäsitlust dokumentide pikendamisel
- Puude taotlemine peaks ära jääma, kuna diagnoosid iseenesest kinnitavad inimese mitte hakkamasaamisest.
- Aitama vabatahtlikel eestvedajatel selgitustööd teha liikumisega seotud huviringides osalemise vajalikkusest
- Arendama peaks perede toetamise ja nõustamise süsteemi, et oleks kiiresti võimalik saada vaimse tervise tuge ja ka nõustamist laste probleemide ja õpetamise osas.
- Vallas võiks olla sotsiaalteenuste keskus, kust saab abi ja nõustamist nii noorte probleemide korral kui eakate iseseisva või mõningase abivajadusega toimetuleku tagamiseks
- Kergliiklustee alevist Kirikumäe järve äärde
- Väga suurt rõhku tuleb pöörata üksi elavatele inimestele
- Peredele pere tarkuste õpetamine
- Tervise edenduseks panna käima valla buss, kes viiks kord nädalas Lasva külarahva Väimelasse ujuma näiteks (just lapsi ja vanemaealisi, kellel pole juhilube).

KULTUUR
SPORT
TURISM

Mil määral oled oma piirkonnas rahul kultuursete vaba aja veetmise võimalustega?

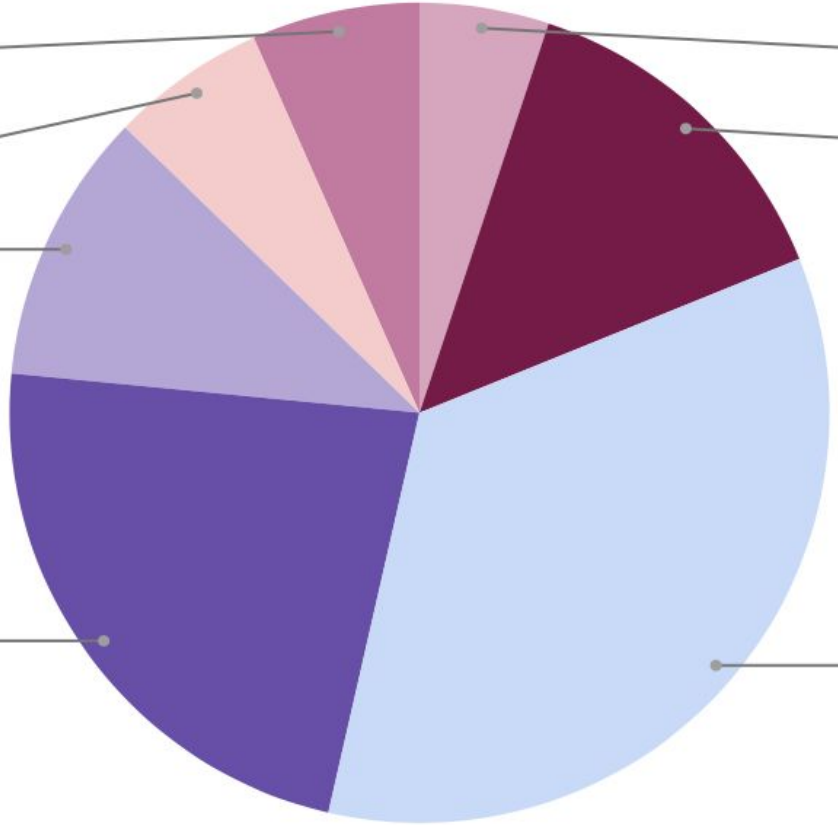

Rahulolu kultuursete vaba aja veetmise võimalustega

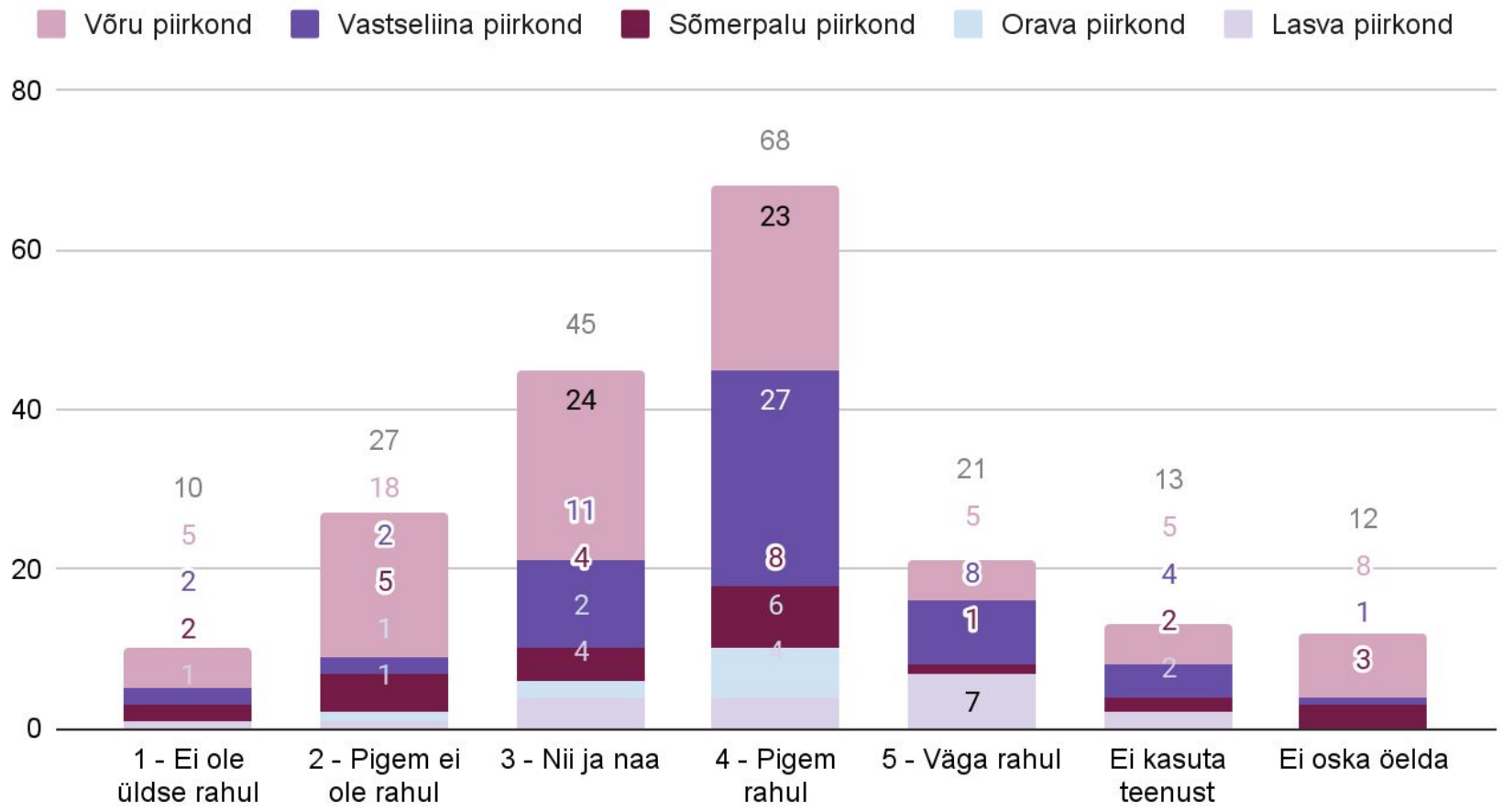

Mil määral oled oma piirkonnas rahul kultuurisündmuste info kättesaadavusega?

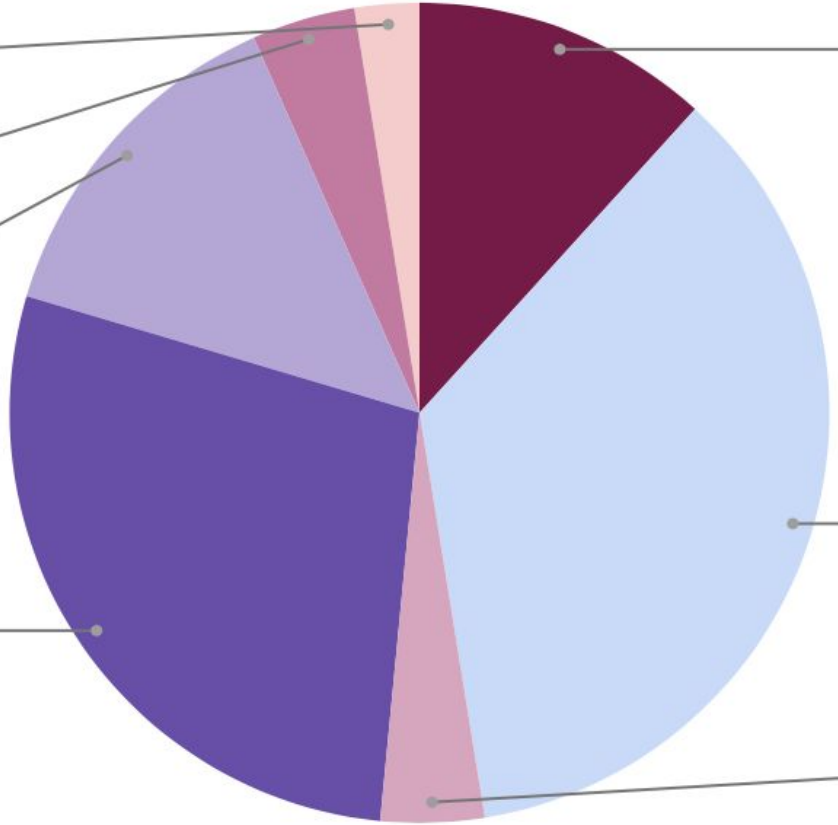

Rahulolu kultuurisündmuste info kättesaadavusega

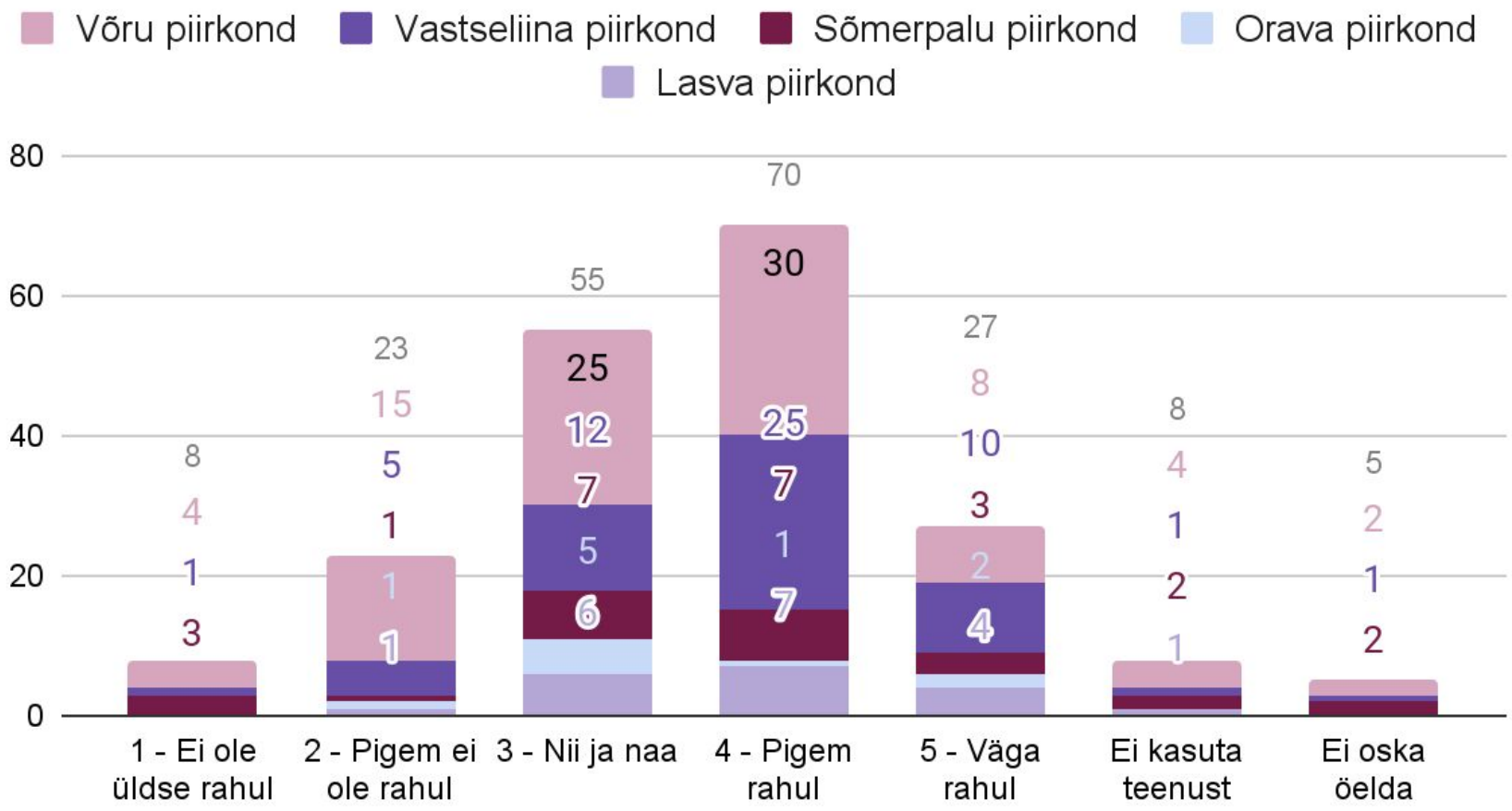

Mil määral oled oma piirkonnas rahul liikumis- ja sportimisvõimalustega?

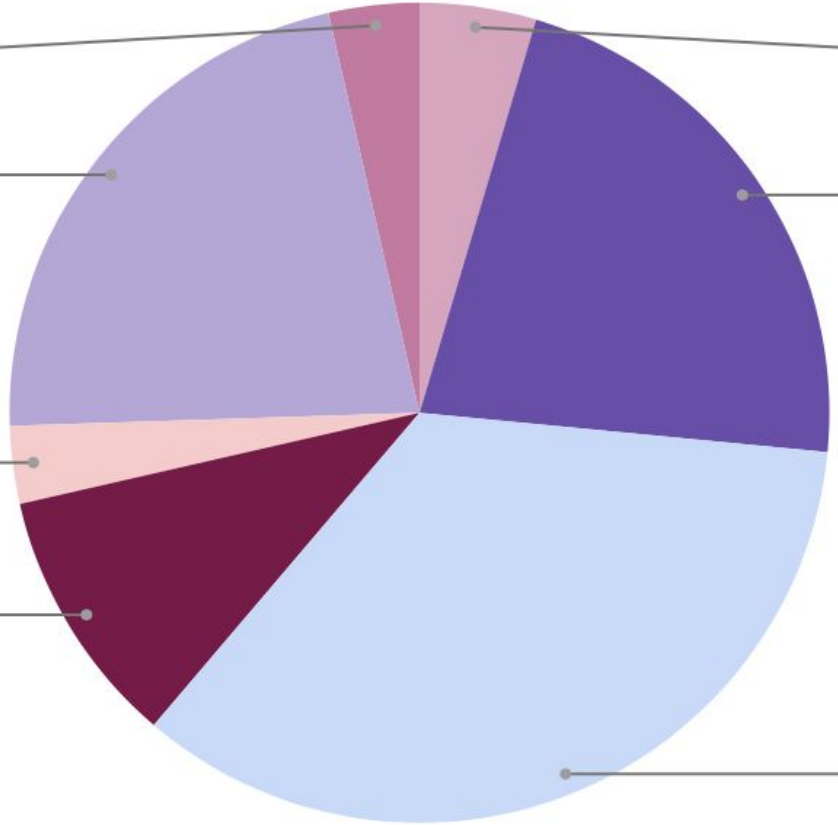

Rahulolu liikumis- ja sportimisvõimalustega

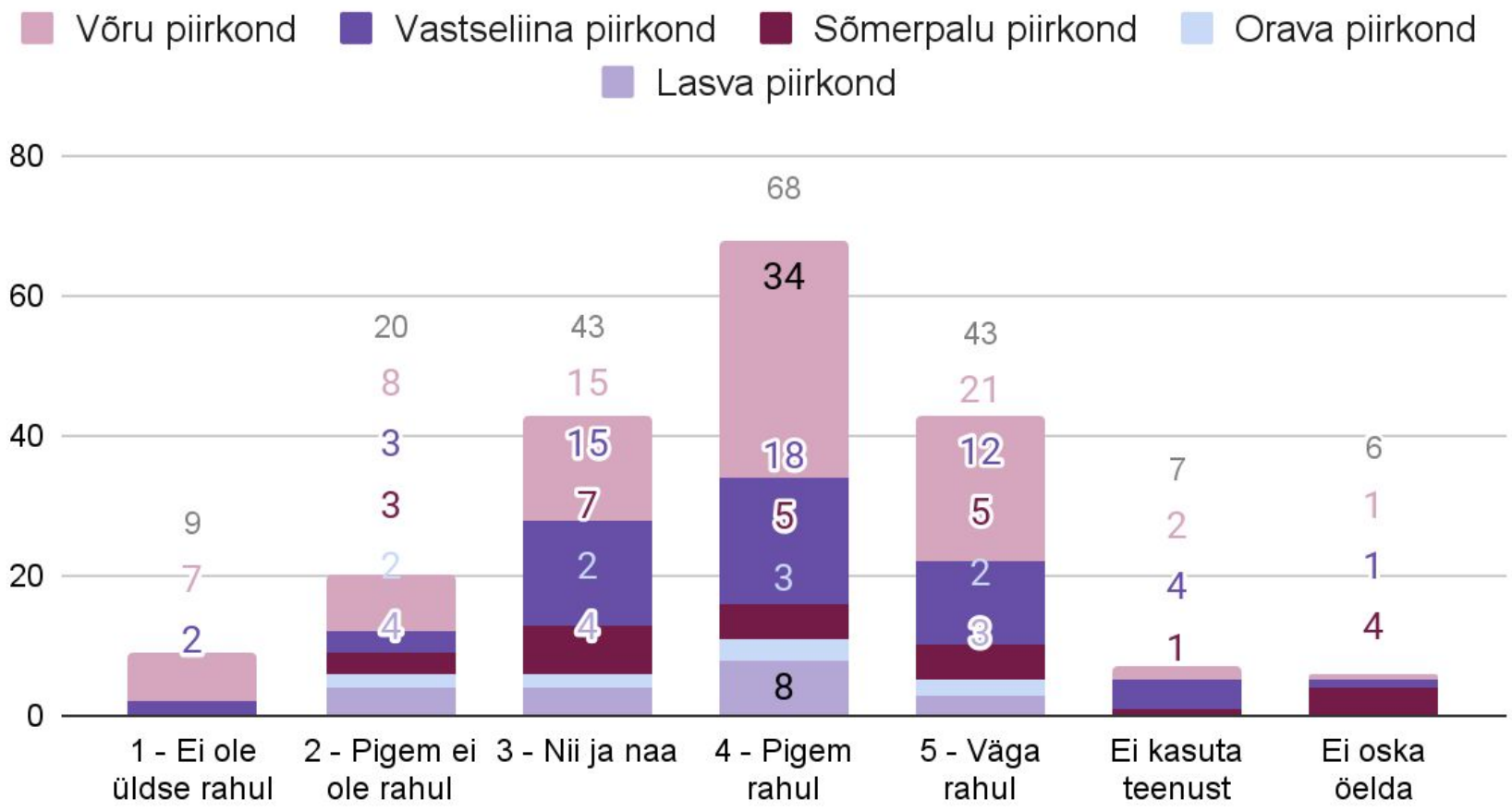

Mil määral oled oma piirkonnas rahul spordi-, liikumistaristu ja mänguväljakute seisukorraga?

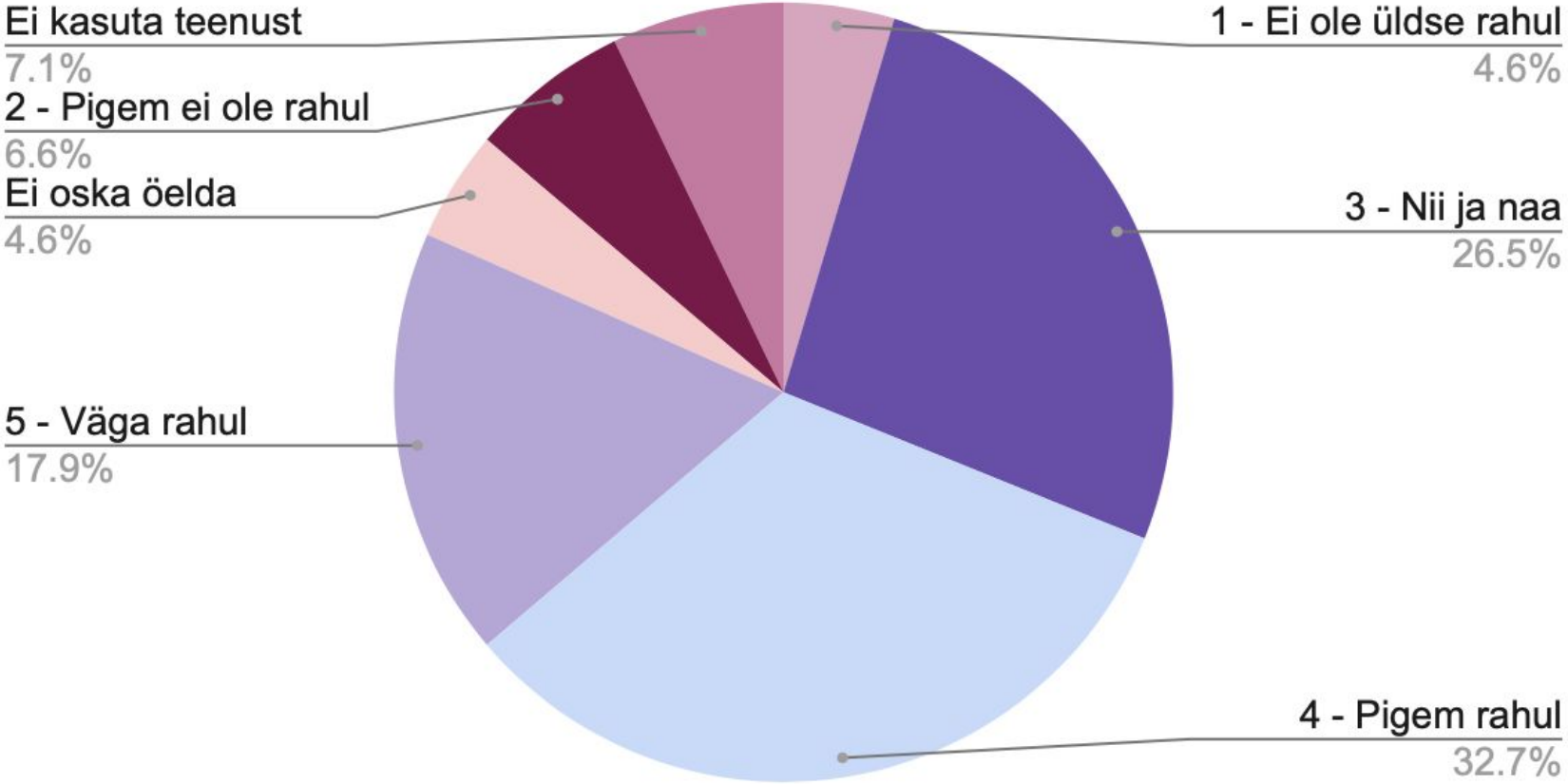

Rahulolu spordi-, liikumistaristu ja mänguväljakute seisukorraga

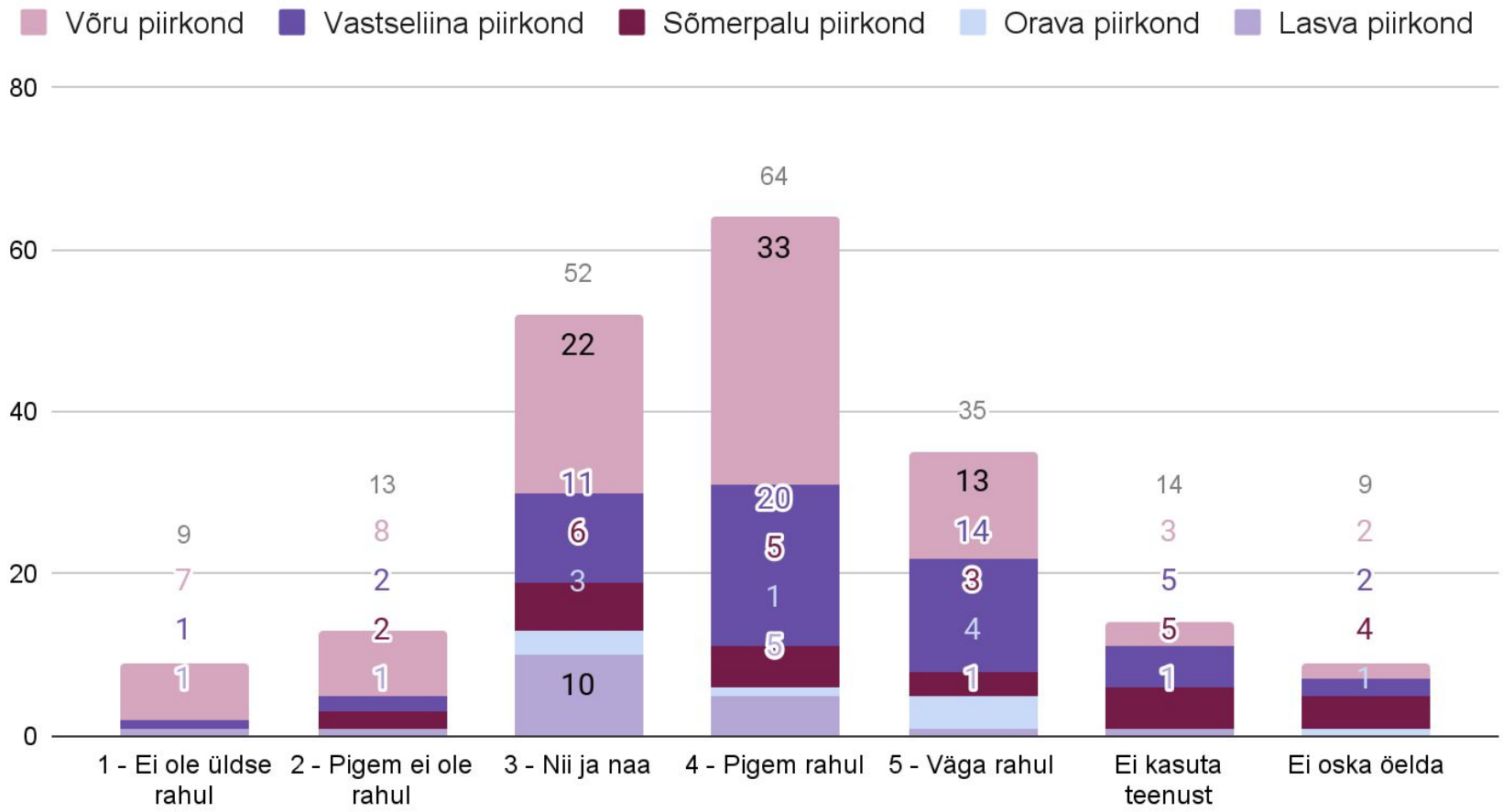

Mil määral oled oma piirkonnas rahul raamatukoguteenusega?

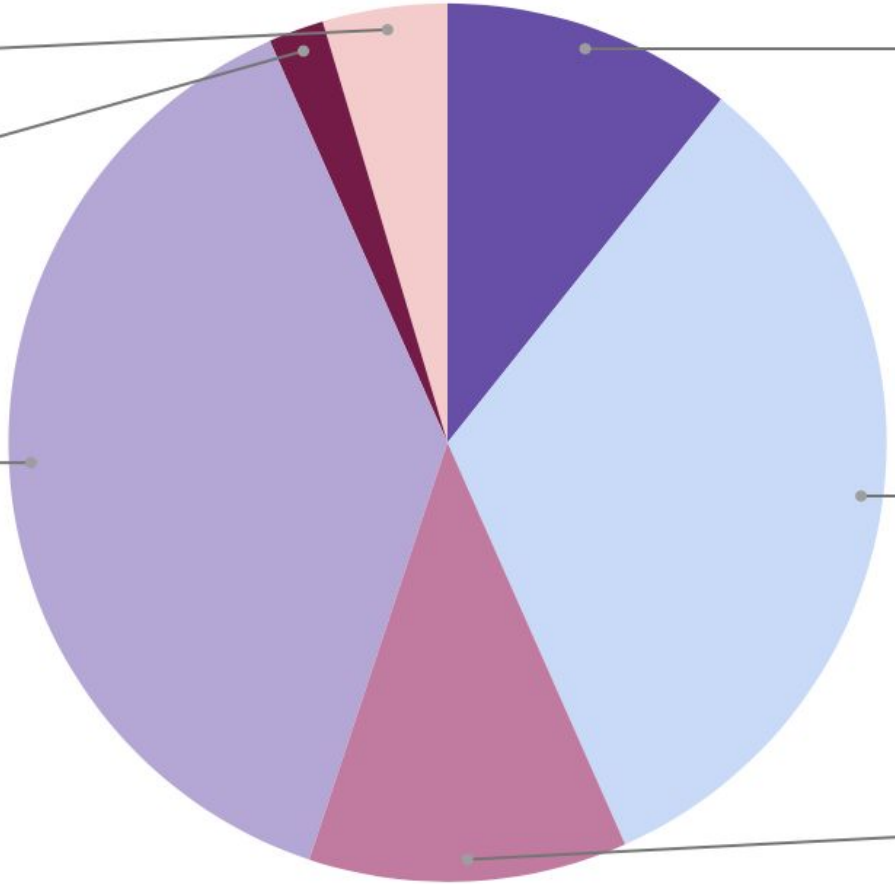

Rahulolu raamatukoguteenusega

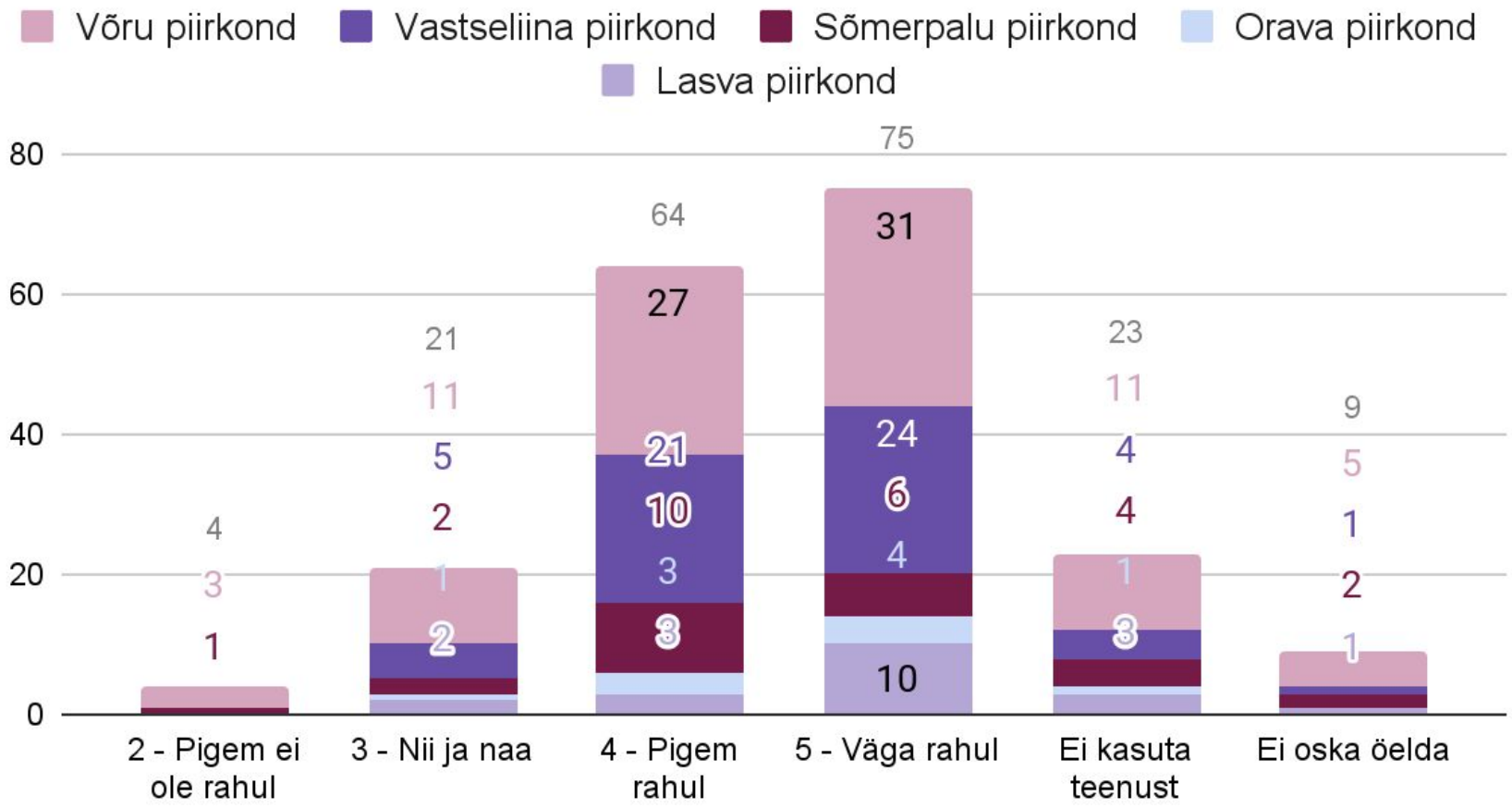

Mil määral oled oma piirkonnas rahul rahvamajade ja raamatukogude seisukorraga?

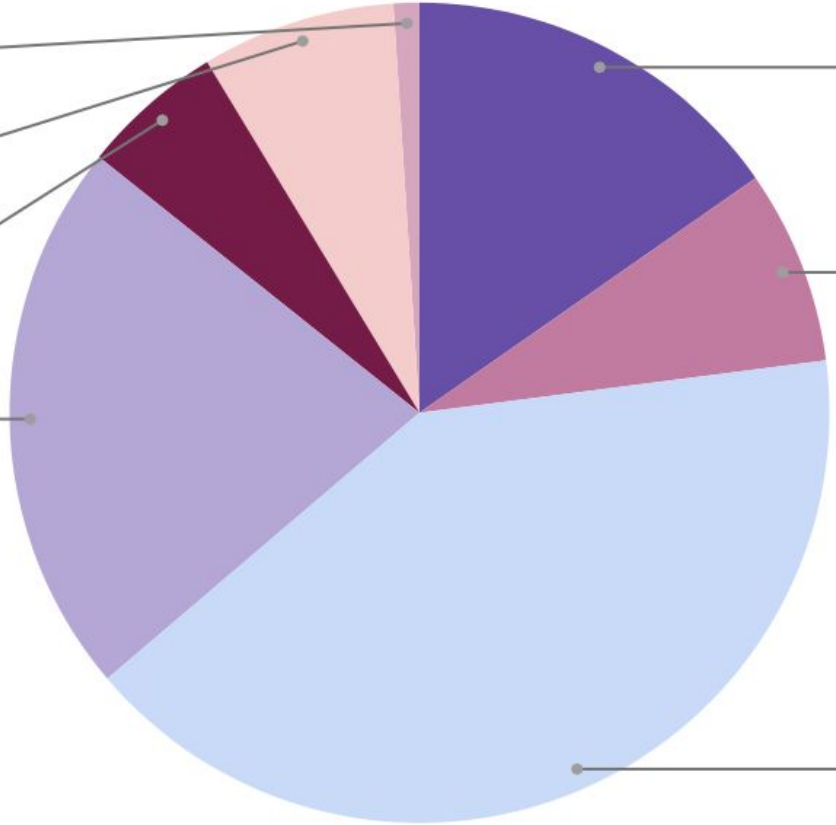

Rahulolu rahvamajade ja raamatukogude seisukorraga

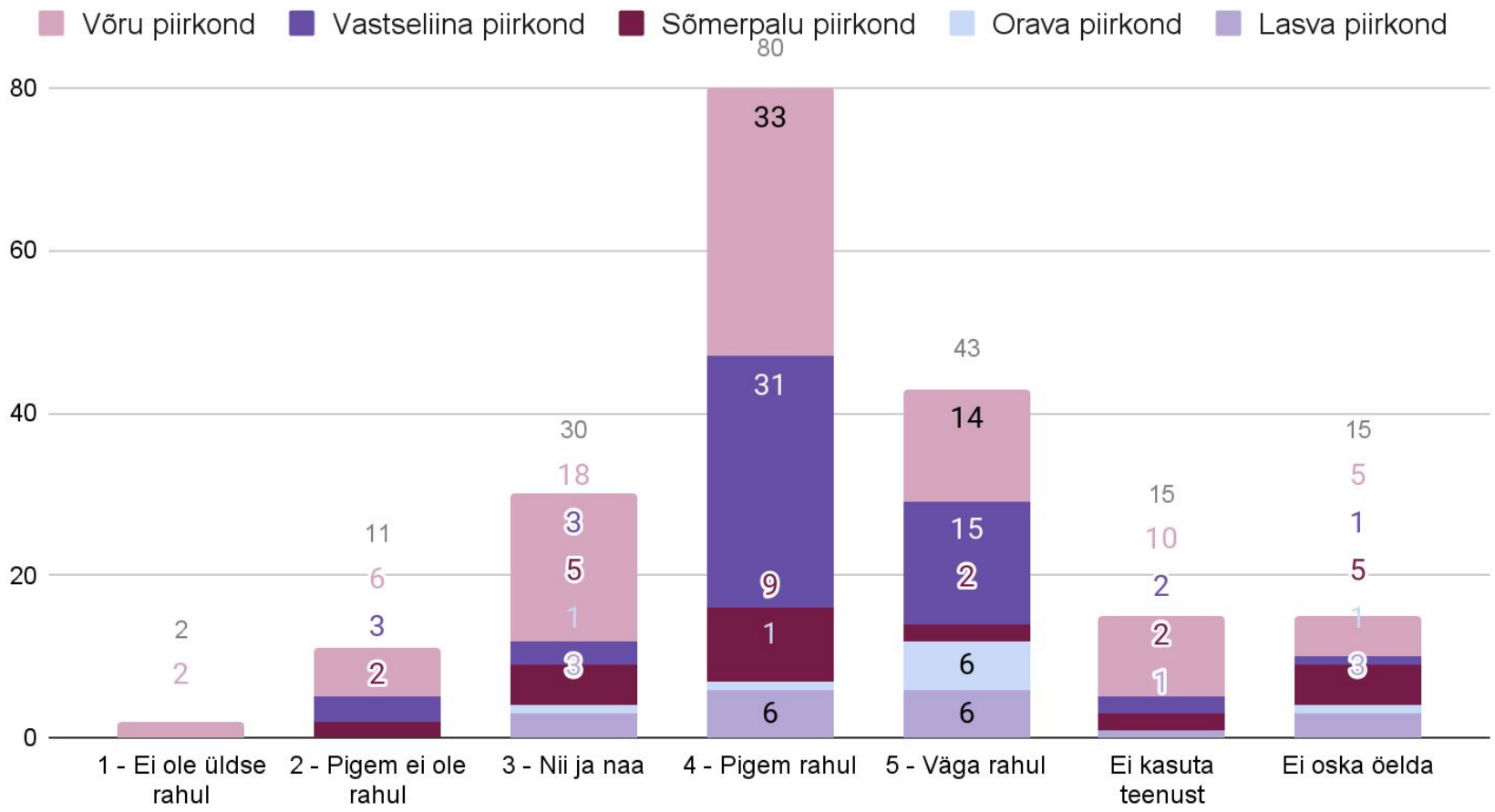

Mil määral oled oma piirkonnas rahul kogukondade elujõulisuse toetamisega?

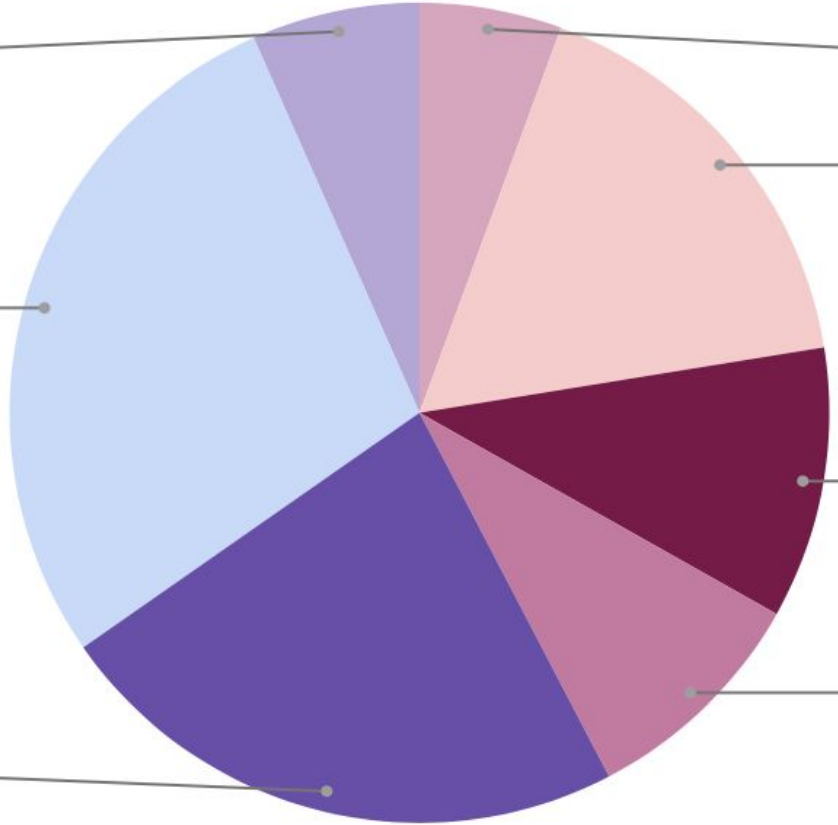

Rahulolu kogukondade elujõulisuse toetamisega

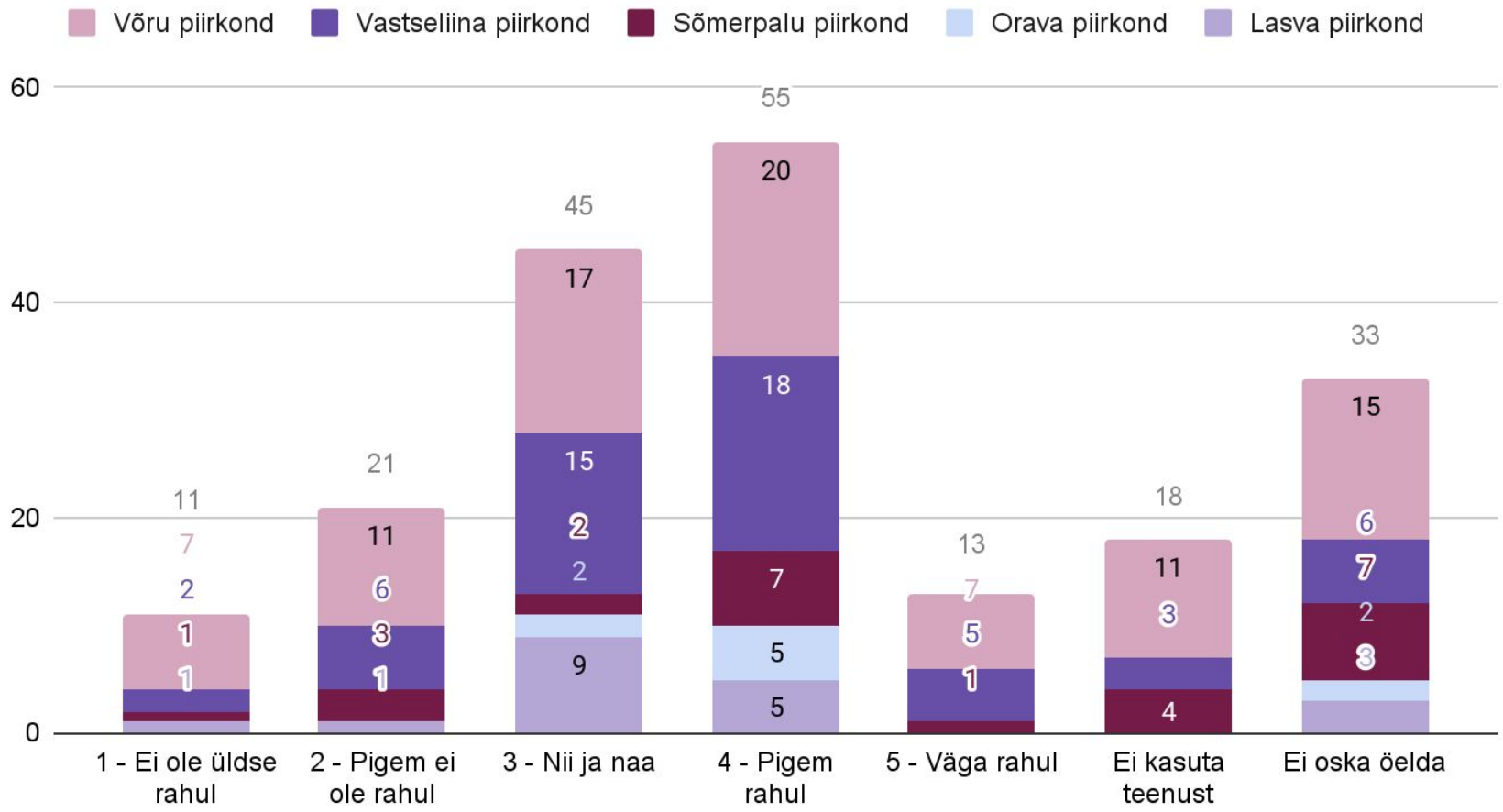

Mil määral oled oma piirkonnas rahul kaasava eelarve rakendamisega?

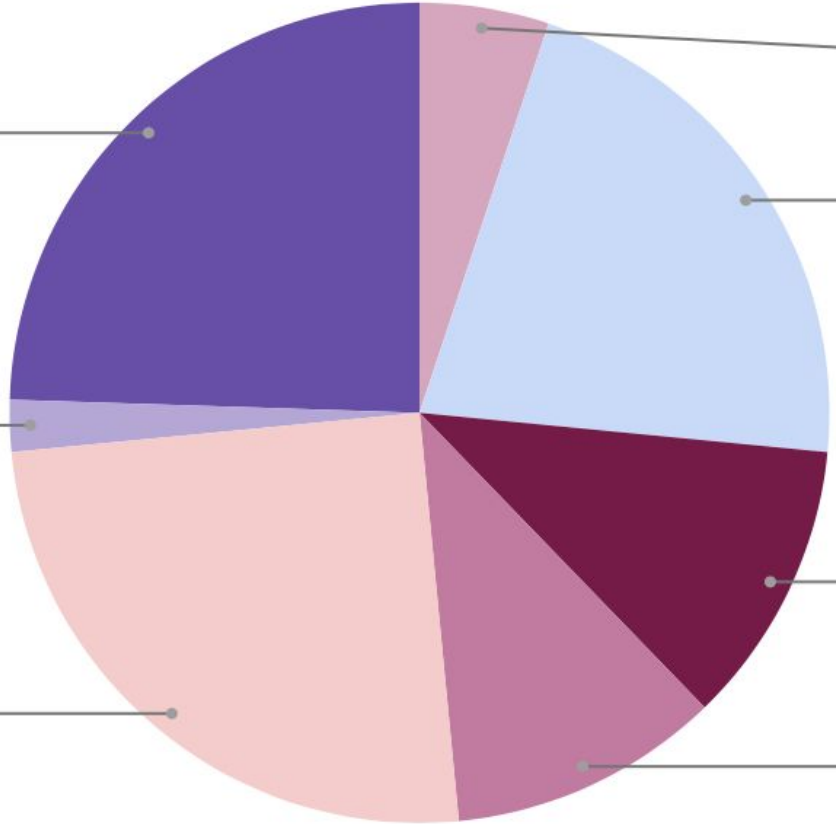

Rahulolu kaasava eelarve rakendamisega

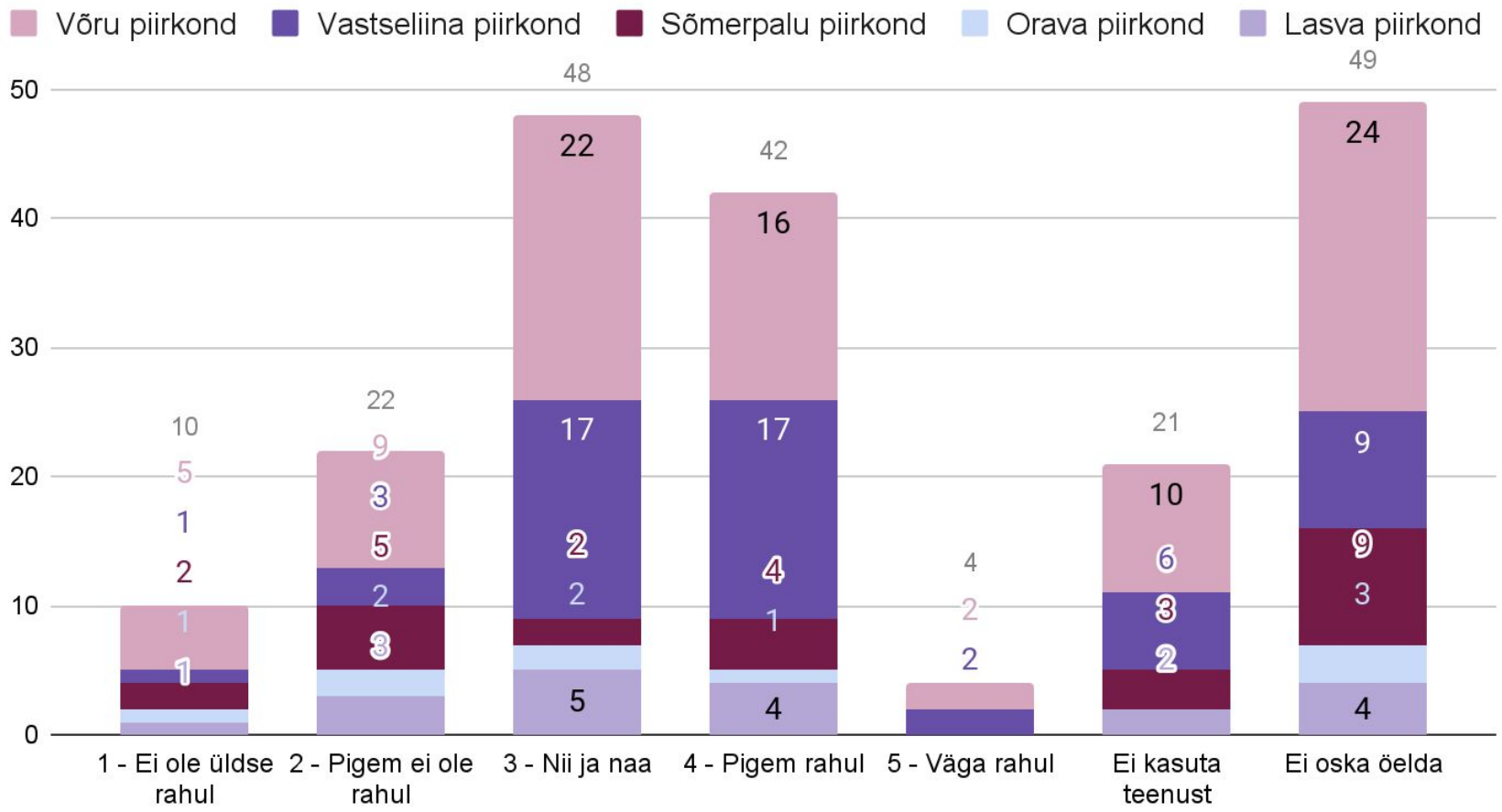

Hinnangute täiendused kultuuri, kogukondade toetamise, spordi ja vaba aja veetmise osas.

- võiks olla rohkem kultuuri üritusi(teatrid,kontserdid)
- Keskusest väljas on võimatu turvaliselt liikuda - kõndida, joosta, rattaga sõita. Postitee on hüplik, kurviline ja meeletu liiklusega. Isegi koeraga ei julge jalutama minna sinna.
- Valgustus Parksepas sees annab soovida, väljaspool pole ollagi.
- Lasva küla spordiväljak, välijõutreeningu plats.
- Kaasav eelarve võiks olla nö üks aasta suurasumitele suunatud ja järgmine aasta väike asumitele ehk piirkonnad alla 200 elaniku ja üle 200 elaniku.
- Ülevallalisi spordi sündmusi võiks olla tihedamini ja igal pool.
- Kaasavast eelarvest raha saamine on liiga töömahukas. Vald võiks ja peaks ka ise nägema, kuhu ja mida on tarvis. Praegu on nii, et võidab see, kus suurem kogukond taga.
- Meie piirkonnas puuduvad väli spordiväljakud.
- Kultuurisündmuste teated võiks varem tulla, kui nädal aega enne toimumist.
- Rattaga liikumine ei ole turvaline.
- Puiga külas hakkavad laste mänguväljakud amortiseeruma, oleks vaja uut ja põnevamat. Ei meeldi see, et kooli park on nii täis istutatud, kuskil pole ohutu kelgutada.
- Parksepa nn. rahvamaja ei tööta üldse...
- Võru vallas erisus, et oleme linna lähedal ja sageli kasutab pigem linna võimalusi.
- Väikesed kogukonnad ei saa kaasava eelarvega kunagi löögile, sest suured piirkonnad saavad alati hääli.
- Ootame väga,et ka Võru ja Rõuge vahel oleks kergliiklustee, mis võimaldaks nii lastel kui täiskasvanutel turvaliselt jalgrattaga sõita või jooksmas-kõndimas käia
- Piirkondadel pole selles osas mingit tähtsust, sel suvel käisin sündmustel Vastseliinas ja Lasvas.
- Vaadake üle Väimela aleviku mänguväljakute asukohad ja nende korrashoid.

Hinnangute täiendused kultuuri, kogukondade toetamise, spordi ja vaba aja veetmise osas.

- Kuna Võru linn on lähedal, siis saame kasutada linna teenuseid
- Eelmises vastuses sai kõik öeldud, et võiks olla rohkem kultuuri- ja spordiüritusi meie piirkonnas.
- Kaasava eelarve raha saab suurema elanike arvuga piirkond.
- Kui omal transport puudub siis peab vaba aja kodus veetma.
- Pole info väga kättesaadav kogukonna jms ürituste osas või siis näeb infot liiga hilja, kui sündmus on toimunud.
- Võimalusi on piisavalt, peab ise vaid aktiivne olema
- Valgustus võiks kergliiklusteel põleda 23ni.
- Juhendajate puudus huviringidele.
- Ei oska hetkel lisada, oleme piirkonnas uued (alla aasta elanud).
- Kõik oluline on olemas, koolihoone staadion vajab korrastamist. Jooksurajad mida ei hooldata võiks üldse ära kaotada ja laiendada palliplatsi nende arvelt.
- Minu jaoks on paljude nende teemade jaoks kõige olulisemad Tartus ja Võrus pakutavad võimalused.
- Nii mõneski tiheda liiklusega piirkonnas puudub kergliiklustee. Pidevalt sõidavad LAPSED jalgratastega autotee ääres ja see on väga ohtlik.
- Sporditeemalised suvepäevad on ok. Siis tuletõrje teema harjutamine rahvaga väga oluline, mis praegu pigem nõrk
- Lapsed peavad saama sportimisega tegeleda nii lähedal kodule, kui võimalik (aega kaotada ei tohi)
- Täiskasvanutel on Võru vallas piiratud võimalused tegeleda organiseeritult sportlikke tegevustega, mistõttu peab kasutama linnas pakutavaid tegevusi. Elukogenud meestele sotsialiseeruvad tegevused puuduvad
- Vastseliina raamatukogus võiks ikka kasvõi osalise töökoormusega teine töötaja ka olla, kes saaks juhatajat puhkuse või muu äraoleku ajal asendada ja võimaldaks pikemaid lahtioleku aegu (ka laupäeval).
- Liikumistaristu ja mänguväljakud on korras seoses kooliga. Teistes külades võimalused puuduvad.
- "Sõmerpalu spordi- ja jõusaal võiks olla vabas kasutuses kõigile külaelanikele.

Hinnangute täiendused kultuuri, kogukondade toetamise, spordi ja vaba aja veetmise osas.

- Raamatukogud on organiseerimata ja lahti sellistel aegadel, mil gümnasist sinna ise ei jõuakski.
- Vastseliinas on kergliiklusteid, on suusarajad (tänud Ago Ruus), discolfi rada, uisuväljak. Teatrietendusi ja muid sündmusi korraldatakse. Kuid mida pole on nö looduses viibimise kohad kus saaks kasvõi grillida, sõpradega väljas istuda. Kirikumäe järve ääres lõpuks tekkis koht, kus saab vee ääres lõket teha ja grillida. Seal on ka kohe RMK koht. Varasemalt kasutuses olnud Luhamaa maantee äärse metsa sees olev kiigeplats on kasutusest väljas, pole kiike, pole pinke- see on kõige lähem koht kuhu saab ka jalgsi või rattaga Vastseliinast. Vana Vastseliina laululava on ja sealne istumiskoht on kasutatav aga kui inimesel pole autot siis ta ei saa ka sinna minna. Ühist jaanituld aga juba aastaid ei korraldata- aasta suurim sündmus ja suures asulas seda pole. Väikesed kohad (Loosi, Viitka) saavad hakkama aga Vastseliina mitte. Laat ei asenda jaanituld. Ja laada kultuuriprogramm on juba mitmed aastad väga säästueelarvet järgisdes kokku pandud, jätke parem ära kui ei suuda kohalikele esinejatele maksta. Lõputud ""vennasrahvuste"" esinemised on kõike muud kui ligitõmbavad. Tegu on VÕRUMAA laadaga- MITTE setu ega slaavi kultuuriüritusega. Suhe võiks olla siiski Võrumaa/ eesti, seejärel setu ja slaavi kultuuri promo. Setu kultuuriüritusi korraldatakse piisavalt. Võrumaa peaks jääma oma liistude juurde.
- Võrumaal on ujulatega kitsas
- Parksepas puudub rahvamaja (keldrit ei saa lugeda keskkonnaks, mis meelitaks inimesi välja).
- Huviringide valik on aastatega paremaks läinud, rohkem võimalusi lastel ja noortel, ka täiskasvanutel.

Hinnangute täiendused kultuuri, kogukondade toetamise, spordi ja vaba aja veetmise osas.

- Minu piirkonnas ei ole külaselts enam aktiivne ja sellega seoses on langenud ka teiste kodanike panustamine. Ühistegevus praktiliselt puudub. Käiakse harjumuspärastes ringides, ka täiskasvanud. Lastele pakutav on väga hea- noortemaja toimetab ja kool pakub palju lisategevusi. Parksepa staadionilt on siiani lapsi minema aetud, poe tekkinud uut jalka seltskonda. Õnneks kasutatakse multifunktsionaalset väljakut ja miniarenat. Järve ääres jalkaväljak on unarusse jäänud- mõistlik on nüüd juba väravad mujale viia. Meenutatakse rahva seas suusaradu, uisuväljakut järvel- kuid see kõik vajaks organiseeritud ja veidigi teavitatud tegevust. Esimest korda 30 aasta jooksul oli jaanipidu ilma elava muusikata ja esinejateta. Kaasav eelarve on võistlus ja paljud ei esitagi oma ideed.
- Parksepa KK'l võiks olla normaalne staadion. Praegune ei kannata üldse kriitikat.
- Kultuurse vaba aja veetmise võimalusi ei ole just palju.
- Parksepa jaanipäev võiks traditsiooniliselt jätkuda, Parksepas võiks olla seiklusrada vms. Kergliikustee vajaks uuendust et oleks parem sportida
- Igas suuremas külas võiksid olla kergliiklusteed ja välijõusaal.
- Väimela ujulas on enamus aegu broneeritud ja rajad tavakasutajale avatud ainult hilja õhtul. Rohkem rattateid looma, nt pikendama rattateed Võrust-Raiste külani
- Eks ta mittemidagiütlev ole. Inimesed, kes püüavad edendada kogukonda, on küll väga tublid.

Ettepanekud Võru valla kultuuri, kogukondade toetamise, spordi ja vaba aja arendamiseks.

- Sportimiseks kergliiklustee Võru-Navi vahele
- Valgustatud kergliiklustee Postiteele.
- Pallikastid staadionile, et oleks võimalik ka mängida neil, kellel palle pole.
- Jätkama seltside toetamist, et elus hoida juba toimivaid kogukondi ning tegevuskeskuseid
- Võiks olla mingi tore ja pöörane kunstiüritus, kus kunstnikud koos saaks midagi luua
- Viitka-Vastseliina vahelise kergliiklustee rajamine
- Jään pikisilmi ootama kergliiklusteed Kääpalt Võrru ja Lasva kaupluse juurest kirikuni (Pindini).
- Ülevallaliste kultuuriürituste viimine erinevatesse piirkondadesse
- Kergliiklustee Vastseliinast Võruni
- Võiks arendada laskesporti.
- Sündmustekorraldus Parksepas ei tööta
- Peaks korrastama järvede avalikke ujumiskohti.
- Kaasava eelarve osas pigem valida 2 objekti, üks suuremates asulates ja teine väiksemates.
- Toetama isetegevust
- Tavalisi kohalikke väärtustama.
- Bussidele palun külge panna jalgrattahoidja
- Spordiringid Võrust väljapoole (kergejõustik)
- Parksepa kooli juurde võiks teha varjualusega rattaparkla
- Pigem võiks hoolitseda juba ehitatud vaba aja veetmise rajatiste eest
- Igas külas oma selts, kes algatas ja veaks läbi erinevaid spordi- ja kultuuriüritus

Ettepanekud Võru valla kultuuri, kogukondade toetamise, spordi ja vaba aja arendamiseks.

- Sportimiseks kergliiklustee Võru-Navi vahele (2). Kuna olen hommikuti kõndija, siis pean tegema seda hetkel maanteel kõndides, mis ei ole ei turvaline mulle ega autojuhtidele. Ja soov oleks, et ka lapsed rohkem liiguks, kuid kergliikluse tee puudumine ei võimalda neil isegi turvaliselt kevadel ja sügisel jalgrattaga kooli sõita.
- Navi-Võru vaheline bussiliiklus on väga nigel
- Valgustatud kergliiklustee Postiteele.
- Pallikastid staadionile, et oleks võimalik ka mängida neil, kellel palle pole.
- Jätkama seltside toetamist, et elus hoida juba toimivaid kogukondi ning tegevuskeskuseid, sest tegutsevad kogukonnad on kultuurilise ja sotsiaalse elujõu hoidjad väiksemates kogukondades ja tegevuskeskustest.
- Võiks olla mingi tore ja pöörane kunstiüritus, kus kunstnikud koos saaks midagi luua - nt Burnging Man või I land sound festivali tüüpi - muusika ja kujutav kunst koos.
- Viitka-Vastseliina vahelise kergliiklustee rajamine (pikkus 6 km, sellest ca 2 km olemas vanade teelõikude näol)
- Jään pikisilmi ootama kergliiklusteed Kääpalt Võrru ja Lasva kaupluse juurest kirikuni (Pindini).
- Lasva palole oleks võimalik palliplats vms rajada, kuid ise ei võta eest selle rajamist, sest kardan, et lõhutakse ära. Võõraste laste ""kasvatamine"" võib halvasti lõppeda.
- Ülevallaliste kultuuriürituste viimine erinevatesse piirkondadesse on vajalik ja seda aitab hoida nn külakorda korraldamine erinevates kohtades.
- Kergliiklustee Vastseliinast Võruni
- Võiks arendada laskesporti. Võrumaal võiks ka olla korralik sise- ja välilasketiir(koos erinevate seintega) kus huvilised juhendaja abil, ilma relvaluba omamata, saaks laskmas käia.
- Taristut korras hoidma

Ettepanekud Võru valla kultuuri, kogukondade toetamise, spordi ja vaba aja arendamiseks.

- Uued mänguväljakud lastele, välijõusaal külale.
- Mänguväljakud võiksid olla kasutatavad ka alla 3-aastastele
- Koostöö parandamine
- Sündmustekorraldus Parksepas ei tööta
- Peaks korrastama järvede avalikke ujumiskohti. Näiteks Kasaritsa Valgejärv on paljude poolt kasutuses, kuid tundub, et aastaid puhastamata ja hooldamata, seni toimunud ainult üksikute kodanike eestvedamisel käsitsi puhastamine, mis ei anna pikaajalist ja head tulemust.
- Samuti vajavad purded korda tegemist ning ranna ala võiks olla suuremalt hooldatud. Ujumas käivad nii kohalikud kui linnas elavad inimesed. Võiks kaasata kohalikke elanikke ja kirjutada näiteks järgmisel aastal kalandusalaseid projekte (juhul kui see voor avaneb) https://www.kik.ee/et/toetatavad-tegevused/kalanduse-programm.
- Kaasava eelarve osas pigem valida 2 objekti, üks suuremates asulates ja teine väiksemates.
- Vald võiks jõustada kohalikke kogukondi kasutama loodud mänguväljakuid kohalike väikeste pallimänguturniiride jms kogukonnaürituste läbiviimiseks, et edendada väljakute aktiivset eesmärgipärast kasutust ja näidata head eeskuju seal tihtipeale lihtsalt aega surnukslöövatele noortele.
- Toetama isetegevust
- Tavalisi kohalikke väärtustama.
- Ühistransporti arendama selliselt, et inimestel oleks tegelikult ka võimalik trennis, teatris kontserdil või kinos käia. Eriti laste puhul on probleem, et õhtuti ei saa enam koju.
- Bussidele palun külge panna jalgrattahoidjad, see lahendab 50% õhtusest liikumisprobleemist.
- Ootaksin kergliiklusteed, mida mööda saaks pikemalt jalutada.
- Spordiringid Võrust väljapoole (kergejõustik)

Ettepanekud Võru valla kultuuri, kogukondade toetamise, spordi ja vaba aja arendamiseks.

- Parksepa kooli juurde võiks teha varjualusega rattaparkla, sest rattatee koolini olemas, aga jalgrattad hunnikus kooli seina juures ?!
- Madal ronila mänguväljak võiks olla.
- Pigem võiks hoolitseda juba ehitatud vaba aja veetmise rajatiste eest (nt Väimela skatepark täitsa hooldamata)
- Igas külas oma selts, kes algatas ja veaks läbi erinevaid spordi- ja kultuuriüritusi, et kultuuriasutused ei seisaks tühjana ja spordiplatsid saaksid aktiivset kasutust.
- Kergliiklustee Sõmerpalust Vareseni
- Arendatakse ainult teatud piirkondi, eriti Vastseliinat. Sõmerpalu piirkonnas puudub isegi rahvamaja või koht, kus harilikku tantsuõhtut teha (Osula kooli mattidega põrand ei sobi tantsimiseks) või teatrietendusi teinekord külla kutsuda. Külapeod on muutunud labaseks ja seal kakeldakse. Vaja oleks tugevat kultuurijuhti.
- Kohalike poodide juures on infotahvlid, la sinna võiks kuulutused kleepida. Kõik inimesed ei ole sotsiaalmeedias.
- Toetama aktiivseid kogukondi rohkem, et nad jaksaksid aktiivsed edasi olla ja motiveerida, tunnustada neid.
- Üle vaatama Parksepa mänguväljakud
- Looma mänguväljakuid - selliseid kus saavad mängida nii lasteaiaealised kui ka 14-aastased. Välijõusaalid suurematesse asulatesse.
- Võrus võiks olla lastele seikluspark, korralik kino, veekeskus.
- Eakatele tagama vajadusel pidev transpordi võimalus
- Toetama ja tasustama erinevate ringide läbiviijaid.
- Võiks olla Palol madalseiklusrada, Lasva järve ääres mänguväljak ja suurem korrastatud rannariba.
- Hea, kui suudetakse olemasolevad teenused säilitada.
- Võiks mõned mänguväljakud väikestele lastele olla. Ei pea mingi megasuur asi olema ehitatud.
- Kogukondadele kaasavate juhtimispraktika meetodite õpetamine, nende rakendamine.

Ettepanekud Võru valla kultuuri, kogukondade toetamise, spordi ja vaba aja arendamiseks.

- Võru vald leiab just spordivaldkonna eestvedaja, ja loodame et hakatakse rohkem kasutusele andma ka spordisaale ja väljakuid. Kurb on vaadata kui õhtuti on valla spordisaalid pimedad ja linnas pole aegasid sportimiseks.
- Palun muutke infrastruktuur lastele ohutuks ja keelake tegemisi, mis võivad olukorda veelgi ohtlikumaks muuta. Kui see tehtud, areneb ka kultuuri ja spordi pool palju ladusamalt.
- Uus turvaline mänguväljak, varustatud ja privaatne rand järvel
- Korraldage talgud, et saaks Valla pargid korda nagu vanasti. Väimela park õudus.
- Vastseliina Gümnaasiumi staadioni rekonstrueerimine ja uisuväljaku edasiarendused
- Kergliiklustee
- Hoida elus need võimalused, mis meil on, vajadusel parandada tingimusi ja LASTE EES JA KOOS NENDEGA TEGELEVAD PARIMAD INIMESED
- Kaasava eelarve jagamisel peaks arvestama ka väiksemate piirkondadega
- Vastseliinas ootaks rohkem üritusi, kontserte ja teatrietendusi, ka rahvateatrite poolt.
- Orava piirkonna mänguväljakud vajaksid kindlasti hoolt rohkem. Hanikase külakeskuse juures olev laste mänguväljak vajab hooldamist, kuna on heina kasvanud ja värvist ära. Eakatele oleks mõni huviring teretulnud, näiteks käsitööring
- Puudust tunneme eakamatele mõeldud spordiasjade vastu.
- Jalgrattatee võiks Puigalt kaugemale minna
- Kogukondade toetamine: näiteks taristu ehitamisel.
- Vabaaja veetmise kohti juurde, et iga valla suuremate asulate inimesed saaksid kuhugi lähedusse minna sportima/grillima ja kultuur ning kultuuriprogrammid oleksid rohkem VÕRUMAA, VÕRU murde või eesti kesksed. Keegi teine ei propageeri meie kultuuri ja murret kui me ise seda ei tee.

Ettepanekud Võru valla kultuuri, kogukondade toetamise, spordi ja vaba aja arendamiseks.

- Rahvamaja ehitamine/sobiva hoone ostmine.
- Kergliiklustee alevist Kirikumäe järve äärde
- Tooma olemasolevatele terviseradadele kogukonna üritusi ning aidata kogukondadel kultuuriüritusi ning sportlikke ettevõtmisi toetada
- Kui kuskil oli varem aktiivne MTÜ, kogukonna tegevus ja enam pole, siis võiks ikka pigem mõelda, kuidas seda taastada, mitte oodata, et kui inimesed ise tahavad, küll siis ka hakkavad uuesti tegema. Ei hakka. Seda on ka teistes endise Võru valla piirkonades tunda ja näha.
- Parksepa KK'le staadion. Parksepas võiks olla raamatuklubi.
- Parksepa-Võru kergliiklusteed uuendada, Parksepas võiks ka asuda seiklusrada vms
- Turvalist ratta- ja liikumisteed
- Rohkem rattateid looma, nt pikendama rattateed Võrust-Raiste külani
- Jaanipäevad võiksid Parksepas olla sellised nagu nad vanasti olid, et rahvast tuli lausa teistest valdadest ka kohale. Paremat korraldust jaanipäevade ja pereürituste jaoks, samuti ka rahalisi vahendeid.
- Korvpalli plats teha palo peale (sinna auku) või nt madal rada. Järve äärde teha mänguplats. Järveäärset ala üldse laiendada, suviti palju rahvast. Lasteaia lahtioleku aegadel ei saa külalaps mänguplatsil mängida. Rohkem noortele suunatuid üritusi (2024a järvepeoga seotud päevased tegevused lastele olid küll väga lahedad). Võibolla annab rahvamajja tekitada nt pinksisaal või piljardiruum - muud huvitegevused.
- Lisaks aeroobikale võiks käia meil ka zumbatreener, pilates või muud.
- Järgmise kümne aasta jooksul peaks vald keskenduma kogukondade tugevdamisele, korraldades mitmekülgseid kultuuri- ja spordiüritusi, mis kaasavad eri vanusegruppe ja huvirühmi. Oluline on toetada kohalikke inimesi, kes tõesti hoolivad oma valla ja inimeste käekäigust. Spordirajatised ja -võimalused on vallas head, kes tahab saab ikka end liigutada.

Ettepanekud Võru valla kultuuri, kogukondade toetamise, spordi ja vaba aja arendamiseks.

- Raamatukoguhoidjad on ikka kogukonna üritustel osalenud, seda on ka märgatud ja ka tunnustatud. Siiski peaks vald raamatukogudesse rohkem investeerida, et meie raamatukogud oleksid kaasaegsemad, raamatukoguhoidjad teeksid oma tööd rõõmuga. Töötingimuste parandamine, puhkus 35 päeva, kaasaegsete töövahendite ja tehnoloogiate võimaldamine, muudaks ametikoha atraktiivsemaks. Raamatukogude arendamine on oluline, kuna need pakuvad kohalikele elanikele tasuta ligipääsu haridusele, kultuurile ja teabele, soodustades seeläbi kogukonna arengut. Lisaks toimivad need sotsiaalsete kohtumispaikadena, tugevdades kogukonnatunnet ja pakkudes vaba aja veetmise võimalusi. On hea meel tõdeda, et Võru vald on oma raamatukogusid toetanud, loodan et see jätkub ka edaspidi.

HARIDUS NOORSOOTÖÖ

Mil määral oled oma piirkonnas rahul alusharidusega?

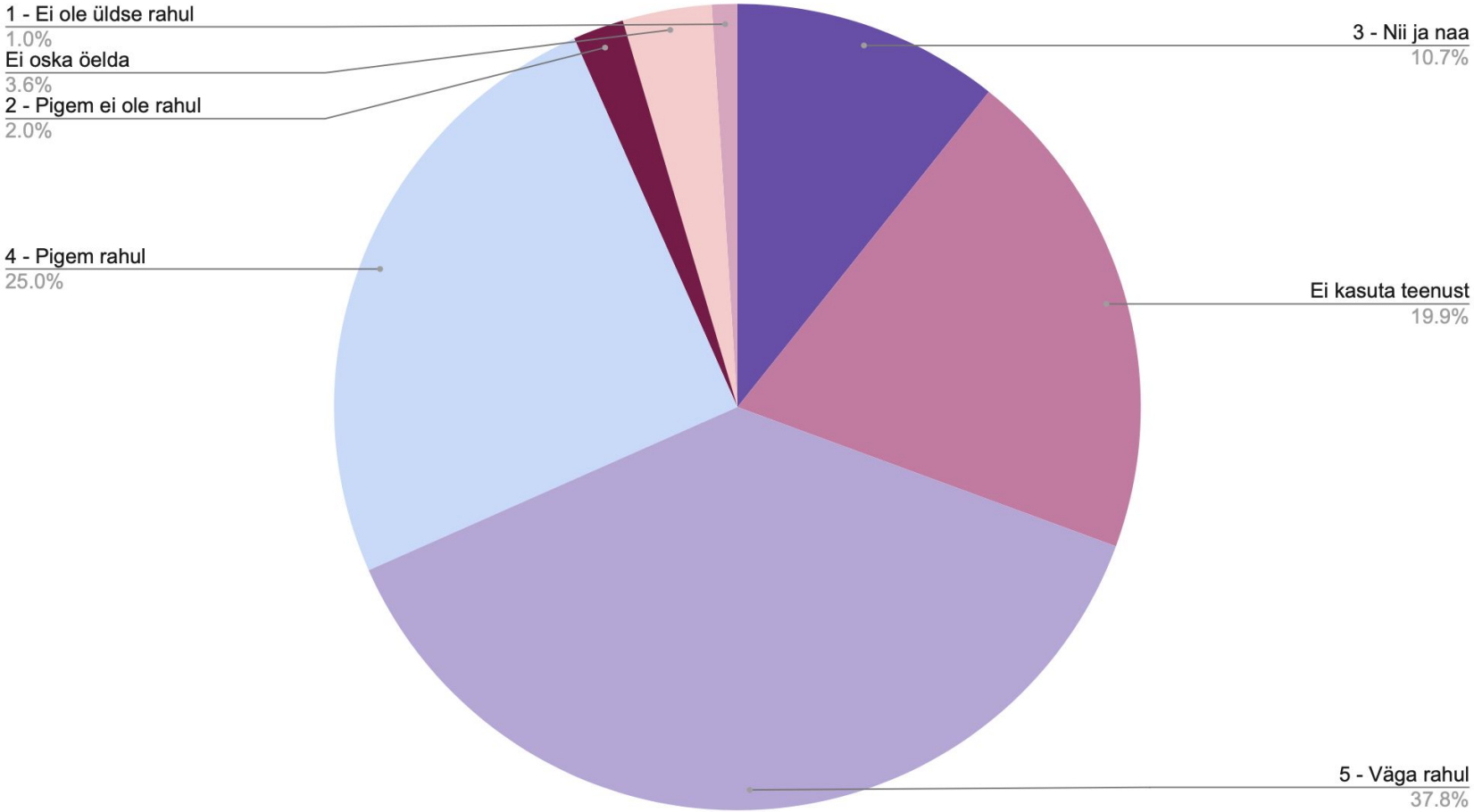

Rahulolu alusharidusega

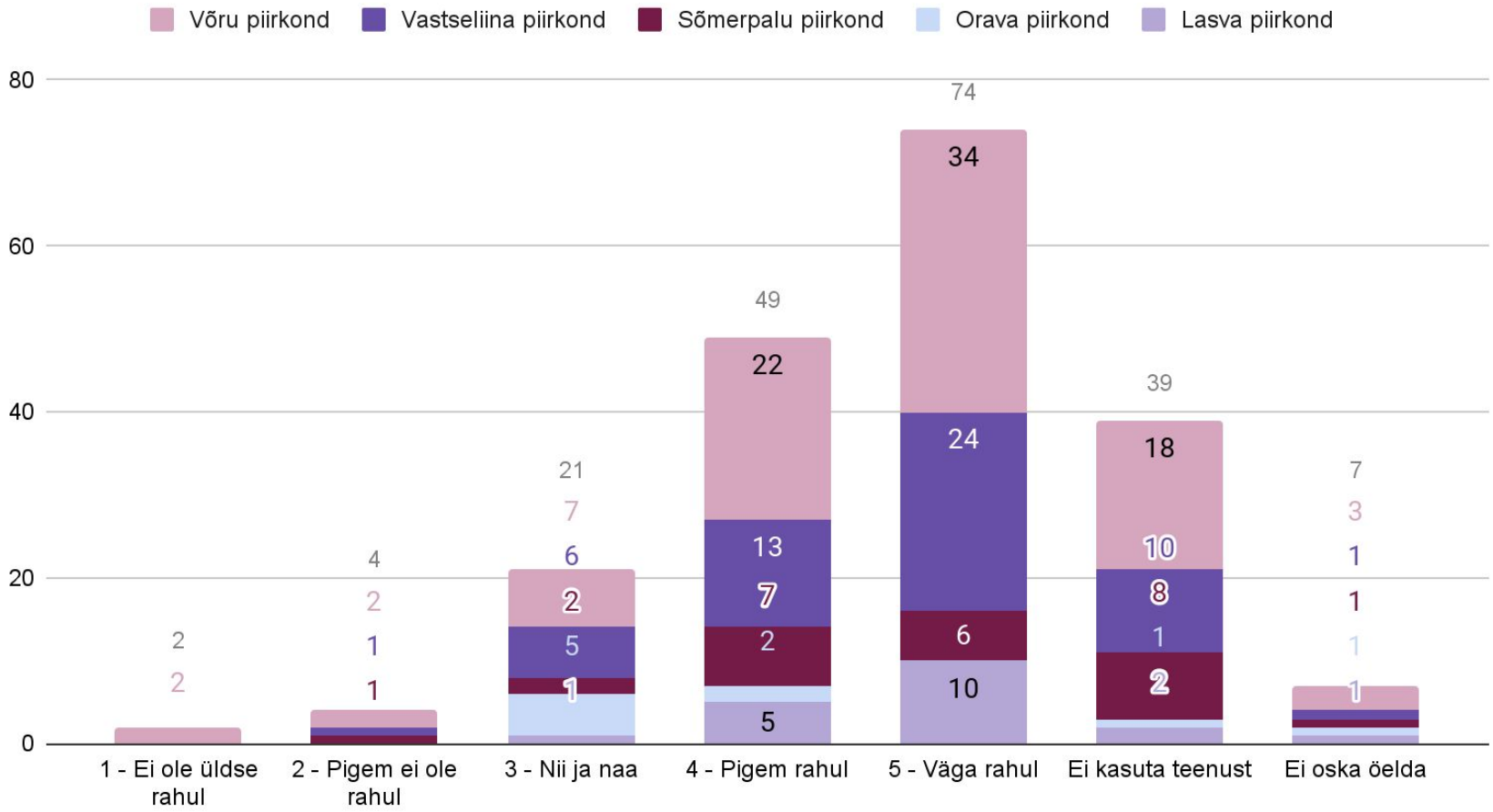

Mil määral oled oma piirkonnas rahul põhiharidusega?

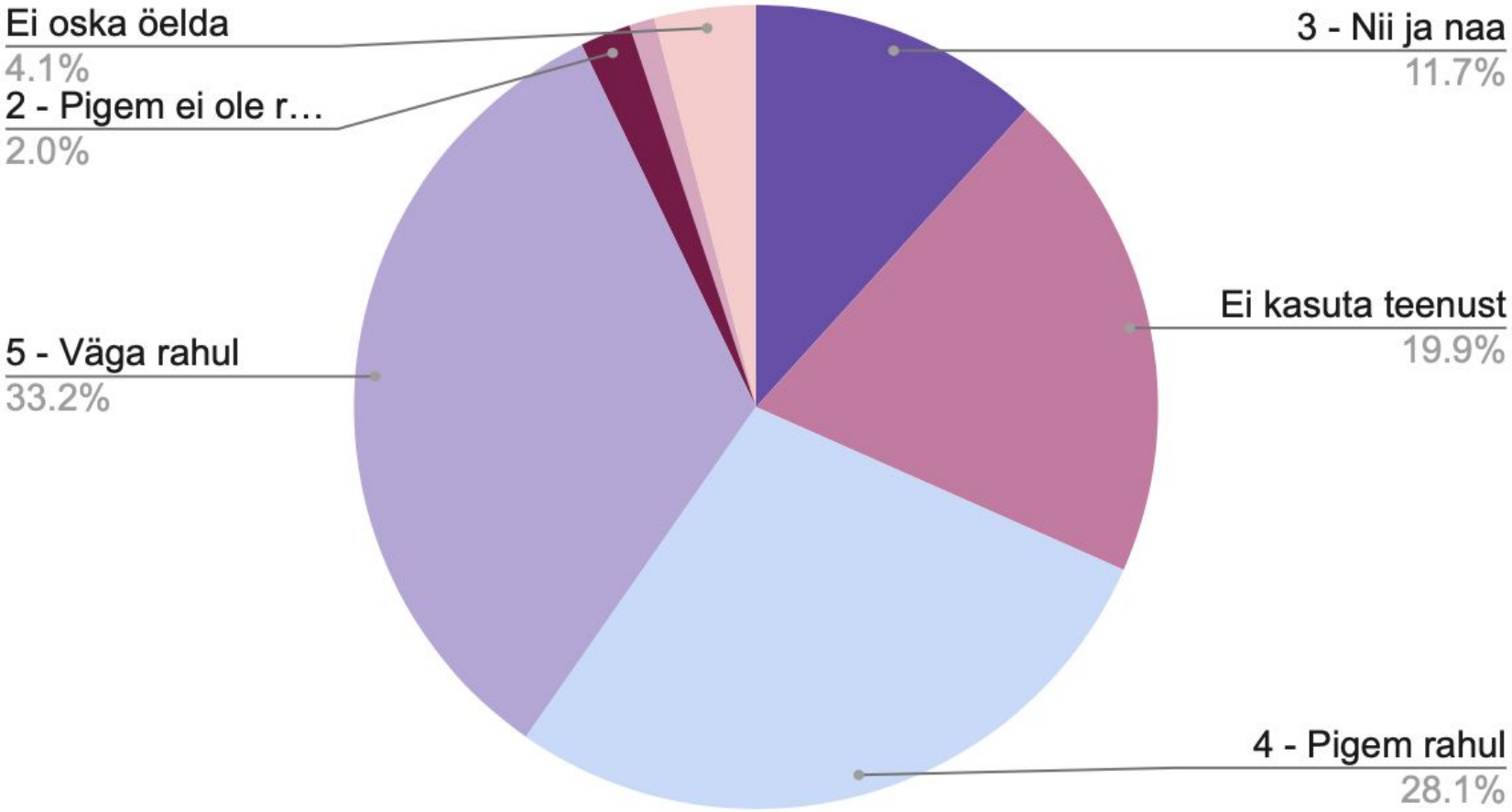

Rahulolu põhiharidusega

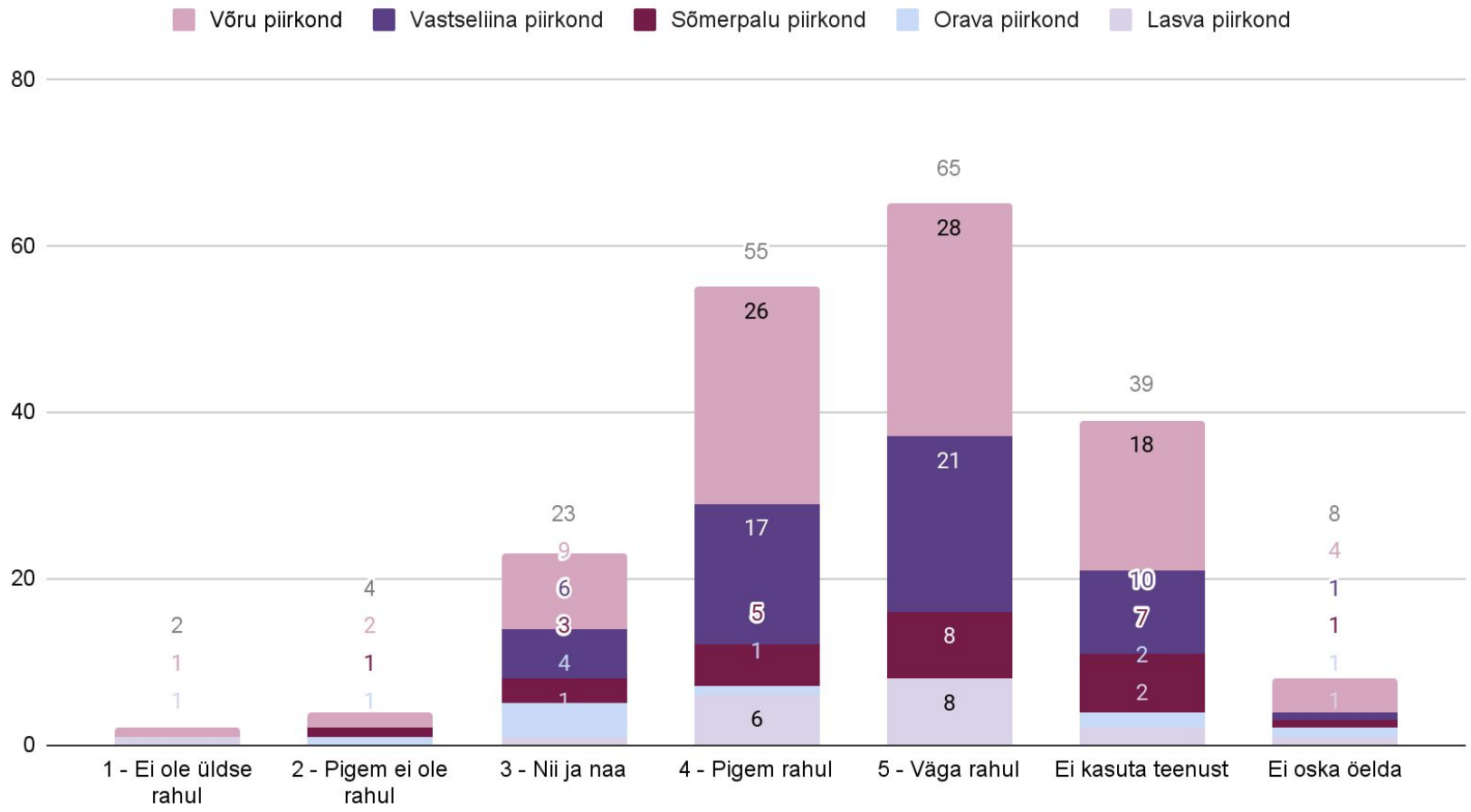

Mil määral oled oma piirkonnas rahul gümnaasiumiharidusega?

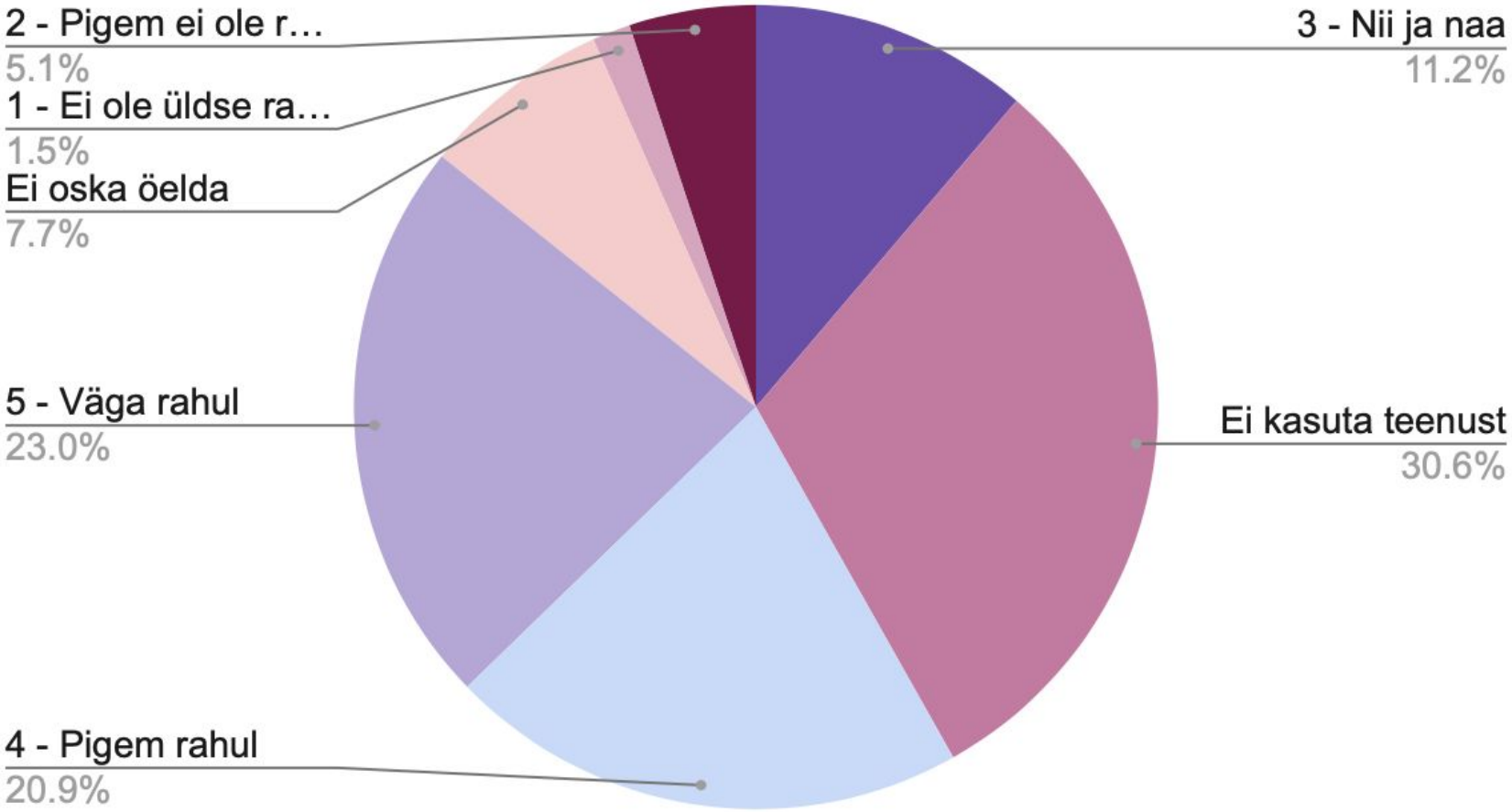

Rahulolu gümnaasiumiharidusega

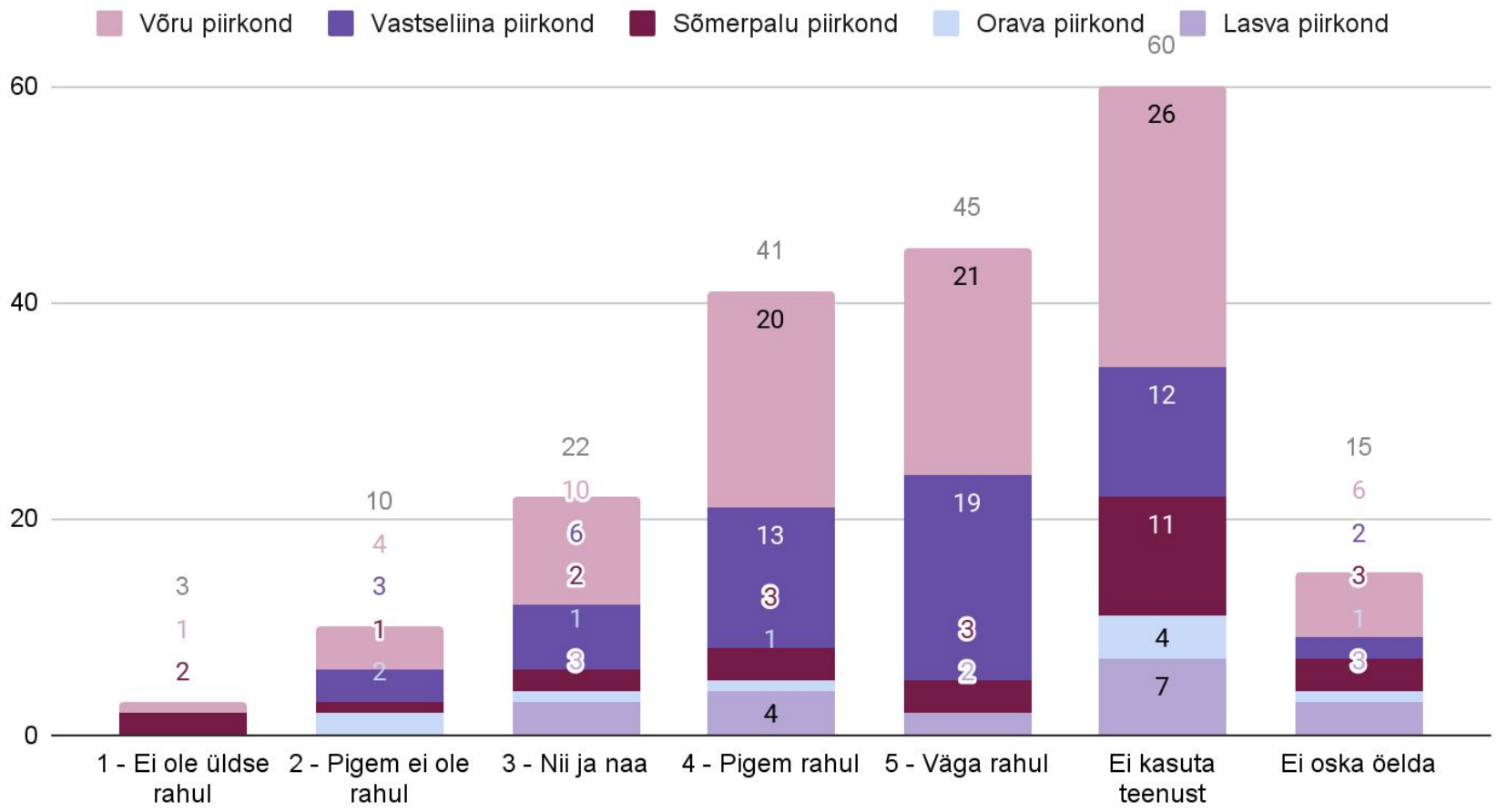

Mil määral oled oma piirkonnas rahul noorsootööga?

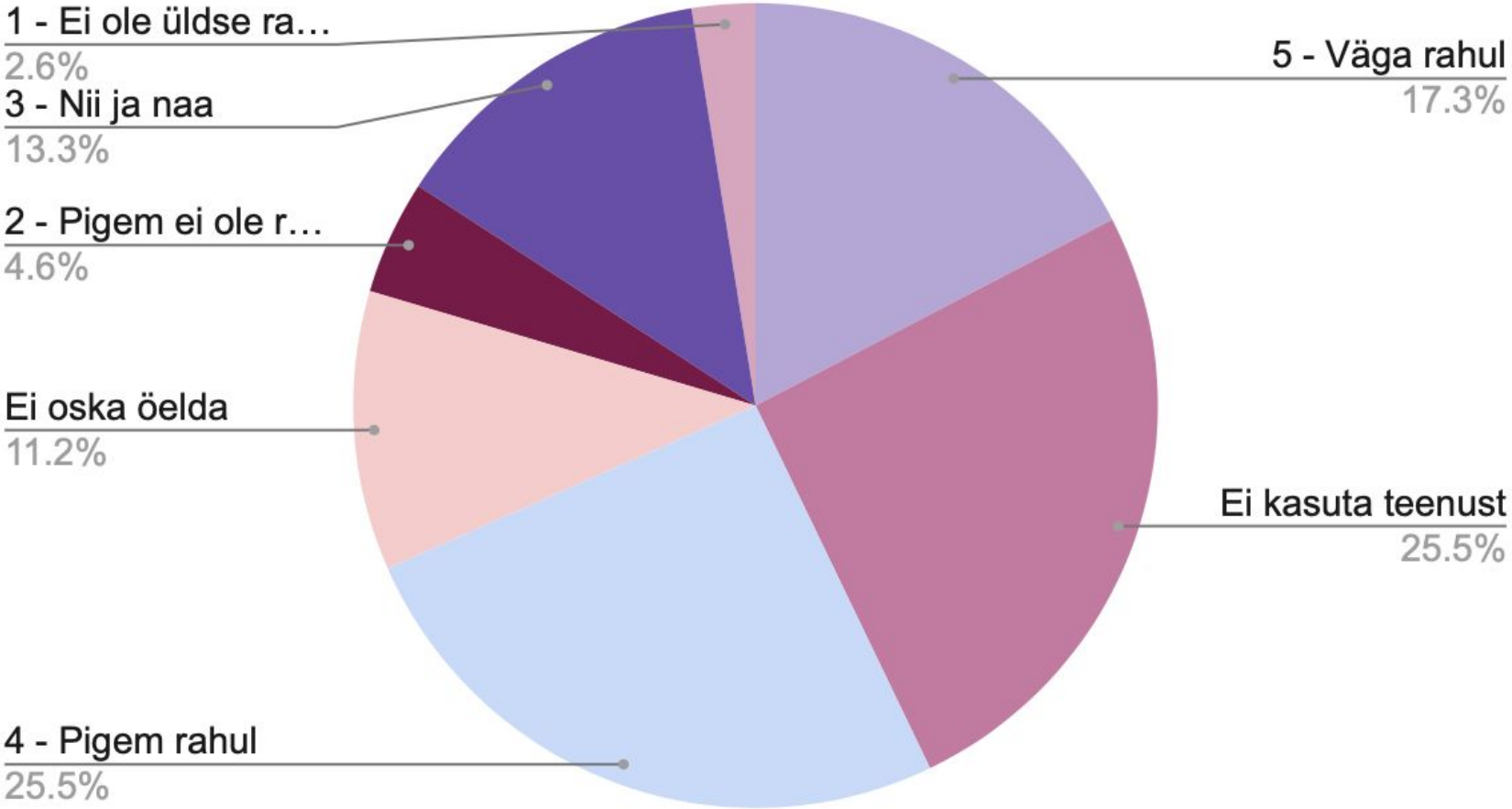

Rahulolu noorsootööga

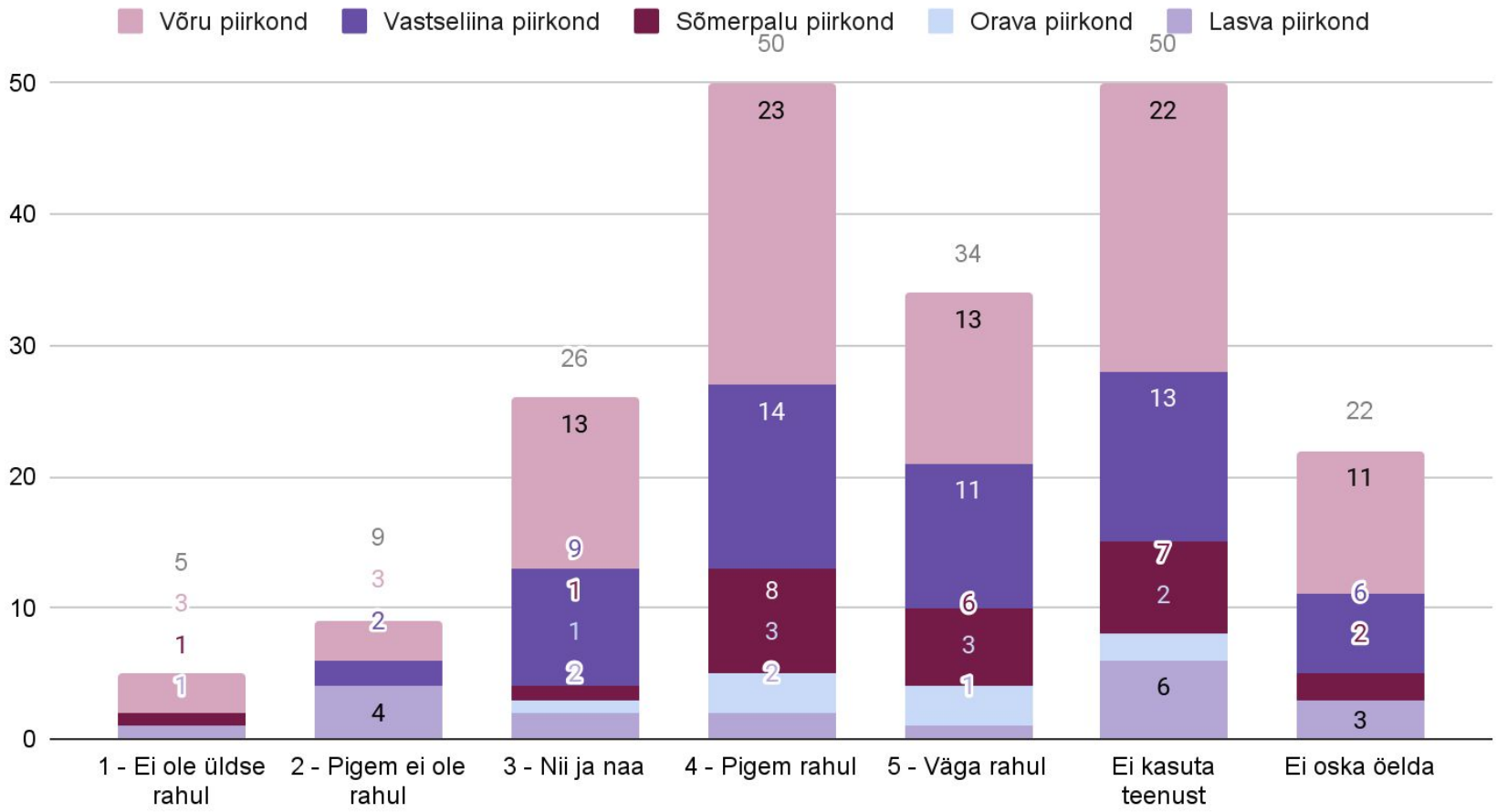

Mil määral oled oma piirkonnas rahul huviharidusega?

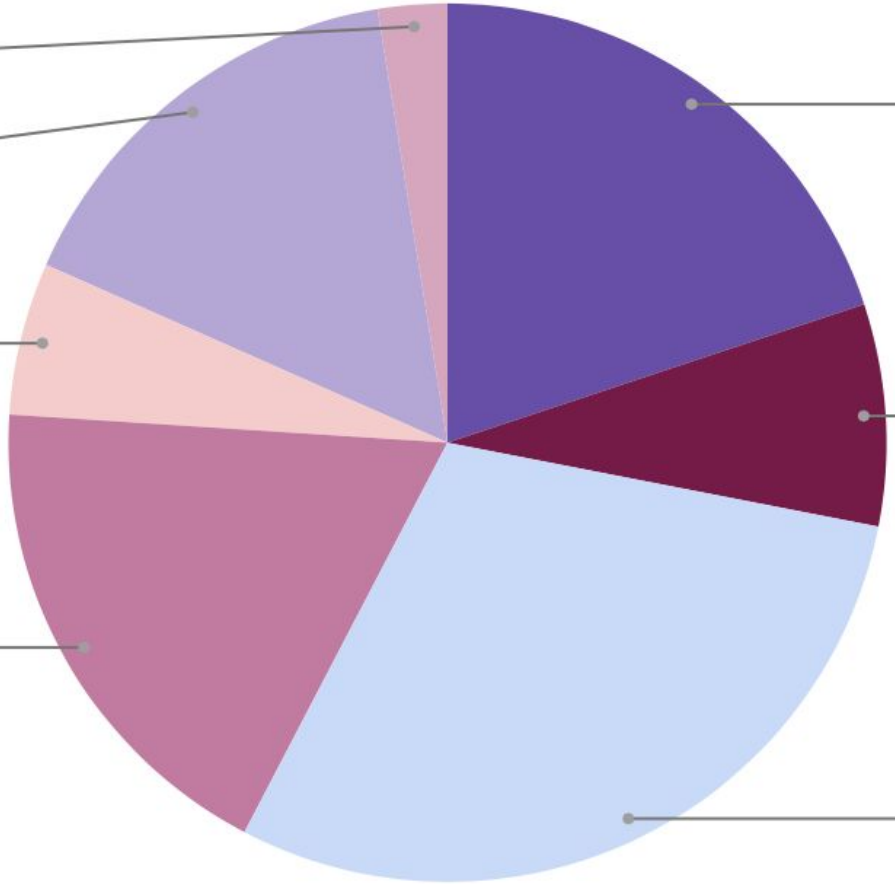

Rahulolu huviharidusega

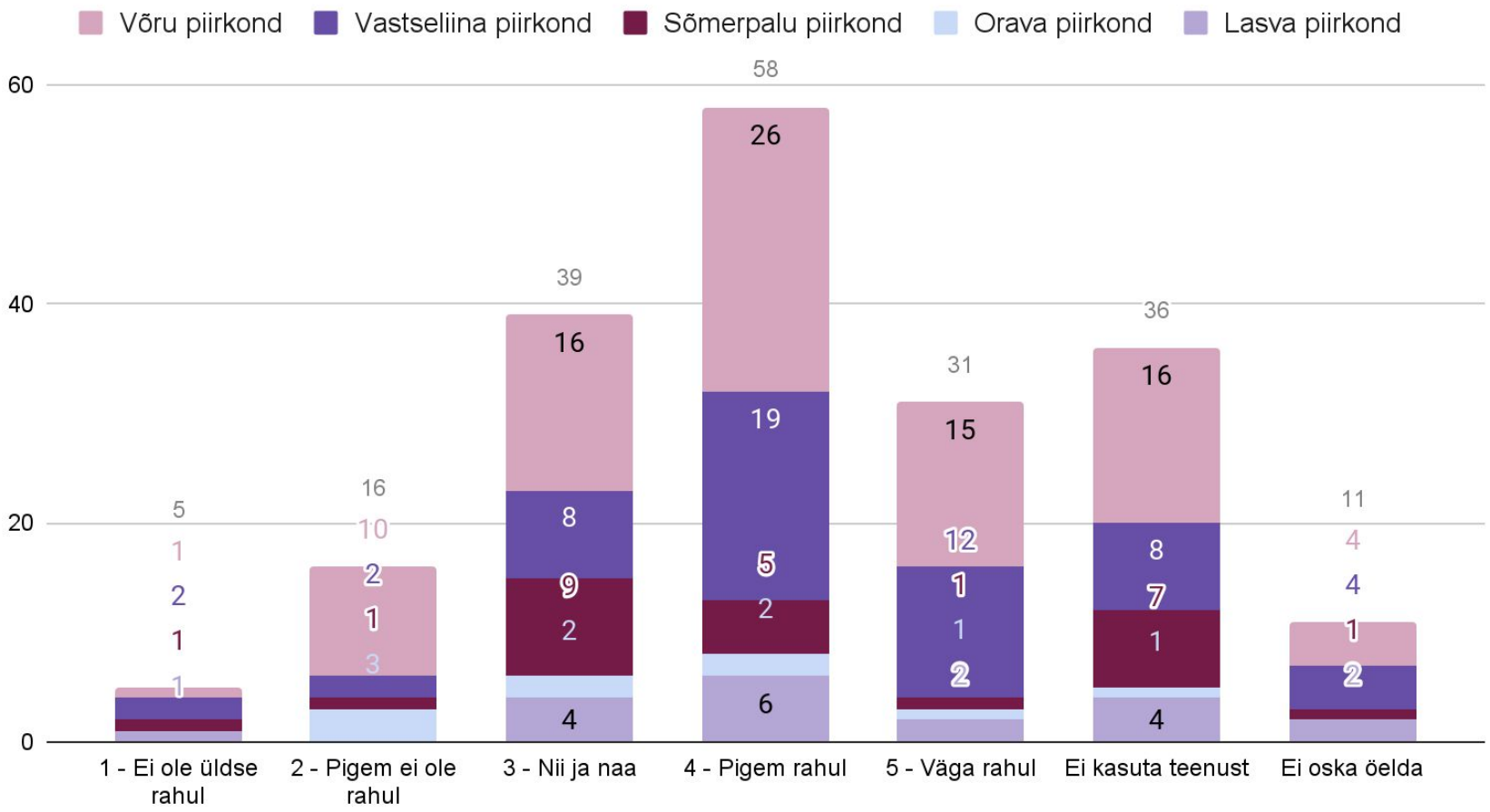

Mil määral oled oma piirkonnas rahul huvitegevusega?

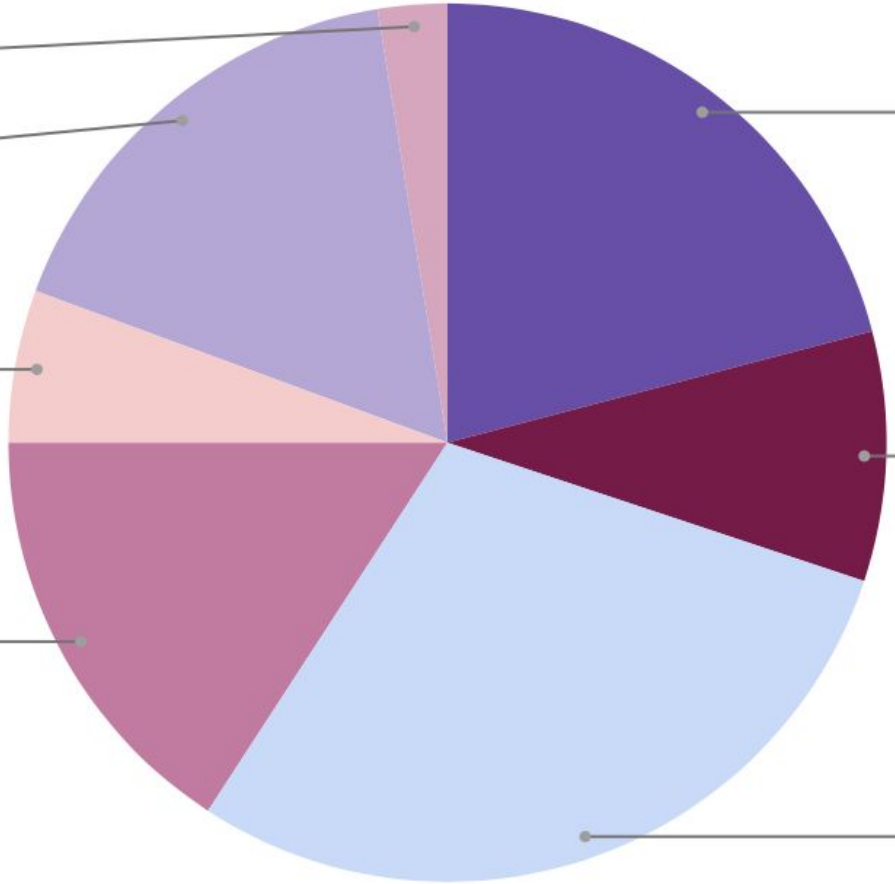

Rahulolu huvitegevusega

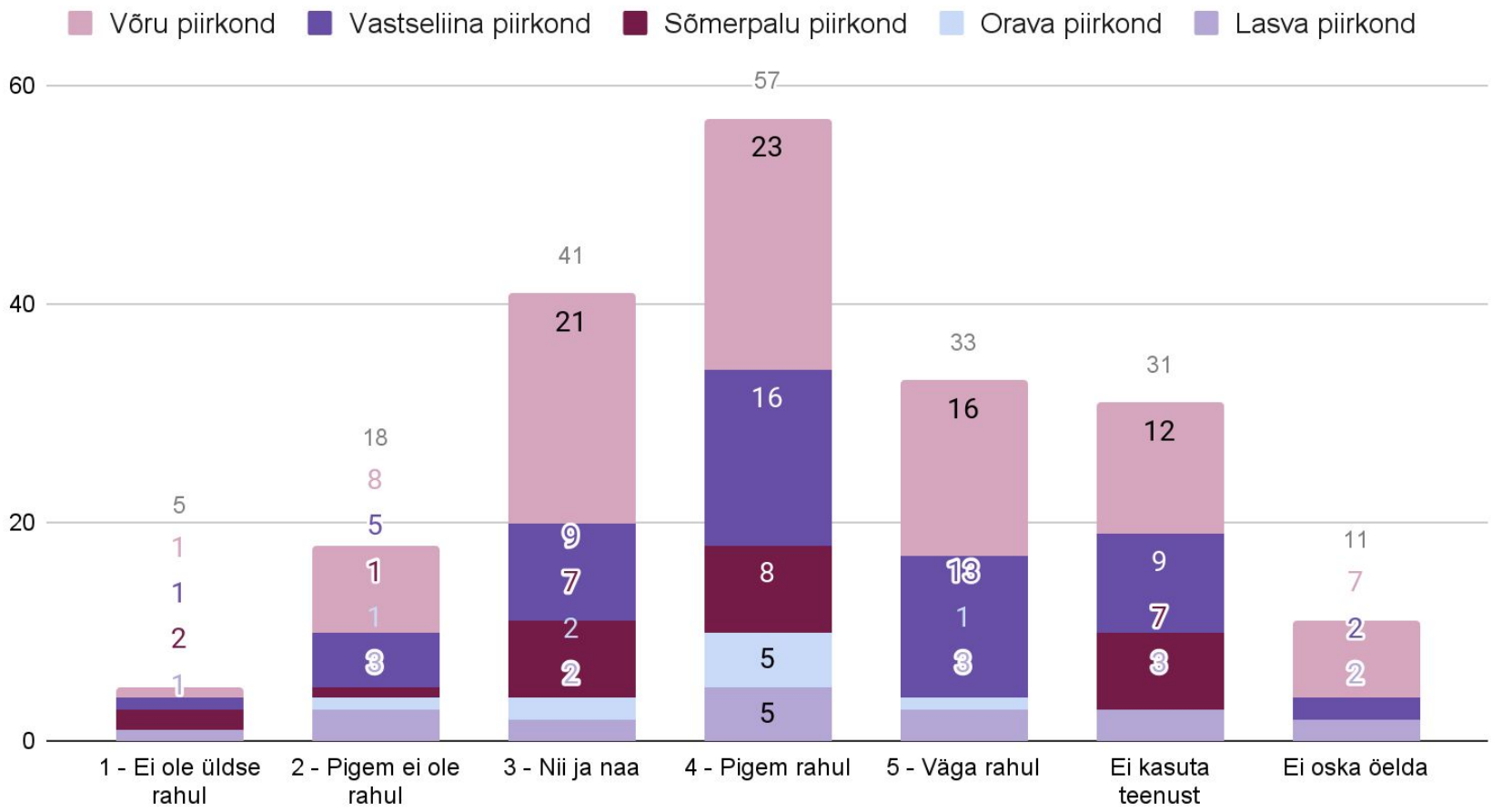

Mil määral oled oma piirkonnas rahul haridusasutuste taristu seisukorraga?

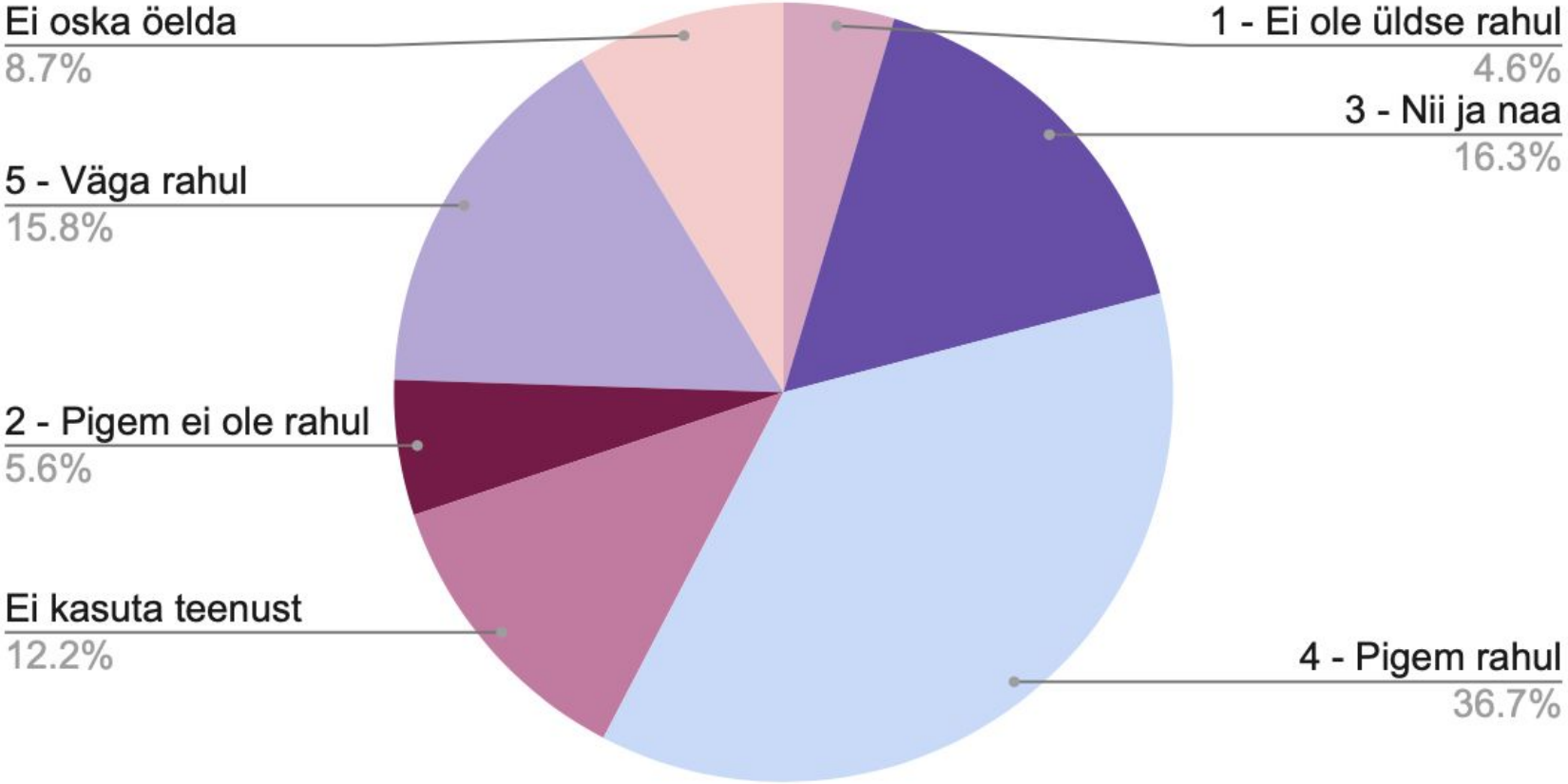

Rahulolu haridusasutuste taristu seisukorraga

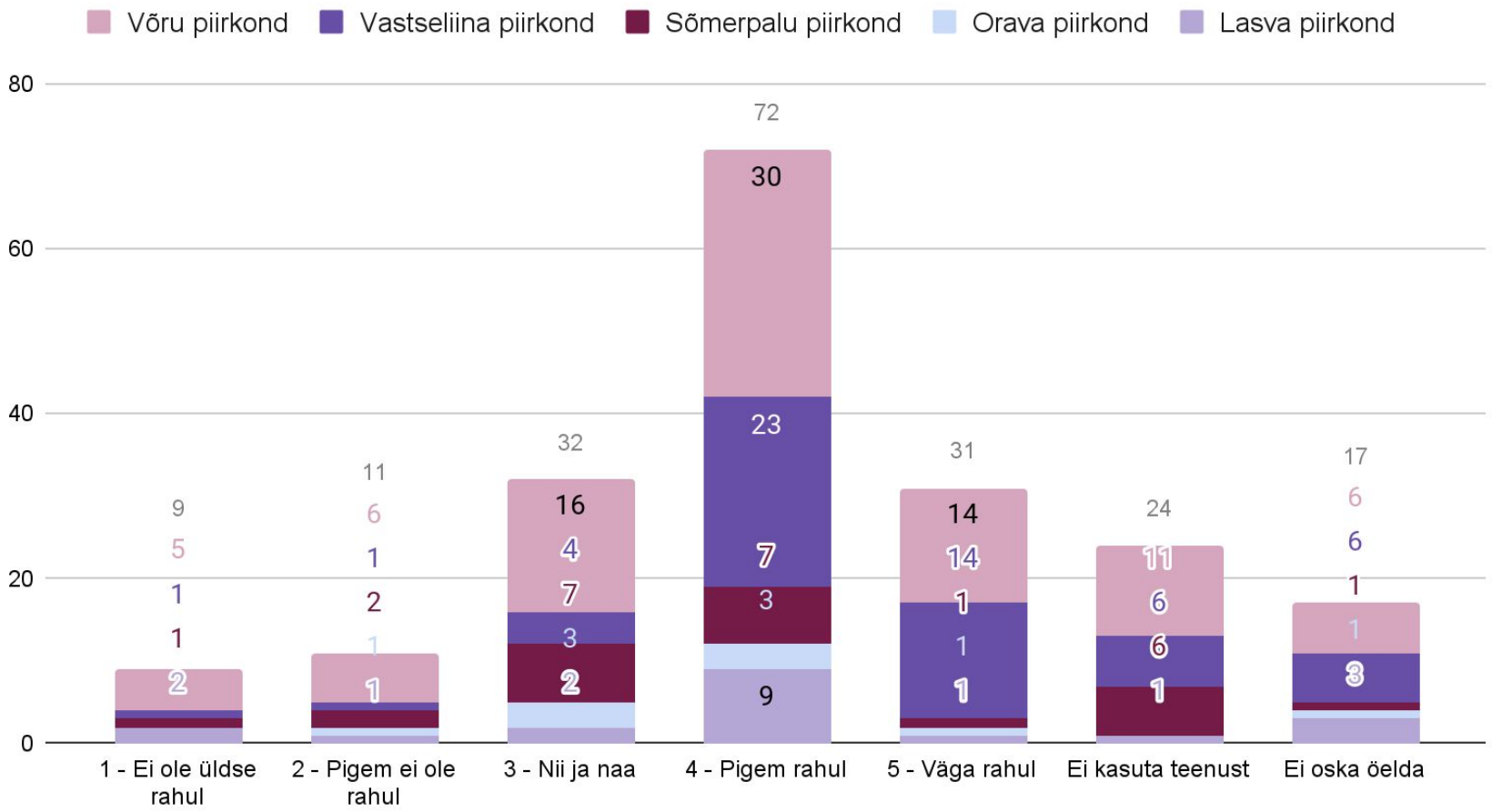

Hinnangute täiendused hariduse ja noorsootöö osas

- Täiskasvanutele mõeldud teenuseid ei kasuta, sest ei tea ühestki.
- Noorsootöö on nõrk
- Lapsed ei teagi, mida vallas pakutakse
- Liiga suured lasteaiarühmad
- Meeletud fondid NEET noortele, kuid sellise noore endani info ei jõua...
- Erinevaid treeninguid võiks olla rohkem koha peal, näiteks kergejõustik ja erinevad pallimängud jne
- Ruumide ja saalide kasutamine harjutamiseks ja treeninguteks ei ole paindlik
- Väimela piirkonnas noortele vähe tegevusi/ üritusi.
- Osula kooli ei mahu lapsed ära. Klassides ei jätku hingamiseks õhku ega liikumiseks ruumi
- Tihti vahetuvad noorsootöötajad ei võimalda lastel usaldusliku sideme tekkimist
- Noorsootöötajaid ei ole piisavalt
- Hooned ei ole kaasaegsed
- Kool ei ole lapse lähedal
- Koolides vähe innovaatilisi õpetajad, kes soovivad kaasaegseid õpimeetodeid kasutada
- Noorsootöö on väga ühe küla keskne ja mujal pole aktiivne
- Parksepa lasteaed ei ole vaatamata parandustöödele tänapäevane, lisaks ruumikitsikus terve rühma ja lasteaia üritustel. Väljast korras, seest liiga mahajäänud
- Noorteka ürituste puhul on nimekiri juba täis enne, kui see üles pannakse. Kas siis osad lapsed on eelisjärjekorras või saavad varem infot, ei tea.
- Huviringide valik on väike.
- Sporti ja kunsti on vähe
- Noored peavad huvihariduse saamiseks sõitma linna

Ettepanekud Võru valla hariduse ja noorsootöö arendamiseks.

- Koolis võiks rohkem tegeleda probleemide päris lahendamisega, mitte JOKK skeemidega, millest kellelgi reaalselt kasu pole.
- Parksepa lasteaed vajaks uut maja
- Orava kooli staadion vajab remonti!
- Väimela lasteaia kaasajastamine.
- Koolimaja vajaks ruume juurde.
- Infot huviringide kohta võiks anda enne uut õppeaastat varem või pikemal perioodil.
- Parksepa keskkooli säilitamine ja noortele rohkema huvihariduse võimaldamine koolides
- Uute huviringide loomine Võrust väljaspool (kui laps tahaks näiteks ekstra mõnes trennis käia, tuleb ta ikkagi kuidagi Võru linna saada)
- Rohkem neid inimesi pilti tooma ja noortele näitama, kes on heaks eeskujuks neile, kes on haridusasutuste ja noorsootöötajate "kliendid". Ma ise tundsin sellest väga puudust, kui põhikoolis-gümnaasiumis käisin, et minu ees oleks päriselt ka noored täiskasvanud, kes teevad ägedaid asju ja näitavad, et maailm on suur ja võimalusi on palju.
- Navi seltsimajas võiks toimuda noortele ja lastele rohkem sündmusi, või tegutseda noortetuba, kus külanoored saaksid omavahel tutvuda ja koos aega veeta
- Finantshariduse pakkumine väiksest saati
- Noorsootöö parandamine Lasva piirkonnas
- Osula koolimaja laiendamine
- Gümnaasiumihariduse säilitamine
- Lasteaiarühmad väiksemaks (max 10-12 last rühmas) ja rühmasid juurde luua
- Tugisüsteemide päriselt tööle rakendamine
- Lasteaias õpetajate abide tööde märkamine ja väärtustamine (nende koormus ja tegelik vastutus versus palk).
- Pakkuda koolieelistele lastele täiskasvanu juhendamisel koolivälise tegevusi alternatiivina lõhkumise ja laamendamisele.

Ettepanekud Võru valla hariduse ja noorsootöö arendamiseks.

- Igasse külla oma seikluspark, välijõusaal, mänguväljak
- Arendada koostööd politseiga (kohalik konstaabel reide tegema jms), et lõppeks lõhkumine, pahanduste tegemine.
- Igast piirkonnast võiks noorte hääl kõrgemale kuulda olla
- Haridusasutus võiks saada ise otsustada, kui õpilasel esineb koolis probleemne käitumine või muu erivajadus, et õpilasele saada vajalik abi(tugiisik), sest paraku mõned lapsevanemad ei otsi oma lapsele abi ning õpetajad ja õpilased on paraku kannatajad.
- Edendada valla piirkondi, elanike arvu, nende perekondade tõusukasvus
- Noori peaks tutvustama kohaliku ettevõtlusega, et anda teada võimalustest kohalikul tööturul.
- Noorte huvitegevust võiks aktiivsemalt kasutada valla üritustel näitamiseks, kui ka vastupidi- vald võiks leida võimalusi noorte huvihariduse toetamiseks, sest noori, kes tahavad millegagi tegeleda ei ole palju ja nende taga on tihti tublid lapsevanemad, kes veavad lapsi huviringidesse, mis ei ole odav.
- Lastele võiks olla rohkem spordialasid, millega nad saaksid tegeleda.
- Õpetajate koolitamine, kuidas noorte tasemel suhelda ja nendest aru saada.
- Vastseliina Gümnaasiumi säilitamine. Kõik lapsed ei pea mahtuma riigigümnaasiumisse.
- Lasteaedade võrgustiku parandamine, et lapsel oleks võimalik käia kodukoha lasteaias.
- Puiga kooli bussiliikluse parem koordineerimine koostöös kooli ja vallaga
- Noori peab suunama rohkem liikuma
- Väiksematele mudilastele huviringide võimaldamine kas või lasteaiasiseselt
- Eestvedajate toetamine ja tunnustamine
- Oraval põhihariduse saamine
- Suurem lõimumine Võru linnas tegutsevate huvikoolide, MTÜde ja teiste haridusasutustega leidmaks sünergia võimalusi
- Noortele avatud jõusaal, ka väljaspool tööaegu

Ettepanekud Võru valla hariduse ja noorsootöö arendamiseks.

- Korralik bändiruum harjutamiseks ja pillide hoidmiseks, võimalusega neid kasutada ka teistes asukohtades
- Noorte kaasamine avalikesse üritustesse ja tegemistesse
- Planeerima valla üritusi pikemalt ja levitama infot paremini, et üritused ei tuleks üllatusena osalejatele ning külalistele.
- Vastseliina gümnaasiumi säilitamine
- Huvitegevuse võimaluste suurendamine lasteaiaealistele lastele lasteaias kohapeal või kogukonnakeskustes
- Rohkemate sportimisvõimaluste loomine Võrust väljapoole
- Parksepa kooli kaasajastamine
- Noortekeskus peaks olema avatud kõikidele vanusastmetele ja 5 päeva nädalas
- Igas alevikus/külas võiks olla mõni selts/kogukond, kes korraldaks oma piirkonna rahvale üritusi või koosviibimisi aktiivselt. Nii noortele kui vanadele, nt jaaniõhtud, jõulud, käsitööringid, jutuõhtud, jalgpalli/korvpalli/võrkpallimängud ja -turniirid kõigile huvitatutele vms. Väimelas tunneme eriti sellisest asjast puudust.
- Osula kooli juurdeehitusega tuleks alustada võimalikult ruttu
- Keelepesarühma taastamine lasteaias.
- Osula kooli loodusainete klassi ehitamine
- Bussitransport Osula kooli
- Erinevad üritused noorte kaasamiseks ning ka huviringe võiks vallas olla.
- Motiveerima töötajaid sedasi, et nad püsiksid ametikohal kauem ja teeksid tööd südame ja rõõmuga.
- Uus Parksepa lasteaed
- Elukestev õpe eakatele, aga mitte Navil, vaid vallamajas või Võru linnas
- Uue lasteaiahoone ehitus, hetkel on kohandatud kahekorruseline hoone lasteaiaks. Lasteaed peaks olema ikka ühel korrusel. Maa on ehituseks Rahu tänava piirkonnas olemas.

Ettepanekud Võru valla hariduse ja noorsootöö arendamiseks.

- Gümnaasiumis õppivate noorte perede toetamine transpordi ja kodust eemal elamiskulude toetuse või õpilaskodu võimalusega (vähemalt maakonnakeskuse gümnaasiumis). Igapäevaselt sõita valla kaugemast nurgast Võrru ja tagasi gümnaasiumisse olemasoleva ühistranspordiga on sageli nii ebapraktiline, et noore jaoks on aega säästvam minna õppima Tartu vm kaugemasse kooli, mis jällegi nõuab elukohta ja iseseisvalt hakkama saamise võimet.
- Tagada kaasaegne keskkond ja aktiivselt otsima mistahes huviringide nooruslikke juhendajaid.
- Sisespordihoone rajamine
- Huviklubi loomine - male, backgammon, lauamängud.
- Batuudituba
- Miniloomaaed
- Lemmikloomaaed
- Kohvik kassidega
- Rohkem väikekoole, alternatiivklassid gümnaasiumisse, nn ettevõtluskallakuga ja võimalusega saada praktika kohalikku ettevõttesse.
- Rohkem loovust arendavaid tunde, vähem massilist tuupimist.
- Lõpetada kaasav haridus praegusel kujul
- Vastavate erialade spetsialistid, kuhu oleks võimalus noorel probleemi korral pöörduda.
- Koolipsühholoogi teenuse kasutegur on väga väike või jääb märkamatuks.
- Lastele ja noortele rohkem tegevusi noortekeskuses
- Kodulähedase õppimisvõimaluse säilitamine lastele- kui kaob piirkonnas kool, kaovad noored pered.
- Küsida noortelt otse nende soove ja väärtusi ning sellest lähtuvalt arendada
- Suurem huviringide valik.
- Huviharidusest ja -tegevusest rohkema info jagamine
- Parksepa keskkoolile uue staadion rajamine
- Noorsootöö osas arendada mitmekülgseid ja kaasavaid huvitegevusi, mis toetavad noorte enesearengut ja loovust.
- Noorte vaimse tervise tähtsustamine.
- Noortekeskust on eelkõige vaja neile noortele, kes ei käi muusikakoolis, ei tee sporti ega huvitu millestki. Kõik algab kodust, vanematel ei ole aega, sageli ka materiaalseid võimalusi oma laste huviharidust finantseerida.

ELU- ja ETTEVÕTLUSKESKKOND

Mil määral oled oma piirkonnas rahul elukeskkonnaga?

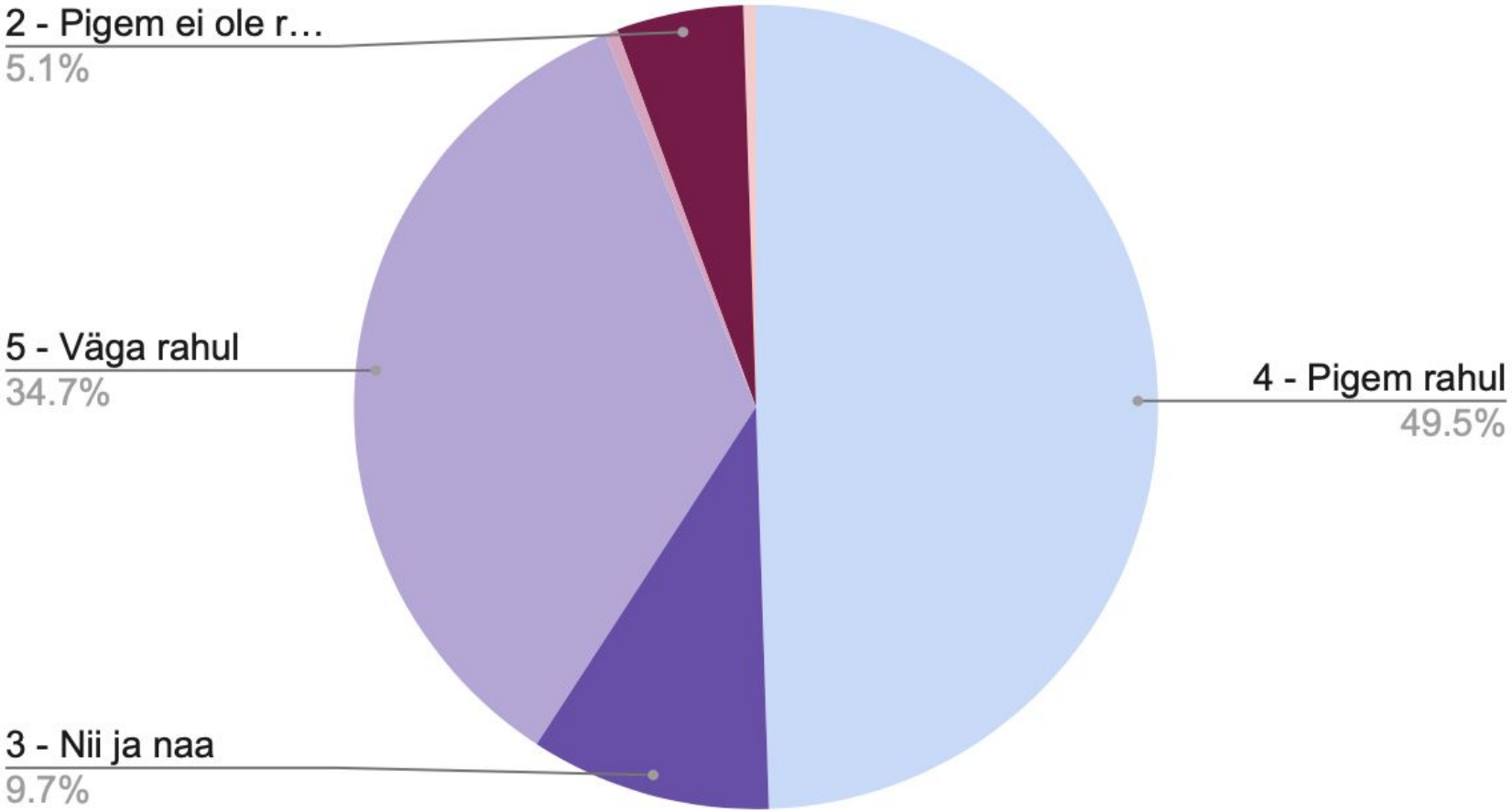

Rahulolu elukeskkonnaga

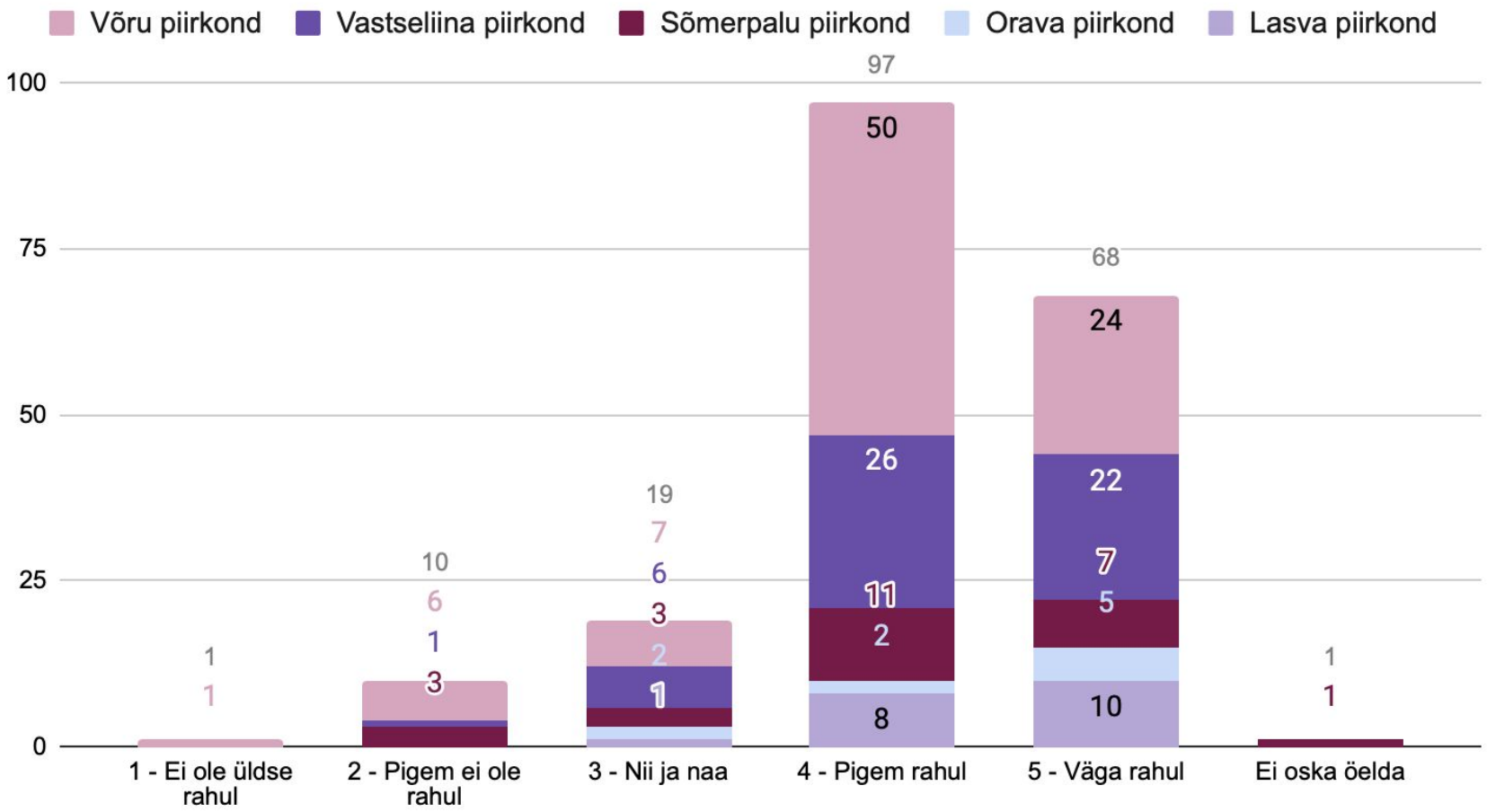

Mil määral oled oma piirkonnas rahul looduskeskkonnaga?

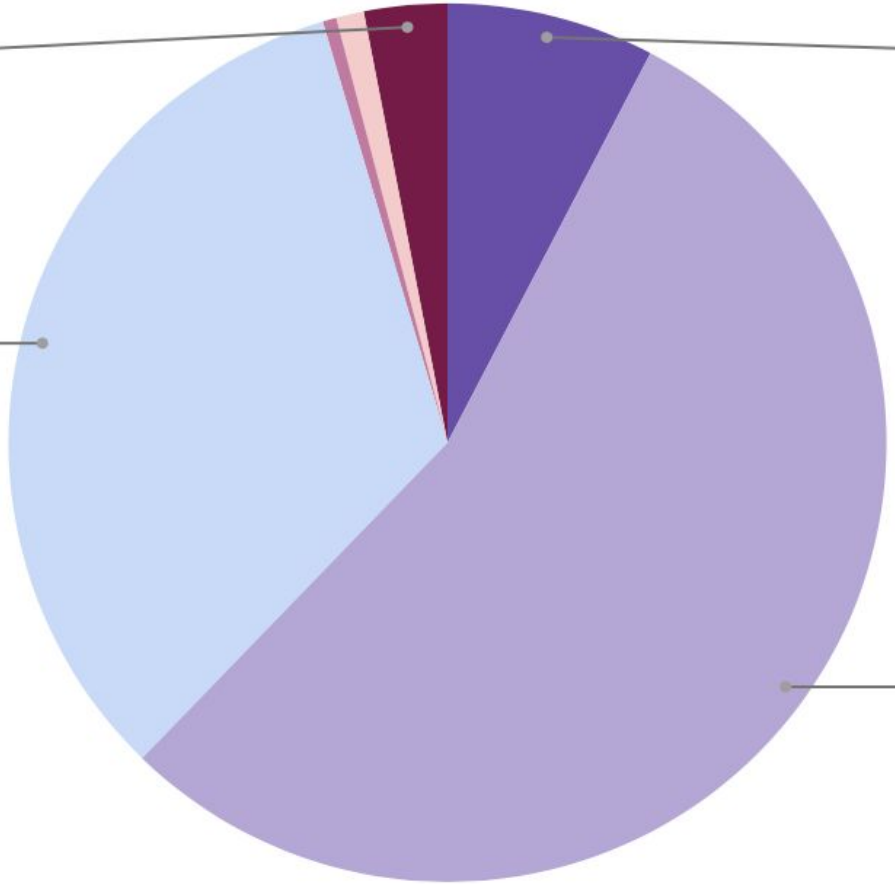

Rahulolu looduskeskkonaga

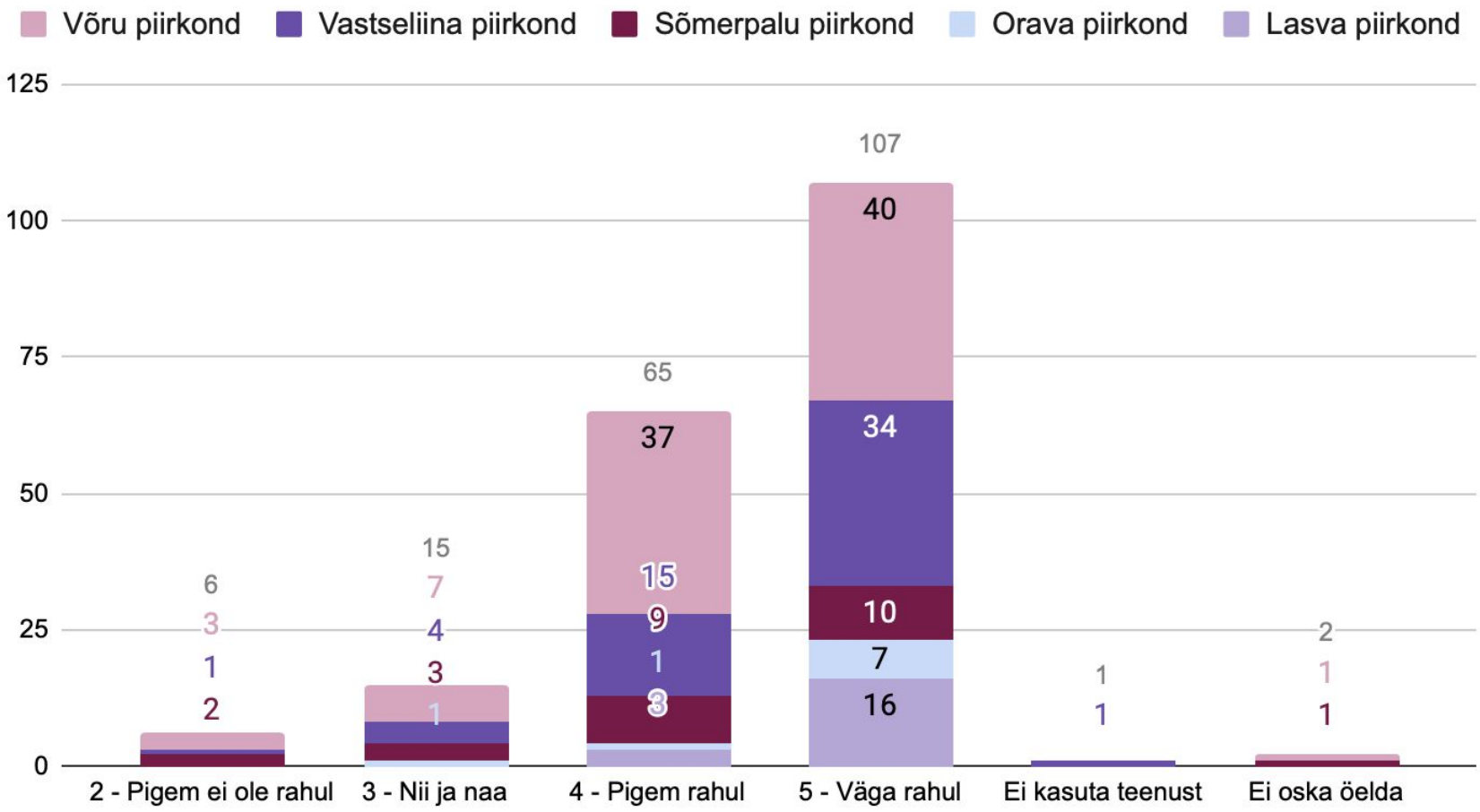

Mil määral oled oma piirkonnas rahul rohealadega?

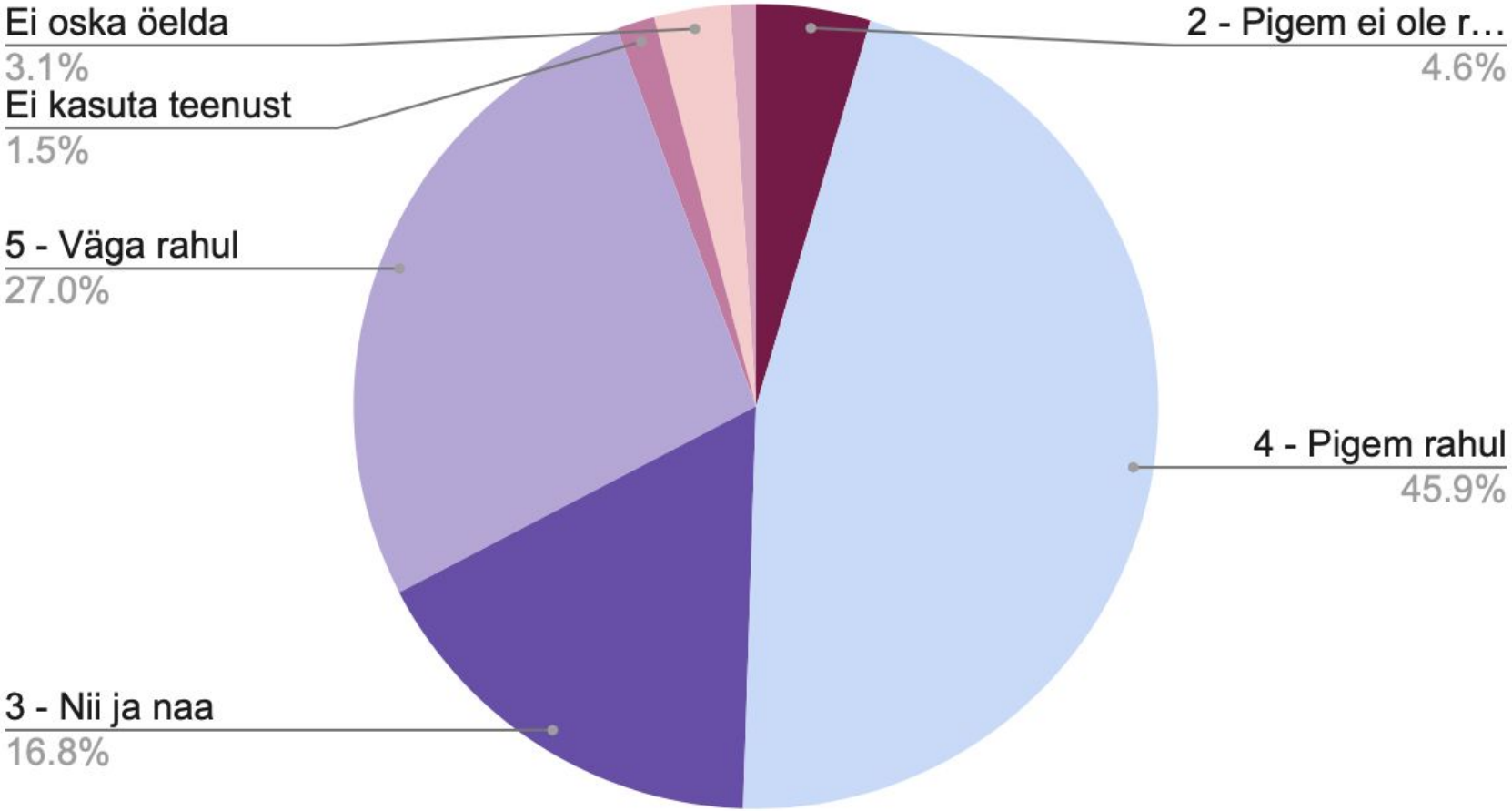

Rahulolu rohealadega

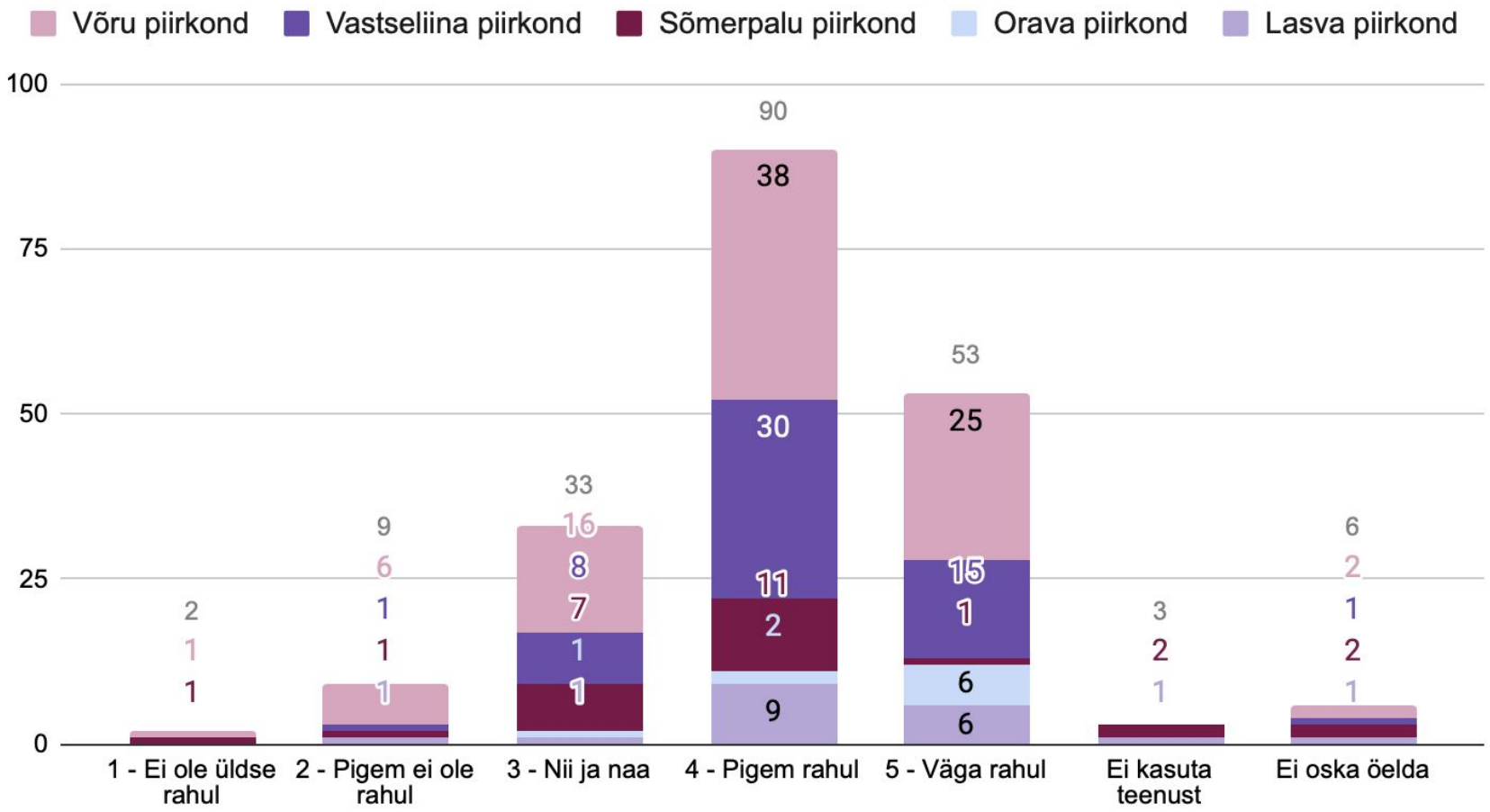

Mil määral oled oma piirkonnas rahul avalike aladega?

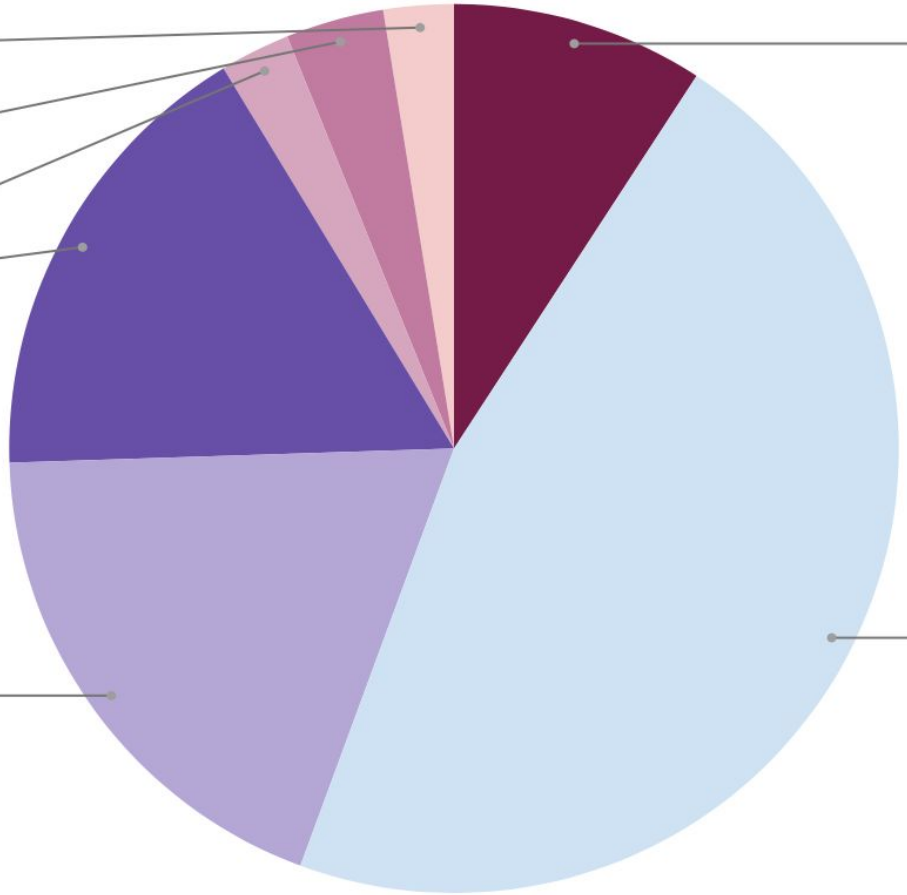

Rahulolu avalike aladega

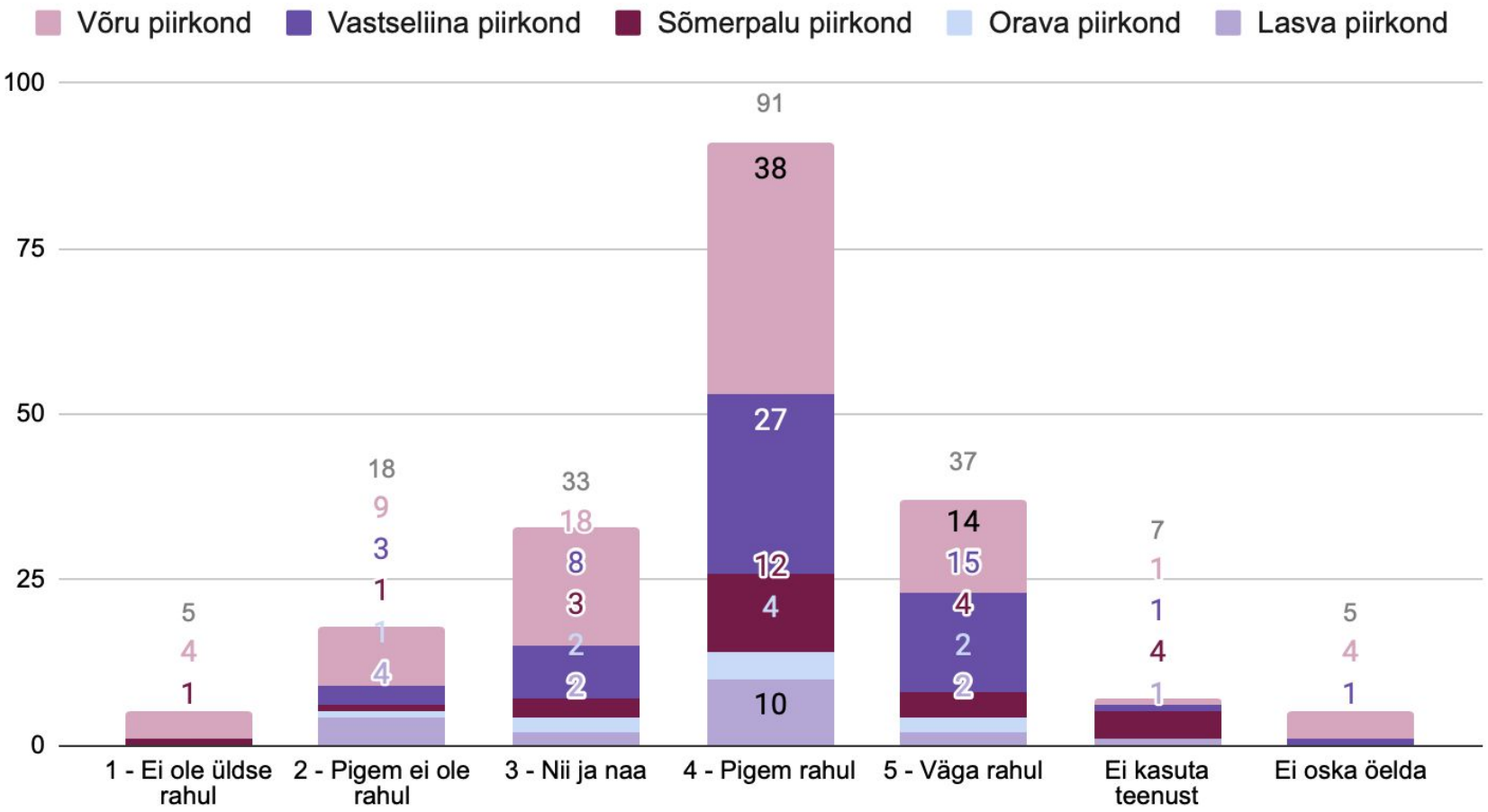

Mil määral oled oma piirkonnas rahul avalike hoonete seisukorra ja korrashoiuga?

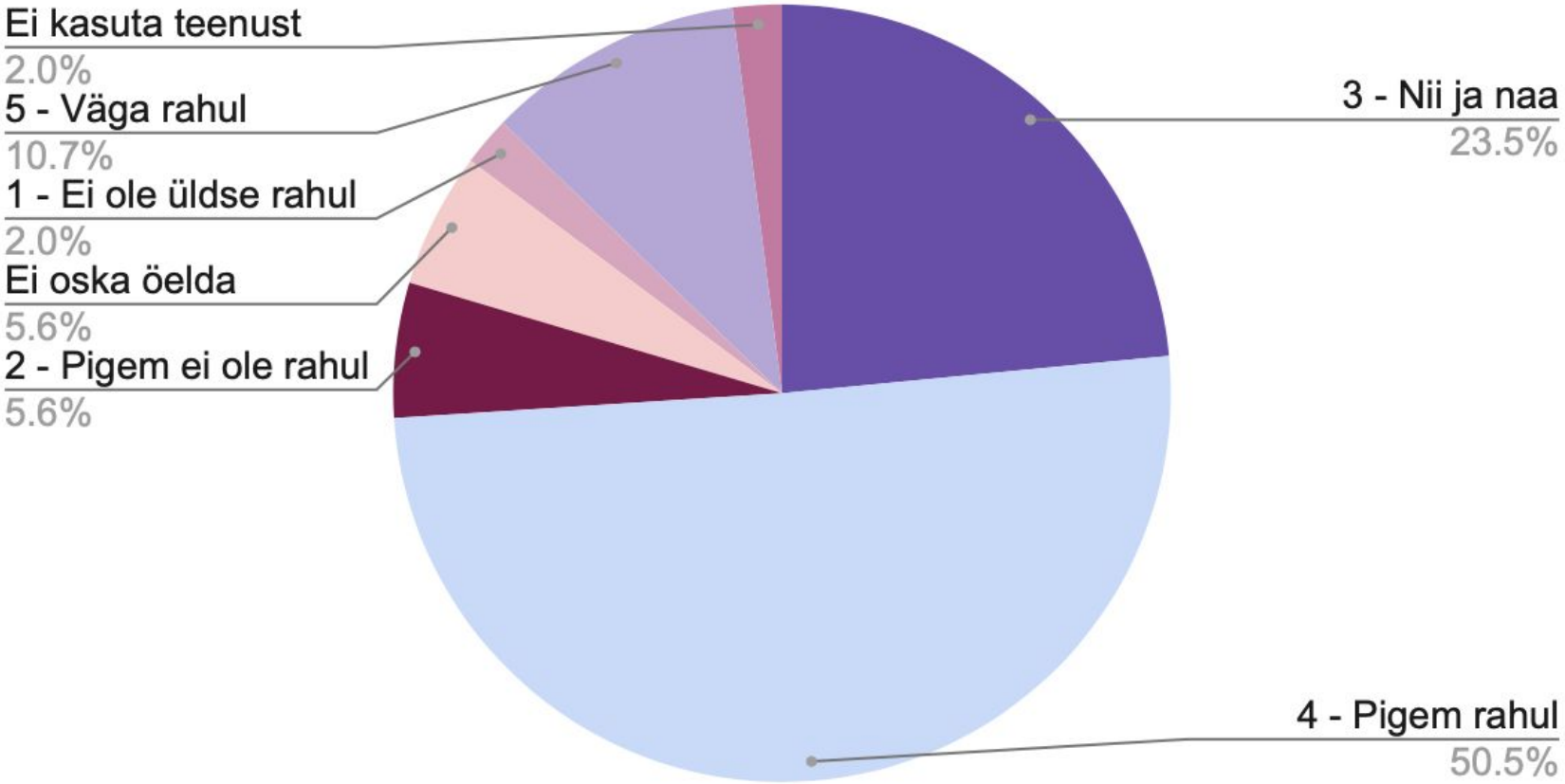

Rahulolu avalike hoonete seisukorra ja korrashoiuga

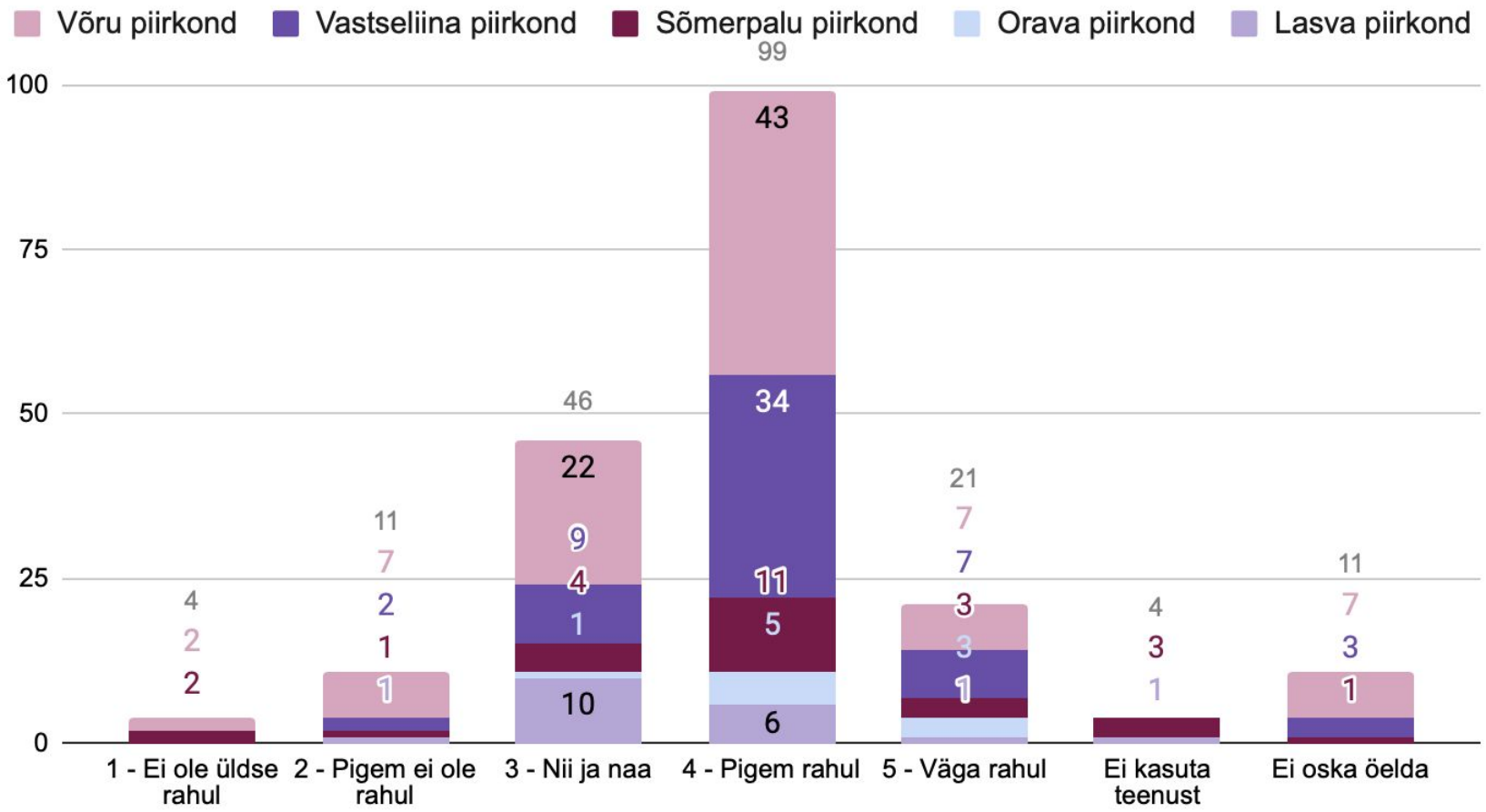

Mil määral oled oma piirkonnas rahul ligipääsetavusega avalikele/ühiskondlikele hoonetele?

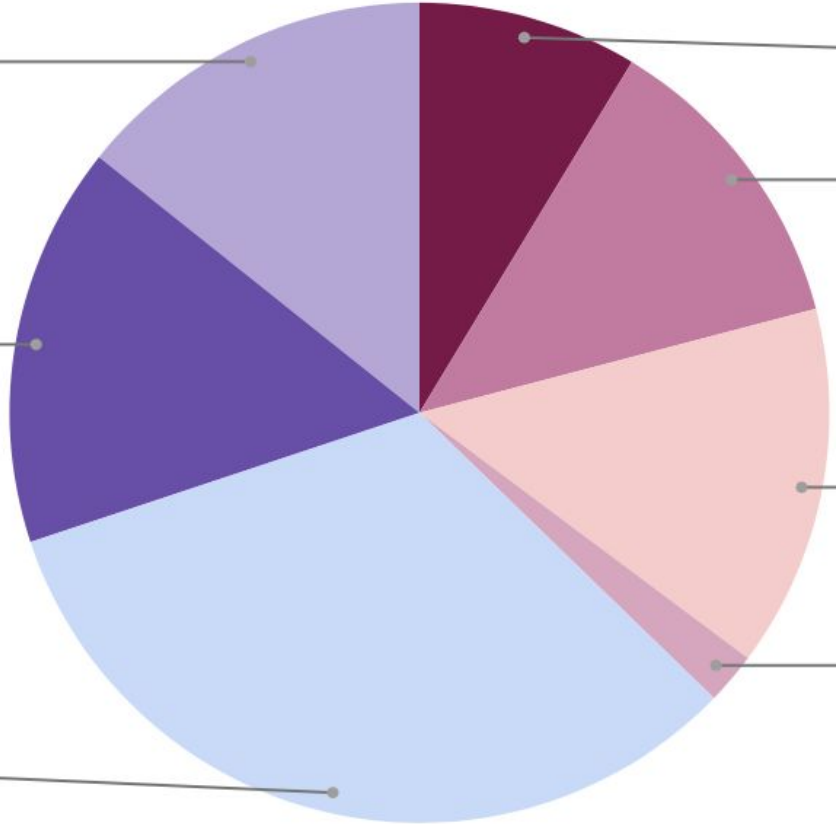

Rahulolu ligipääsetavusega avalikele/ühiskondlikele hoonetele

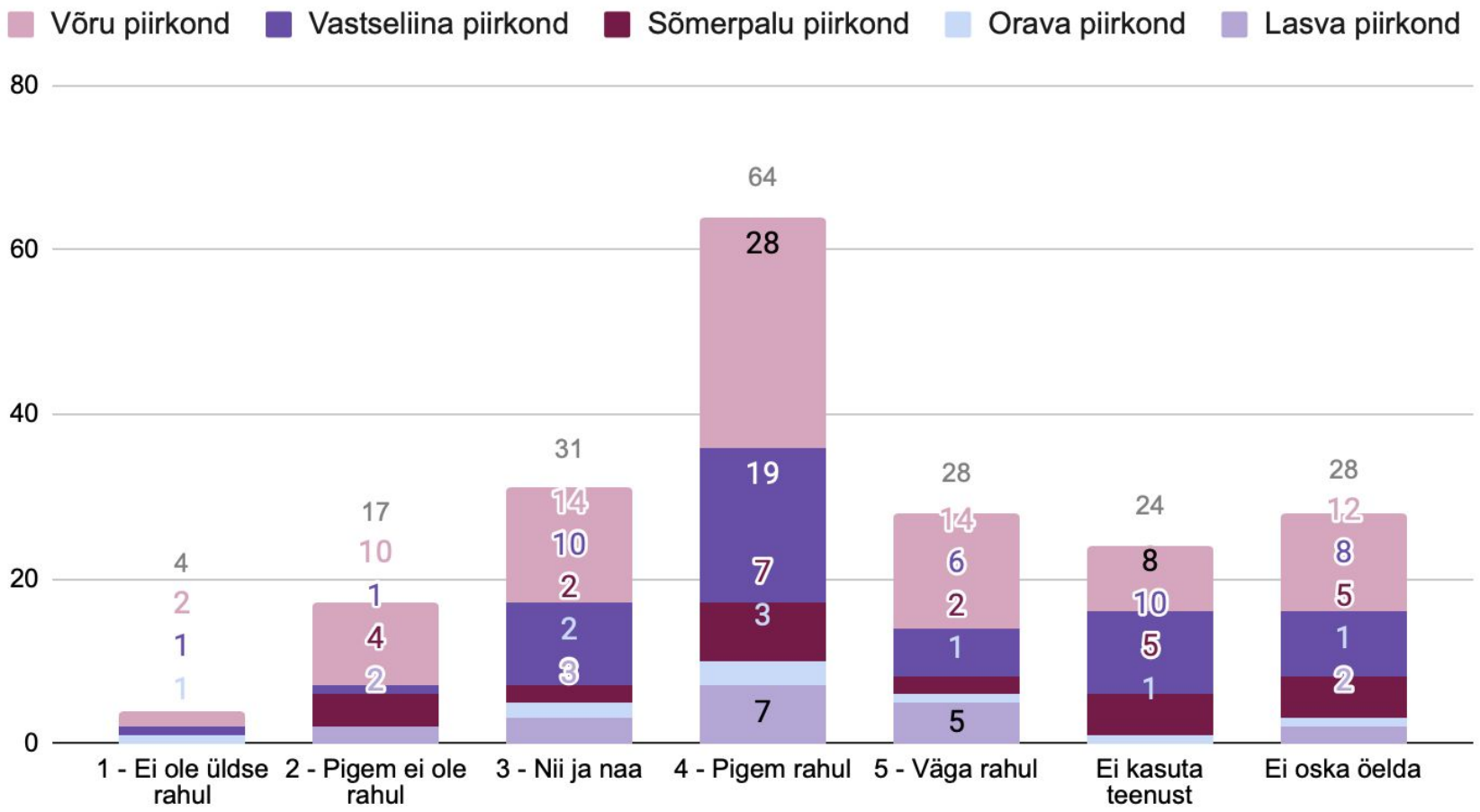

Mil määral oled oma piirkonnas rahul teede ja tänavate hooldamisega?

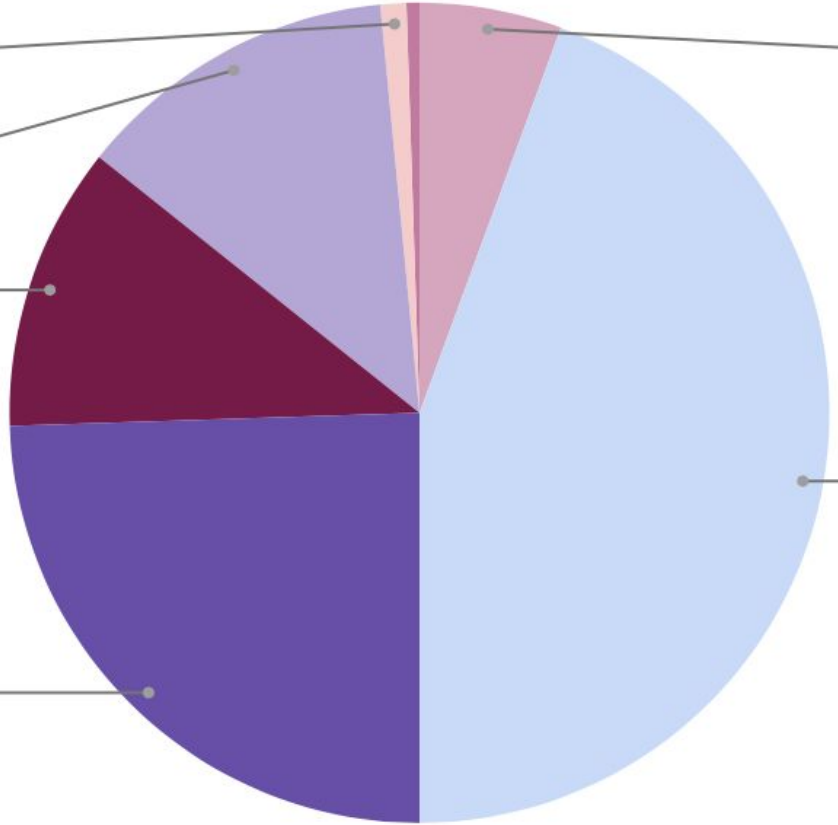

Rahulolu teede ja tänavate hooldamisega

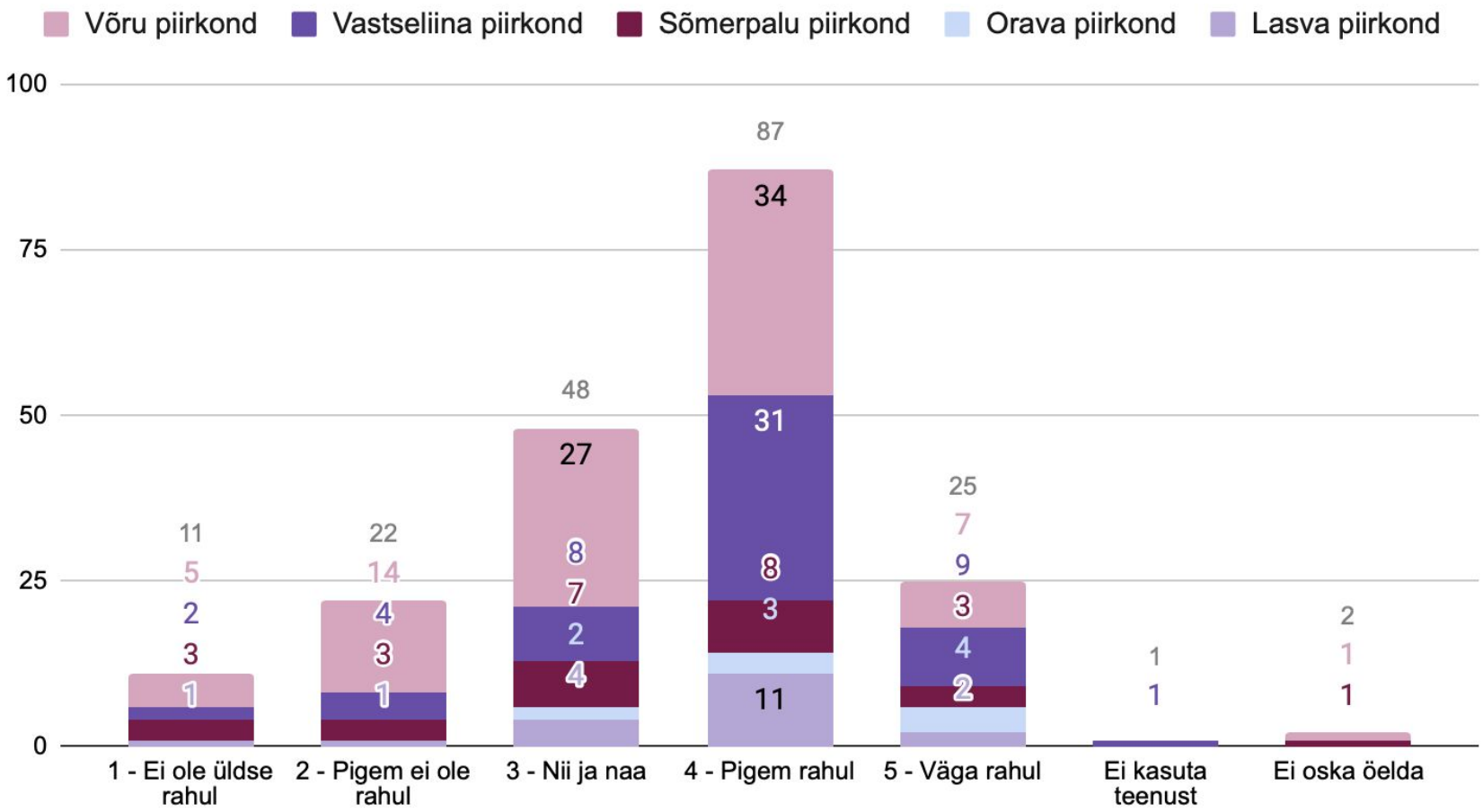

Mil määral oled oma piirkonnas rahul kõnni- ja kergliiklusteedega?

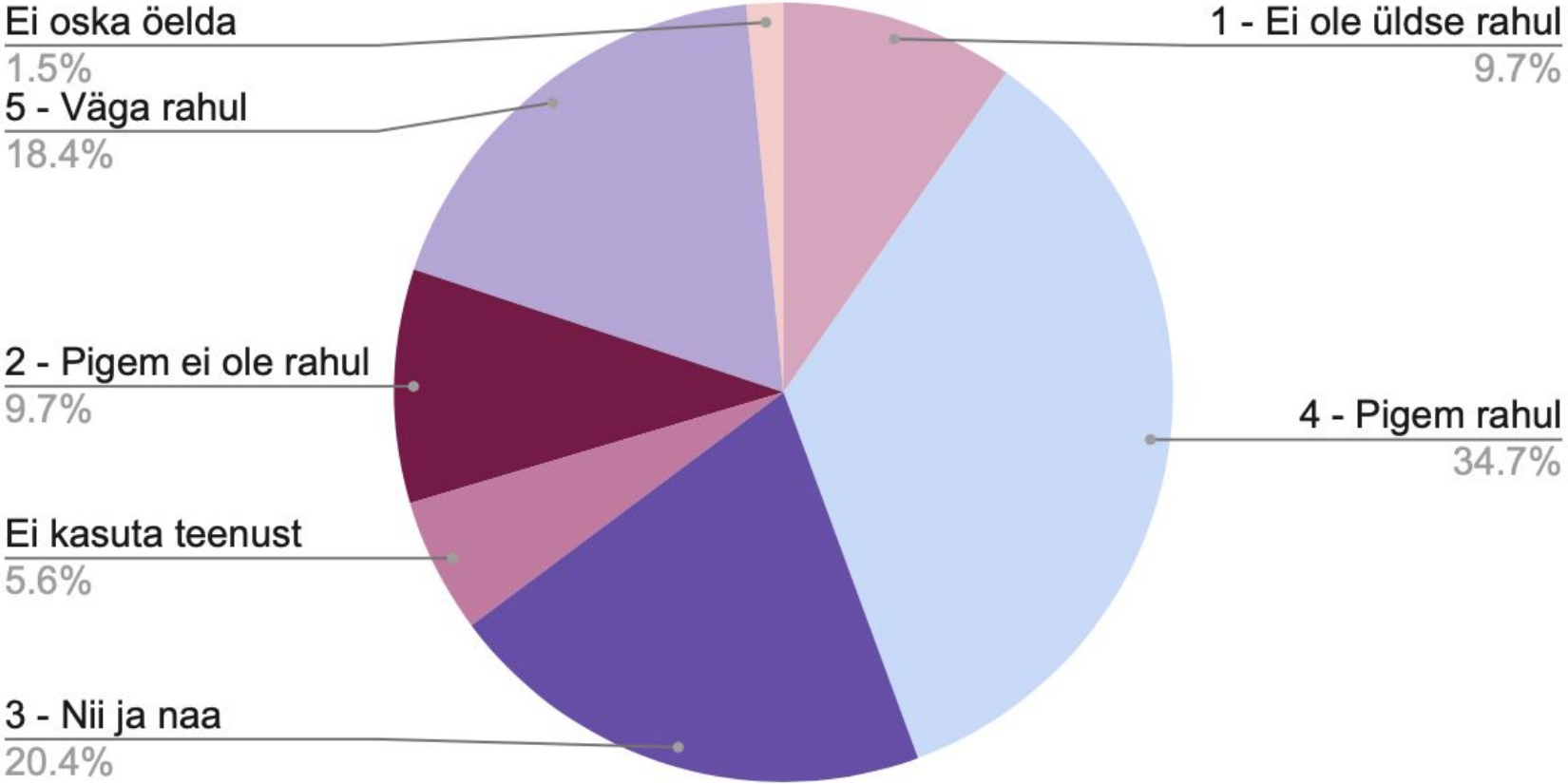

Rahulolu kõnni- ja kergliiklusteedega

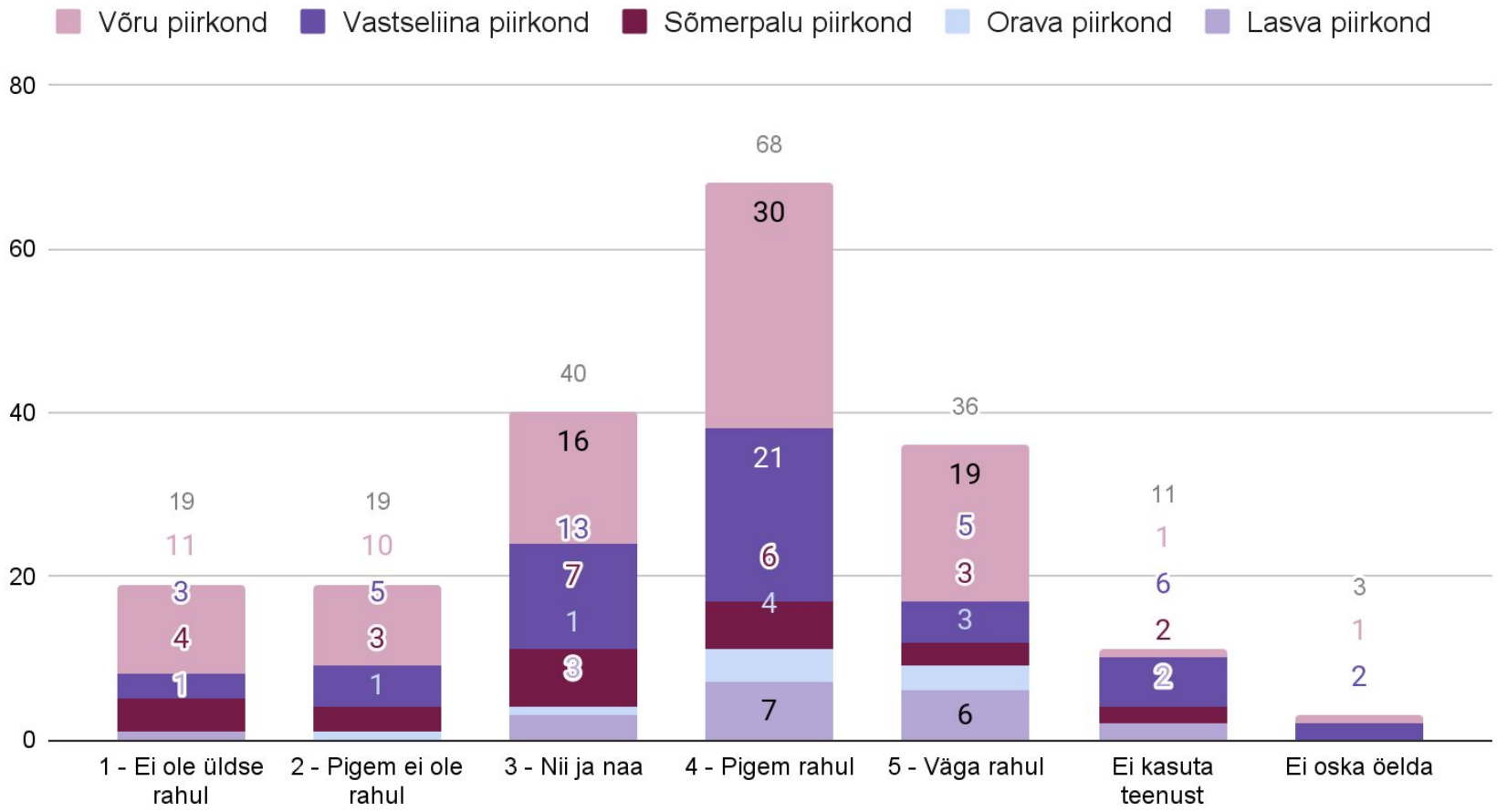

Mil määral oled oma piirkonnas rahul sõiduteedega?

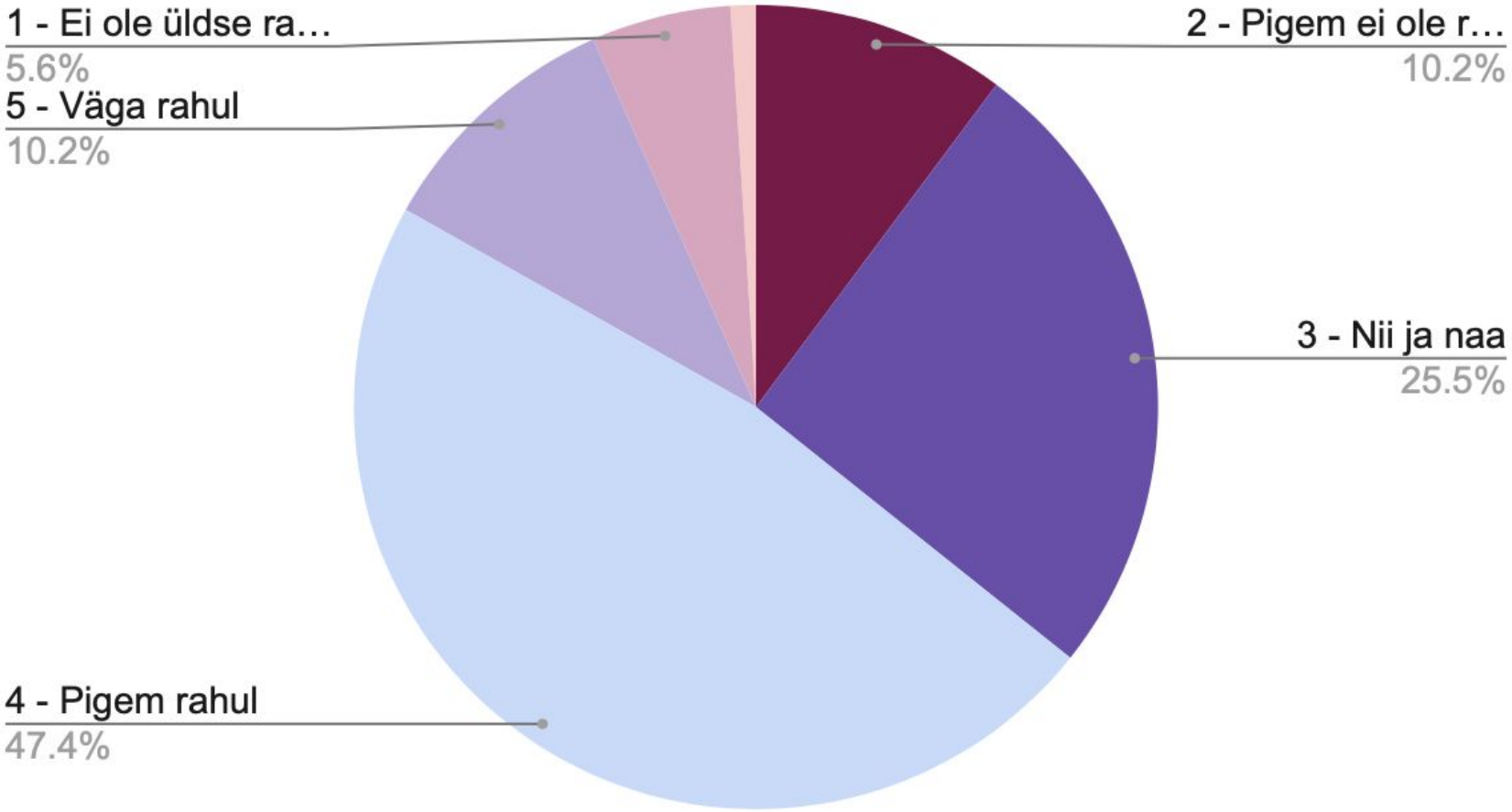

Rahulolu sõiduteedega

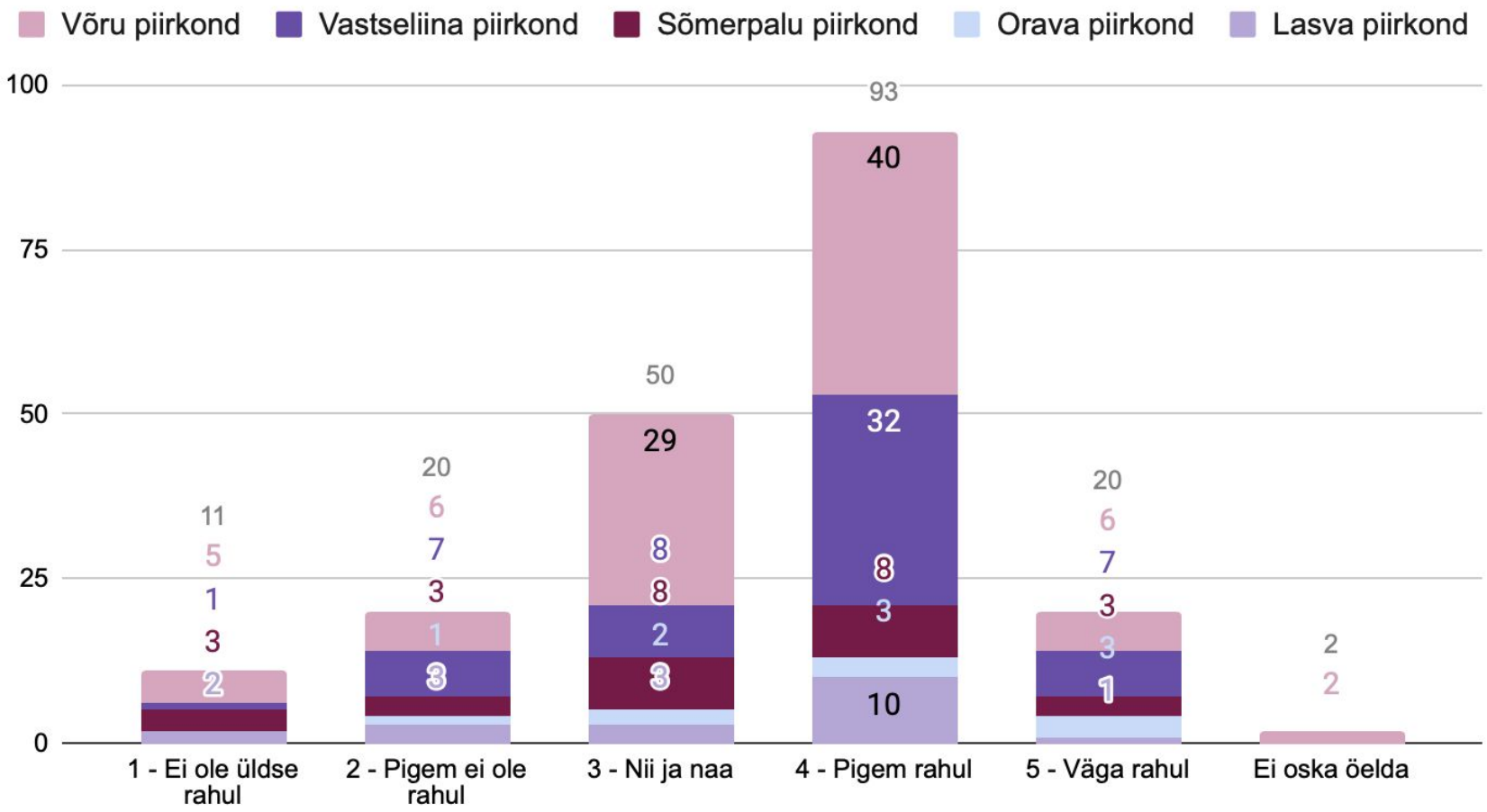

Mil määral oled oma piirkonnas rahul tänavavalgustusega?

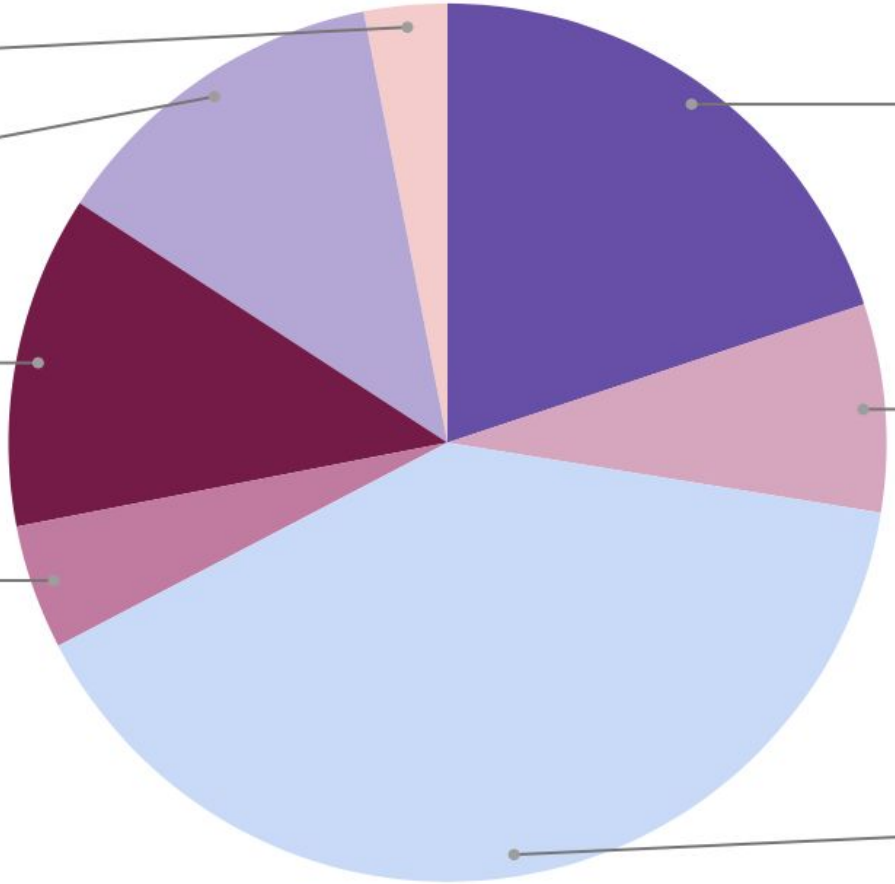

Rahulolu tänavavalgustusega

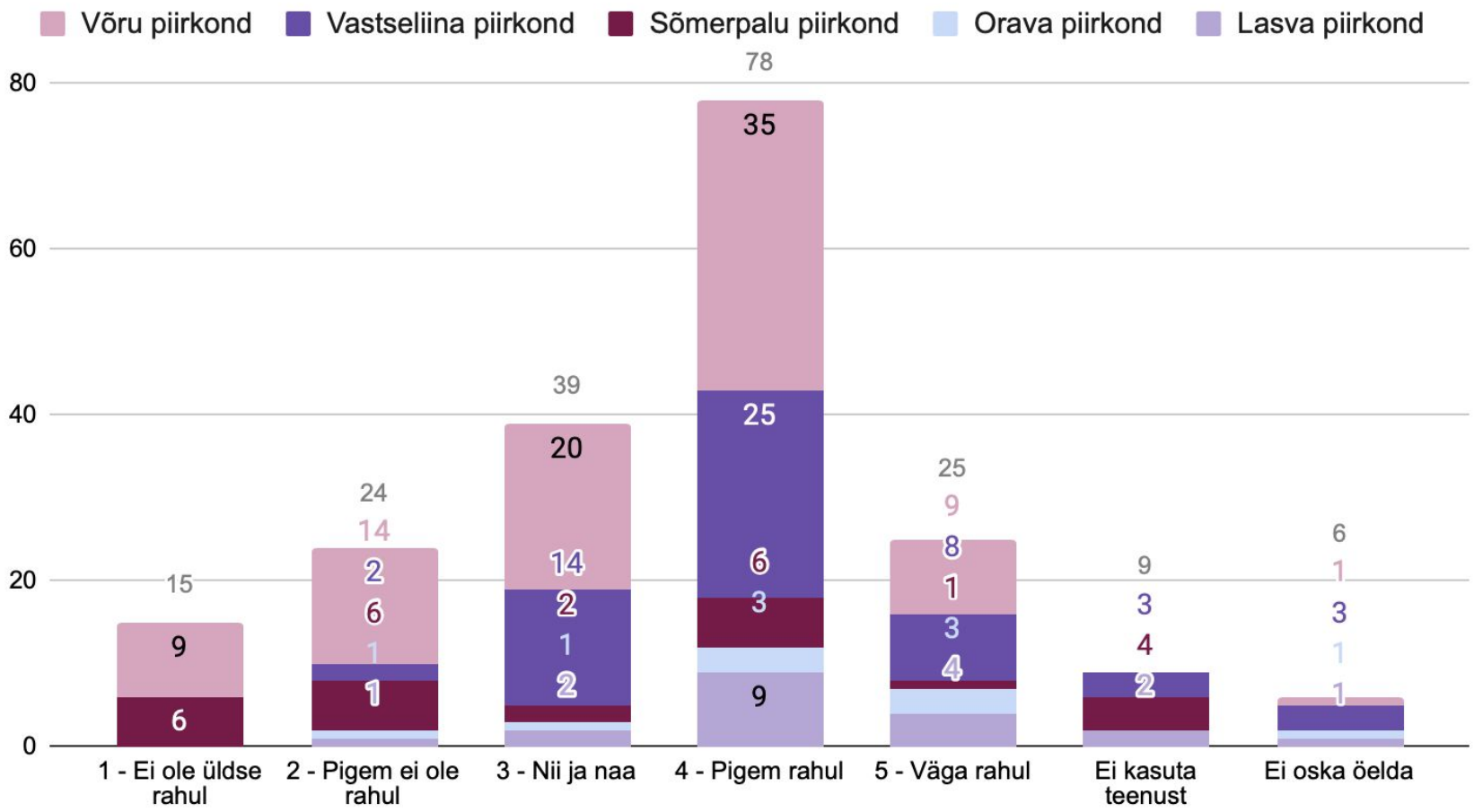

Mil määral oled oma piirkonnas rahul ühistransporditeenusega?

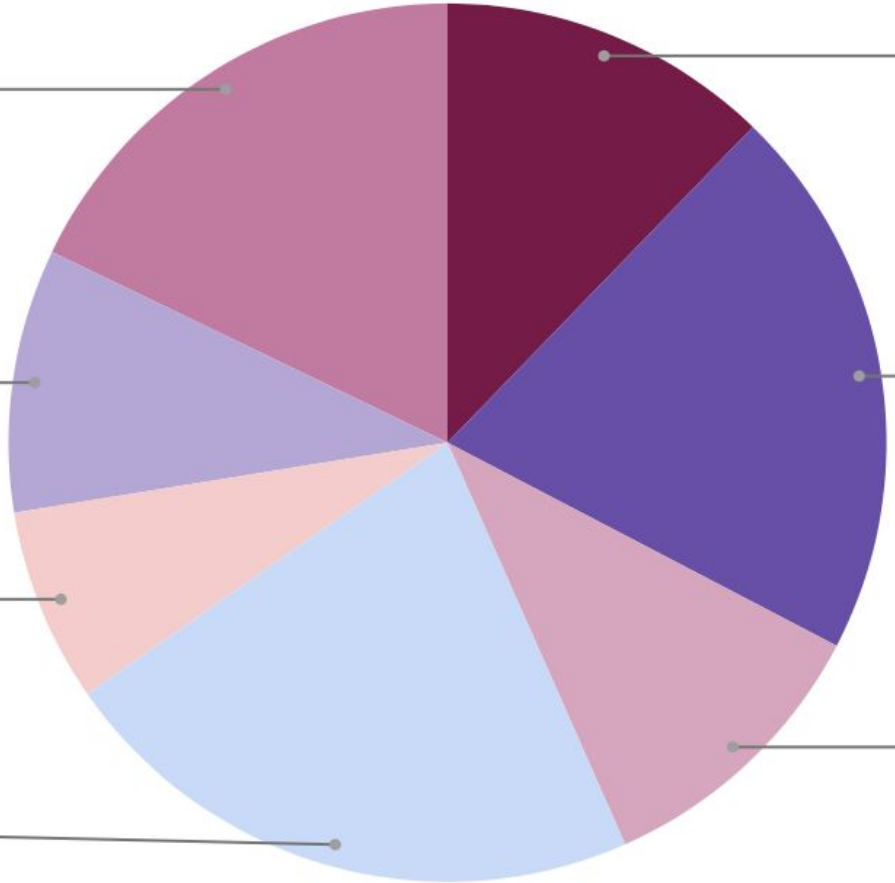

Rahulolu ühistransporditeenusega

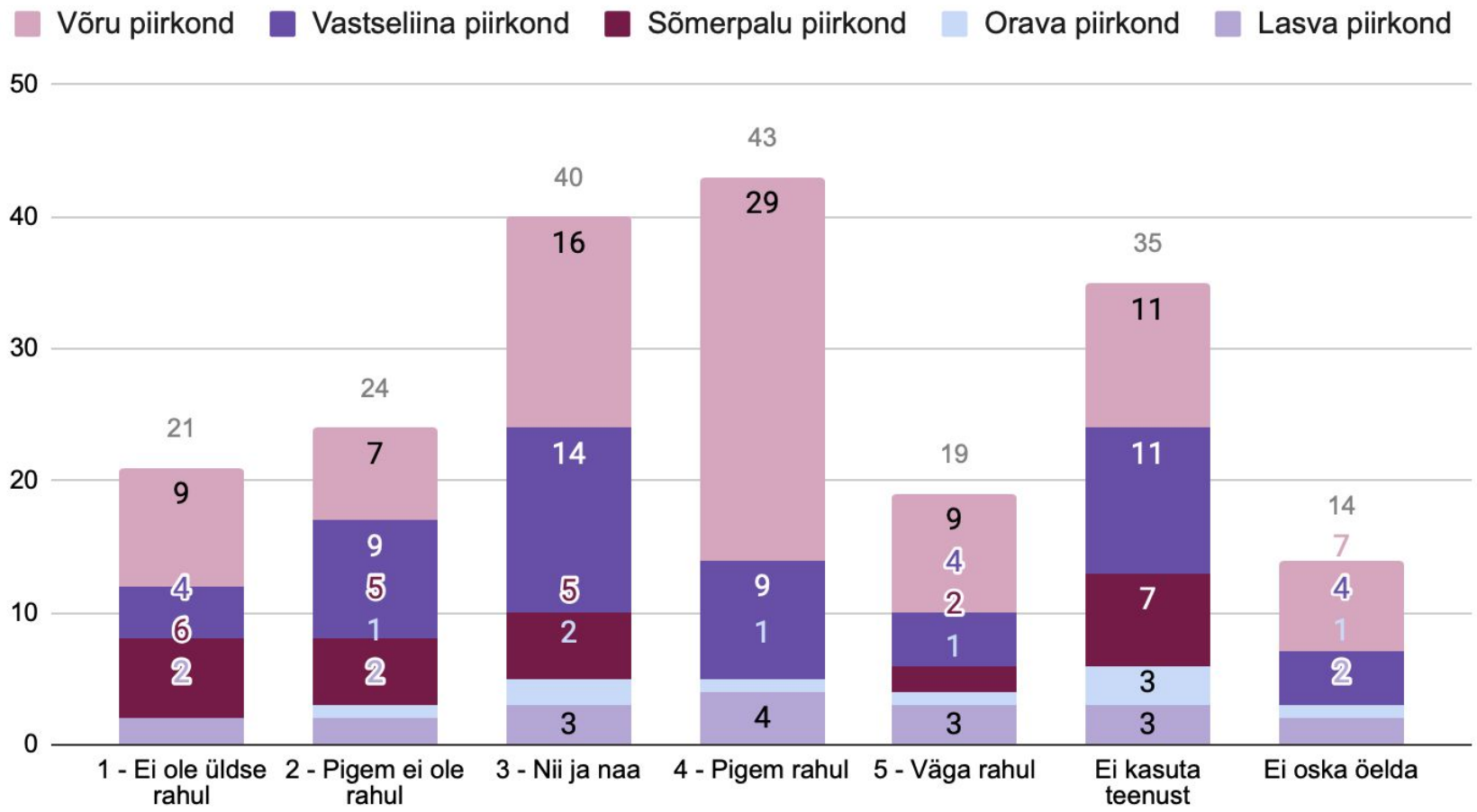

Mil määral oled oma piirkonnas rahul turvalisusega?

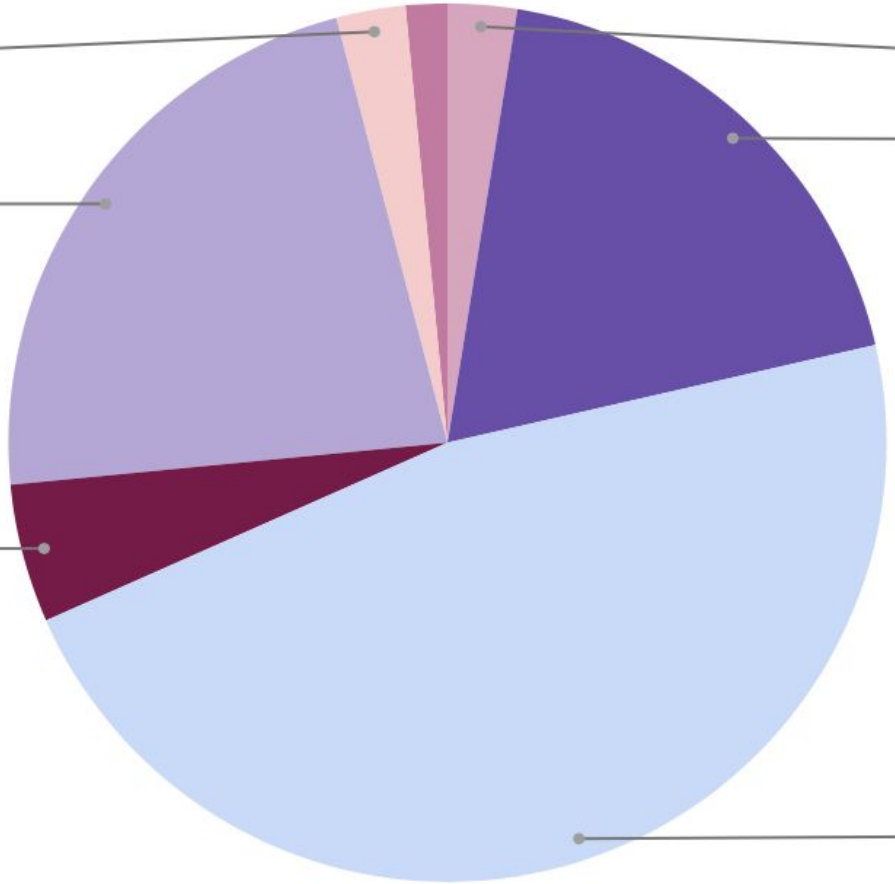

Rahulolu turvalisusega

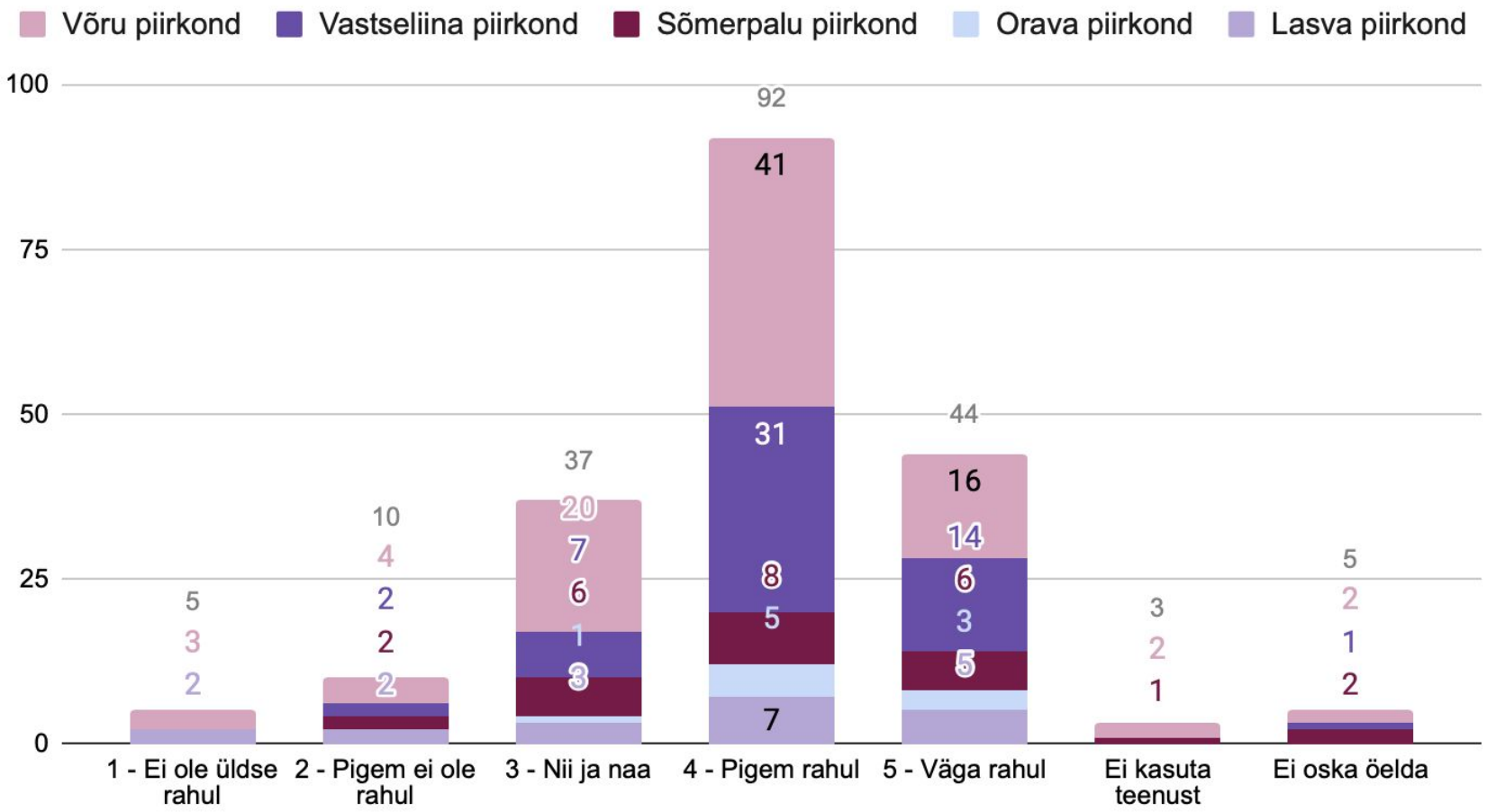

Mil määral oled oma piirkonnas rahul müratasemega?

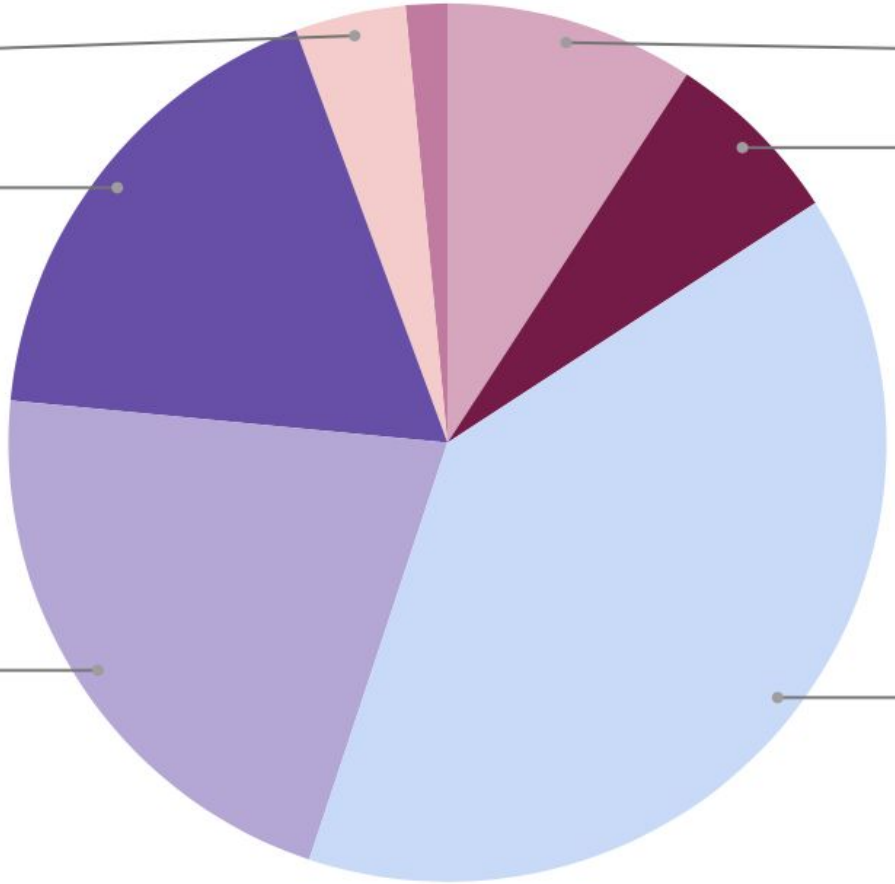

Rahulolu müratasemega

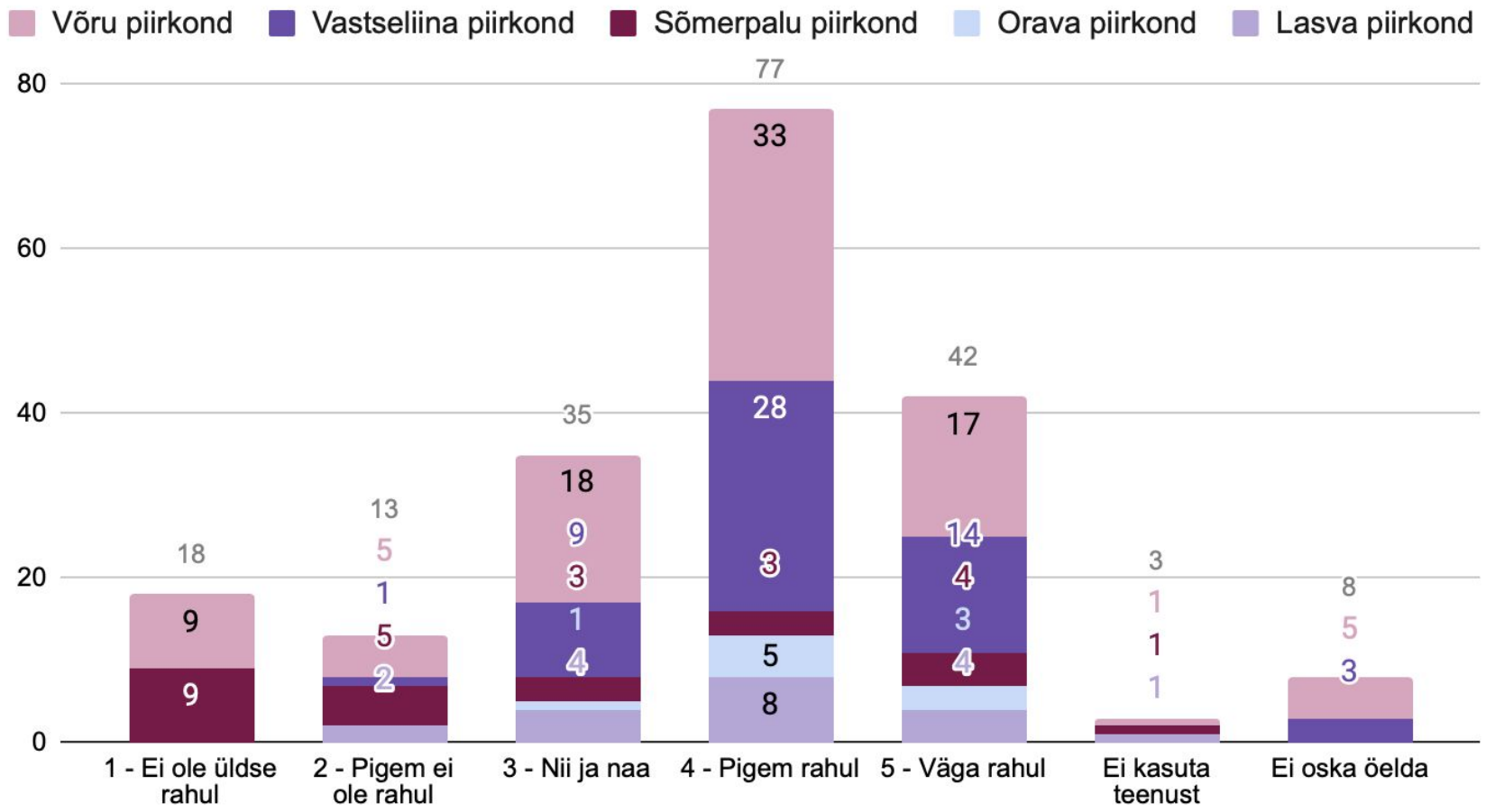

Mil määral oled oma piirkonnas rahul jäätmemajandusega?

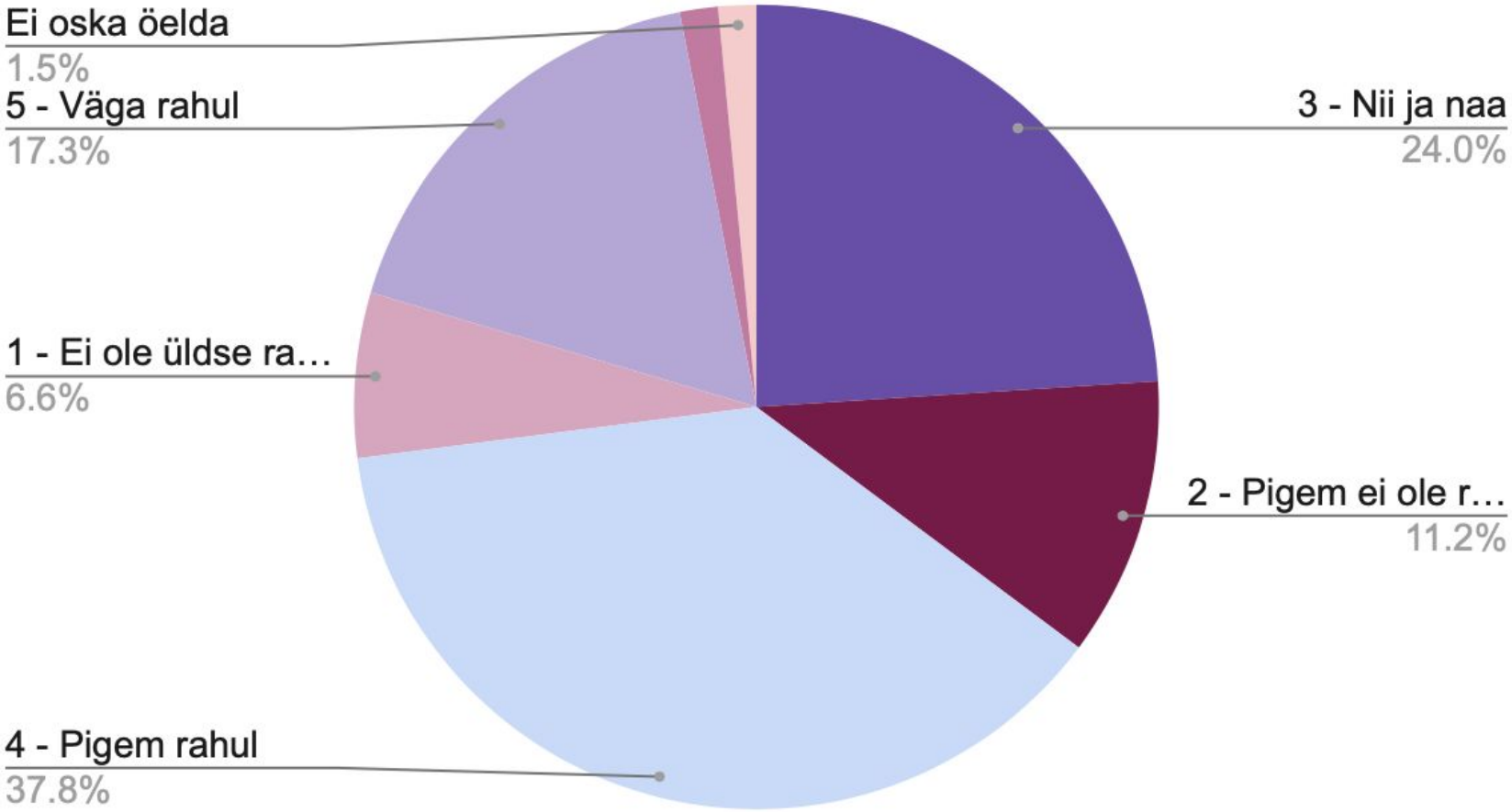

Rahulolu jäätmemajandusega

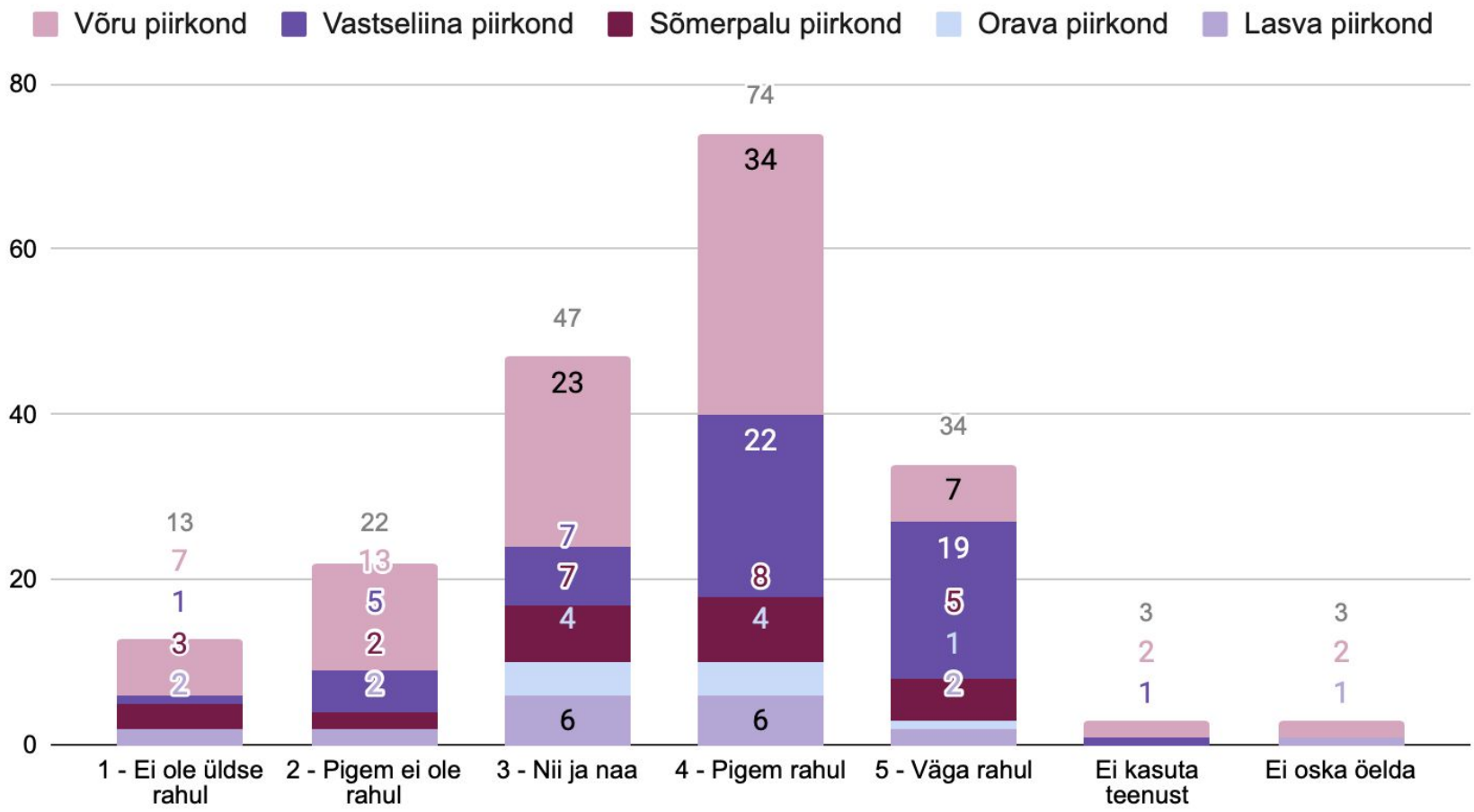

Mil määral oled oma piirkonnas rahul ühisveevärgi- ja kanalisatsiooniga?

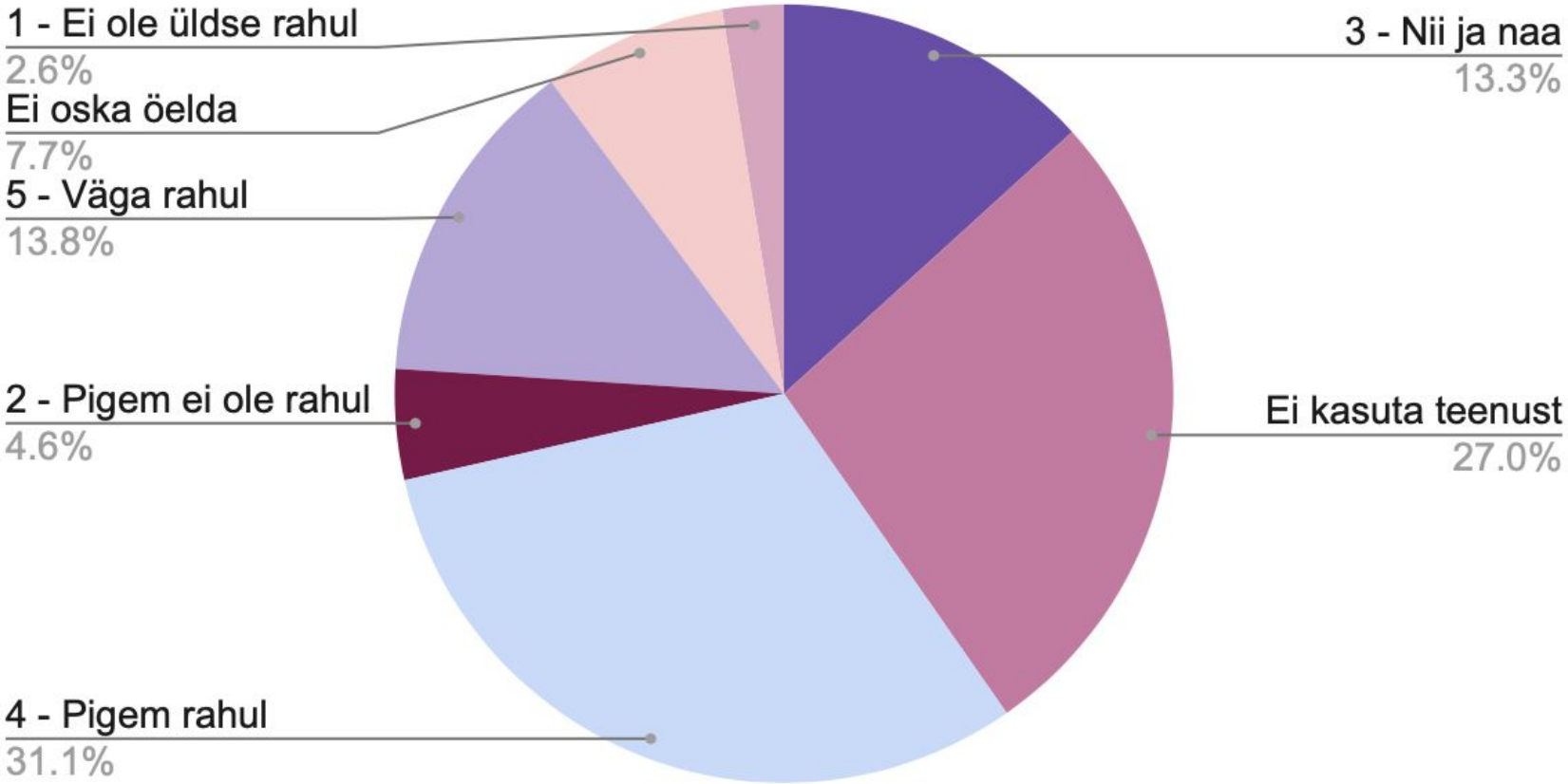

Rahulolu ühisveevärgi- ja kanalisatsiooniga

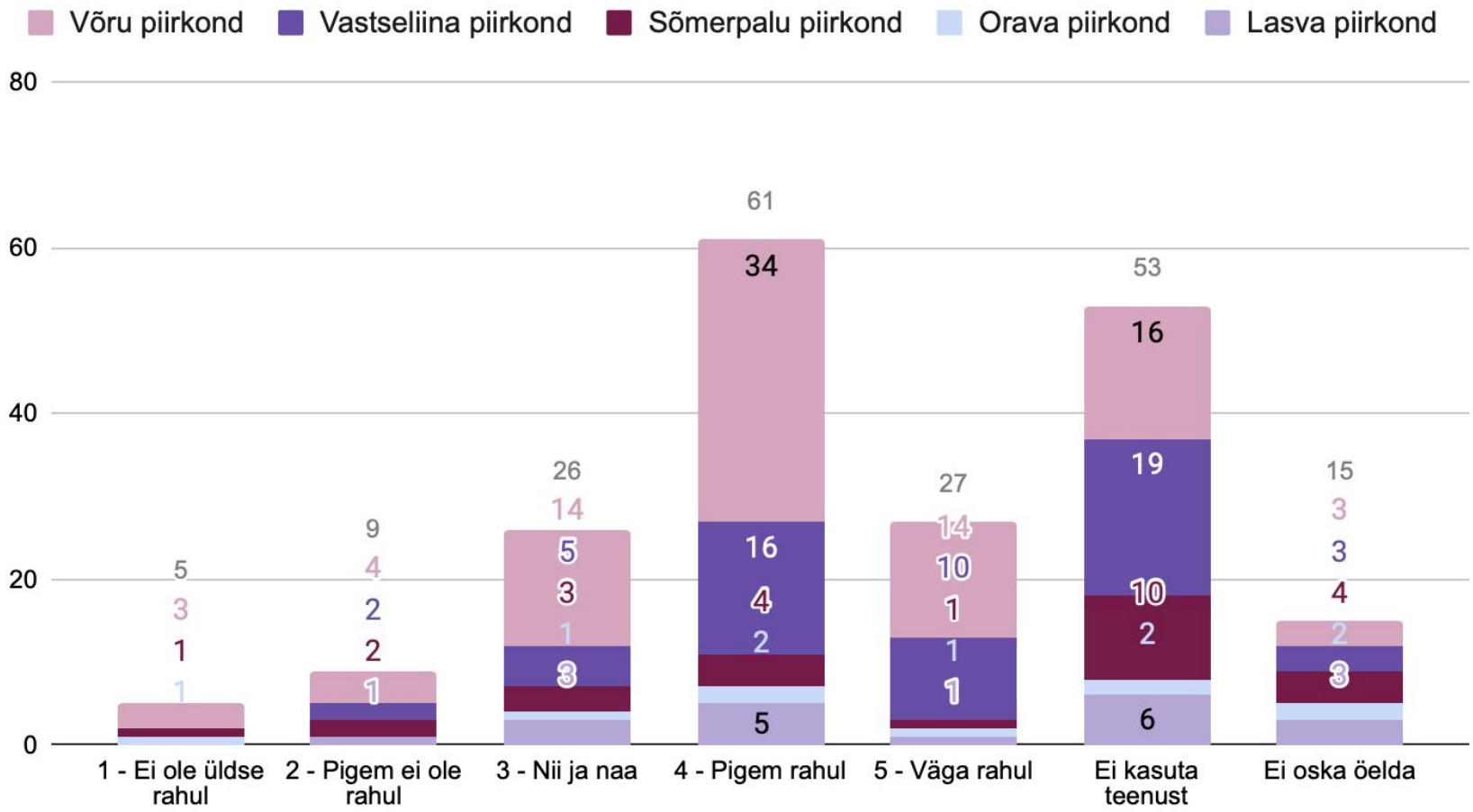

Mil määral oled oma piirkonnas rahul interneti kättesaadavusega?

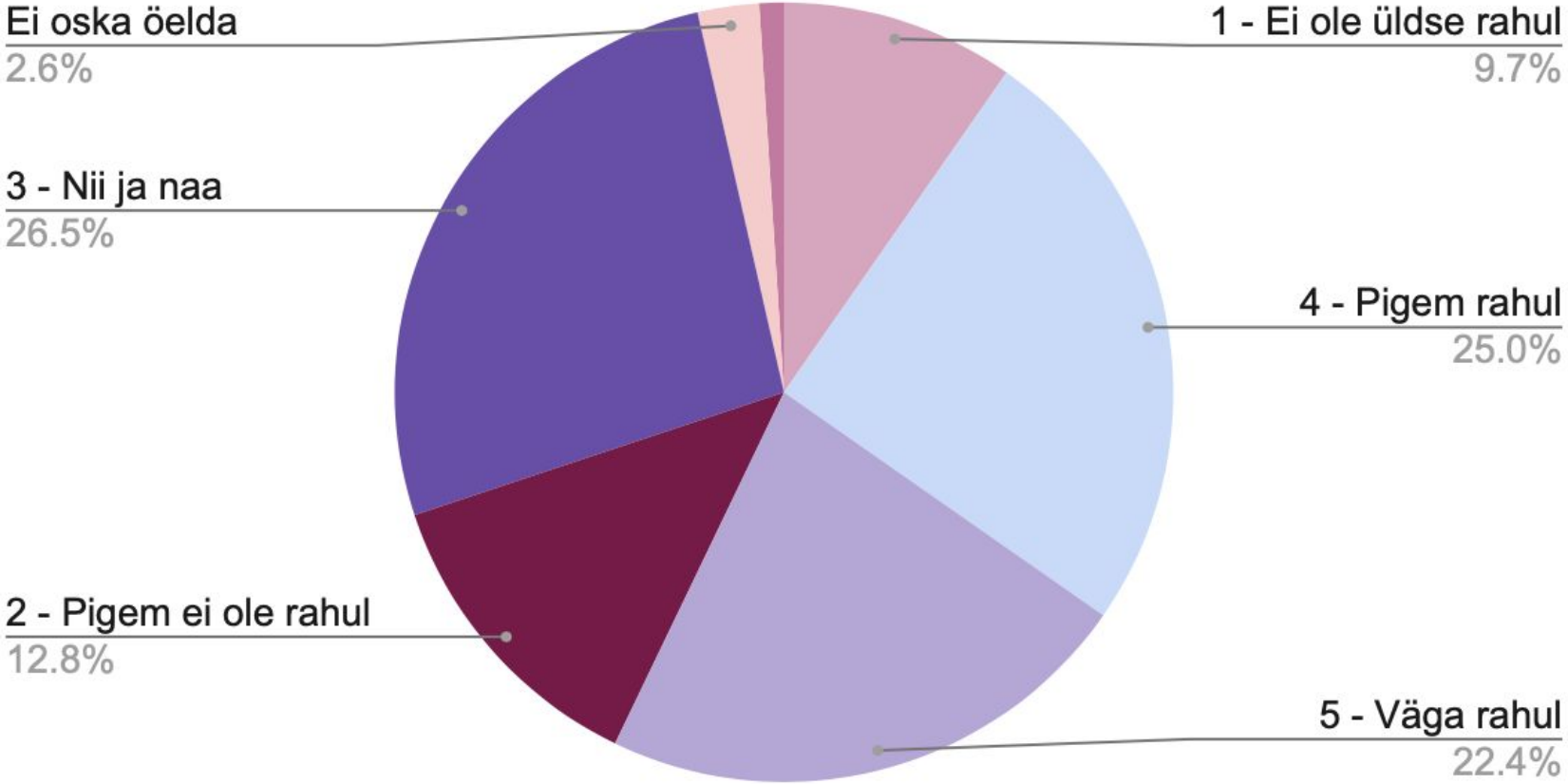

Rahulolu interneti kättesaadavusega

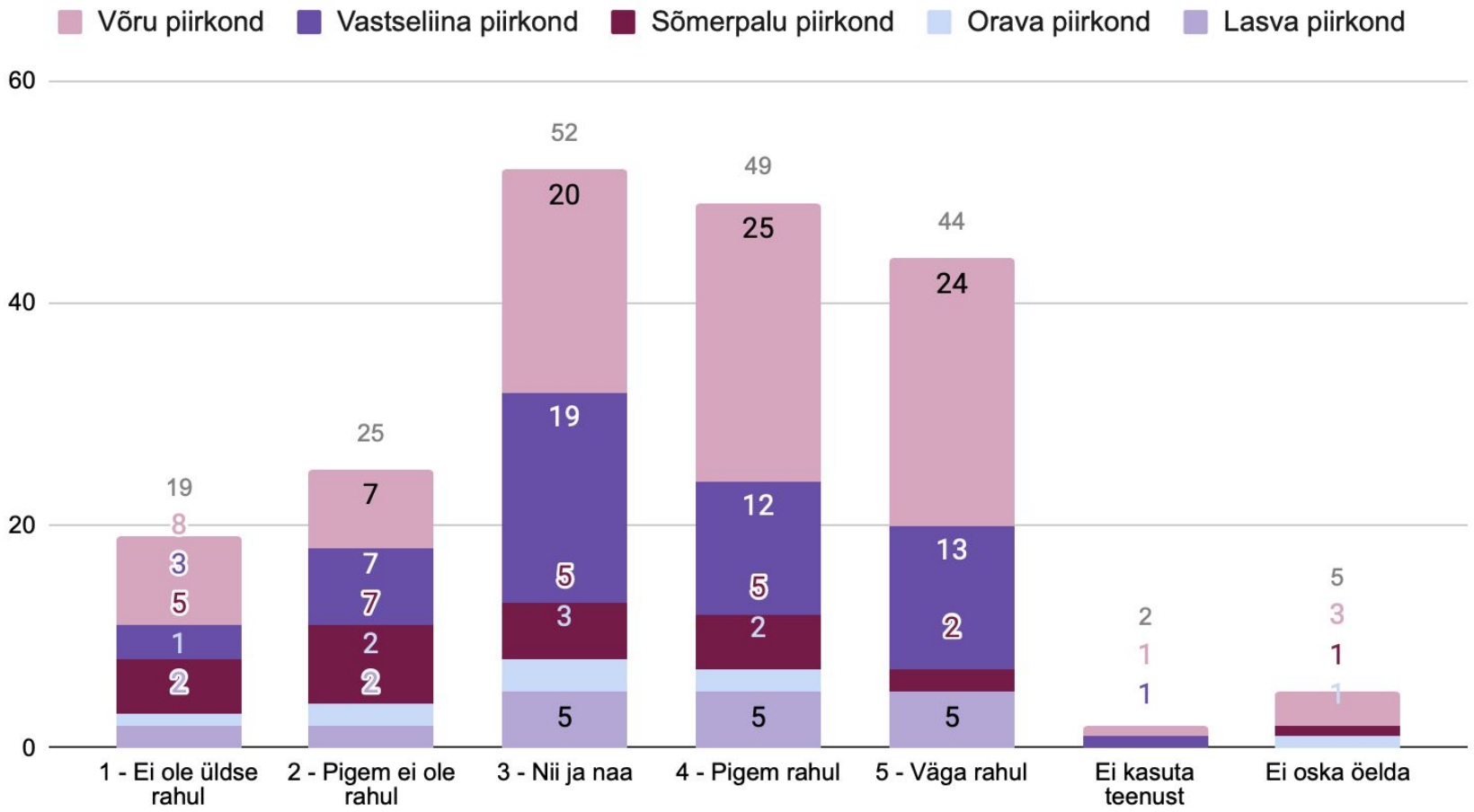

Mil määral oled oma piirkonnas rahul omavalitsuse tegevusega ettevõtjate toetamisel?

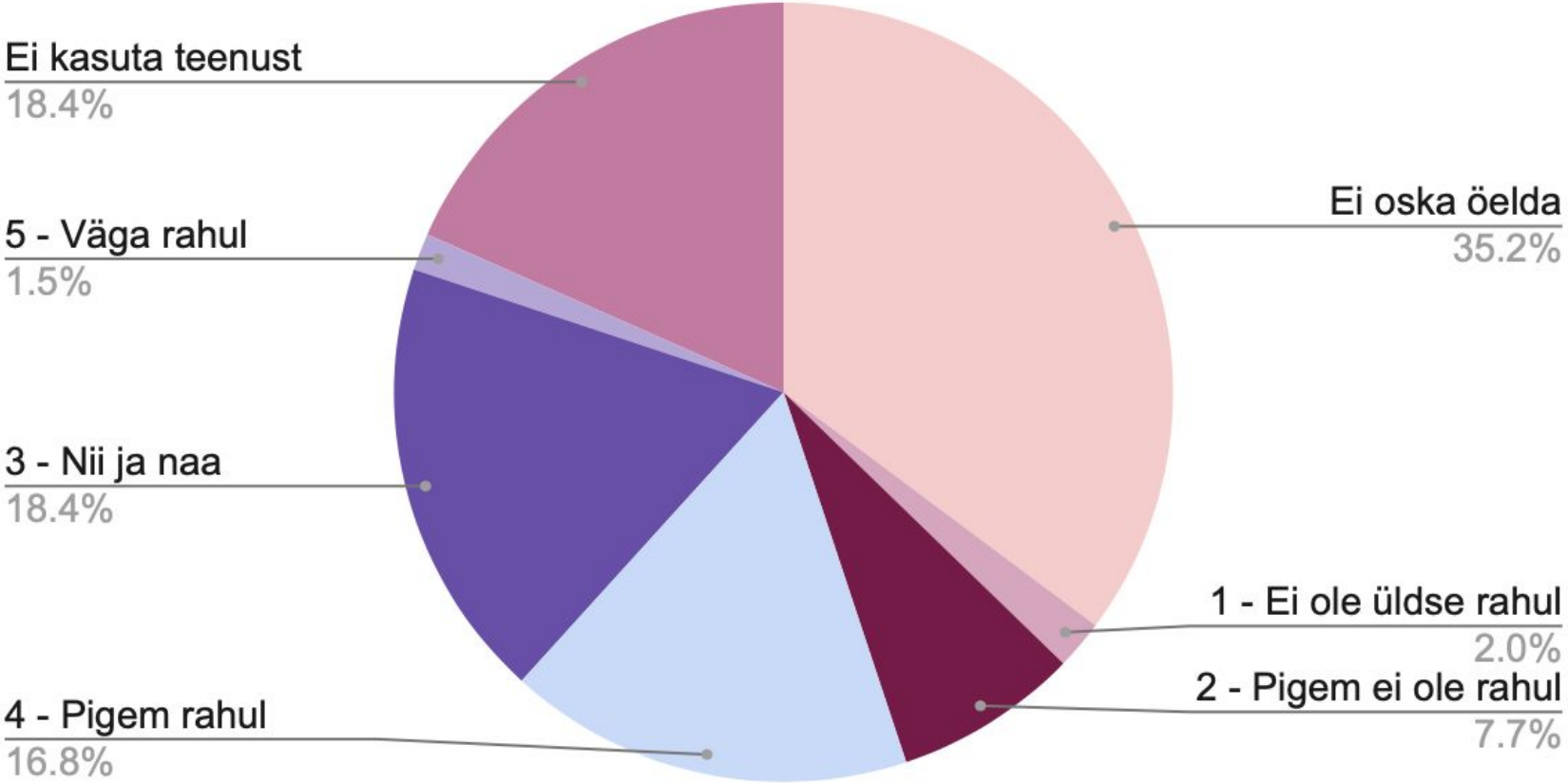

Rahulolu omavalitsuse tegevusega ettevõtjate toetamisel

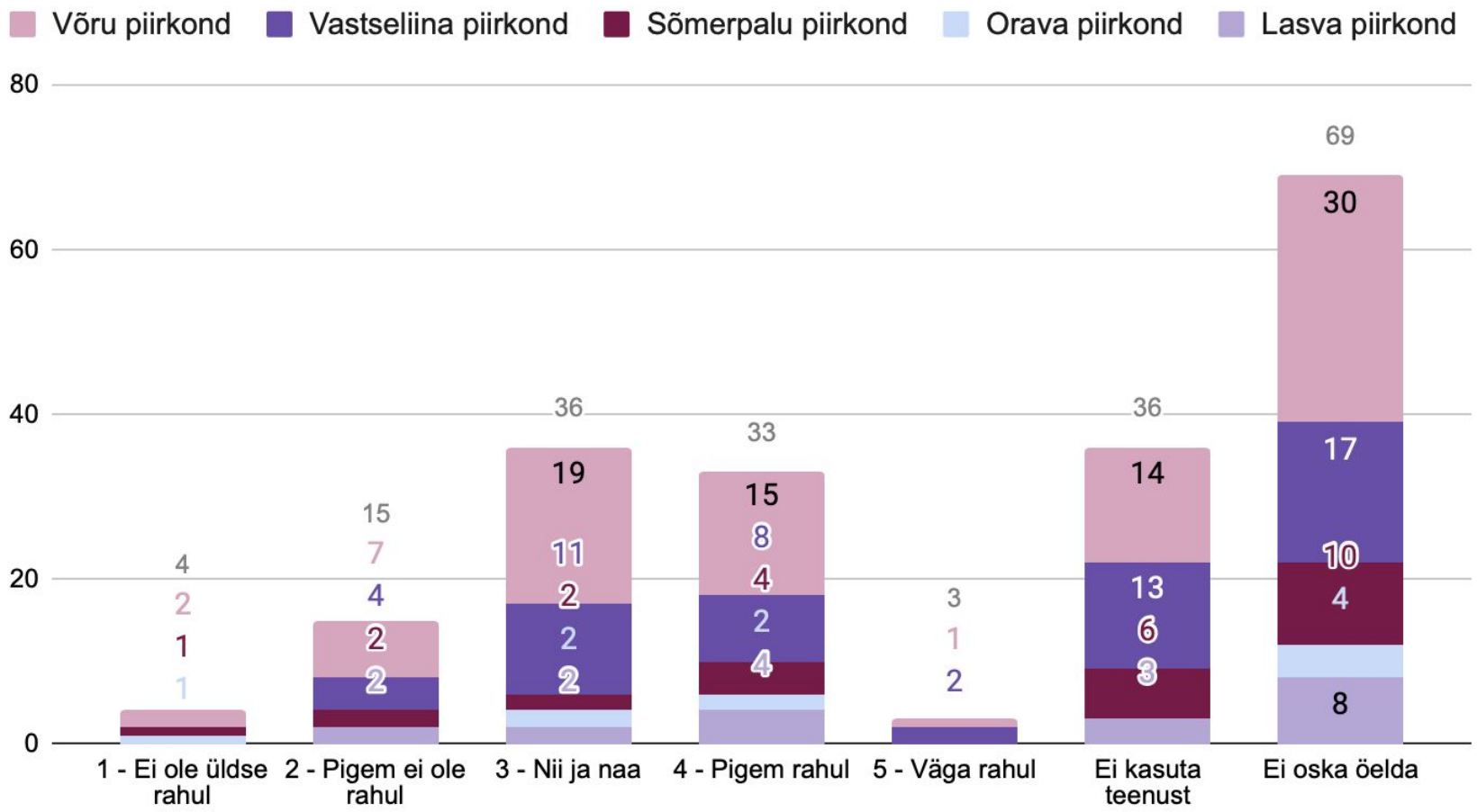

Mil määral oled oma piirkonnas rahul töökohtade olemasoluga?

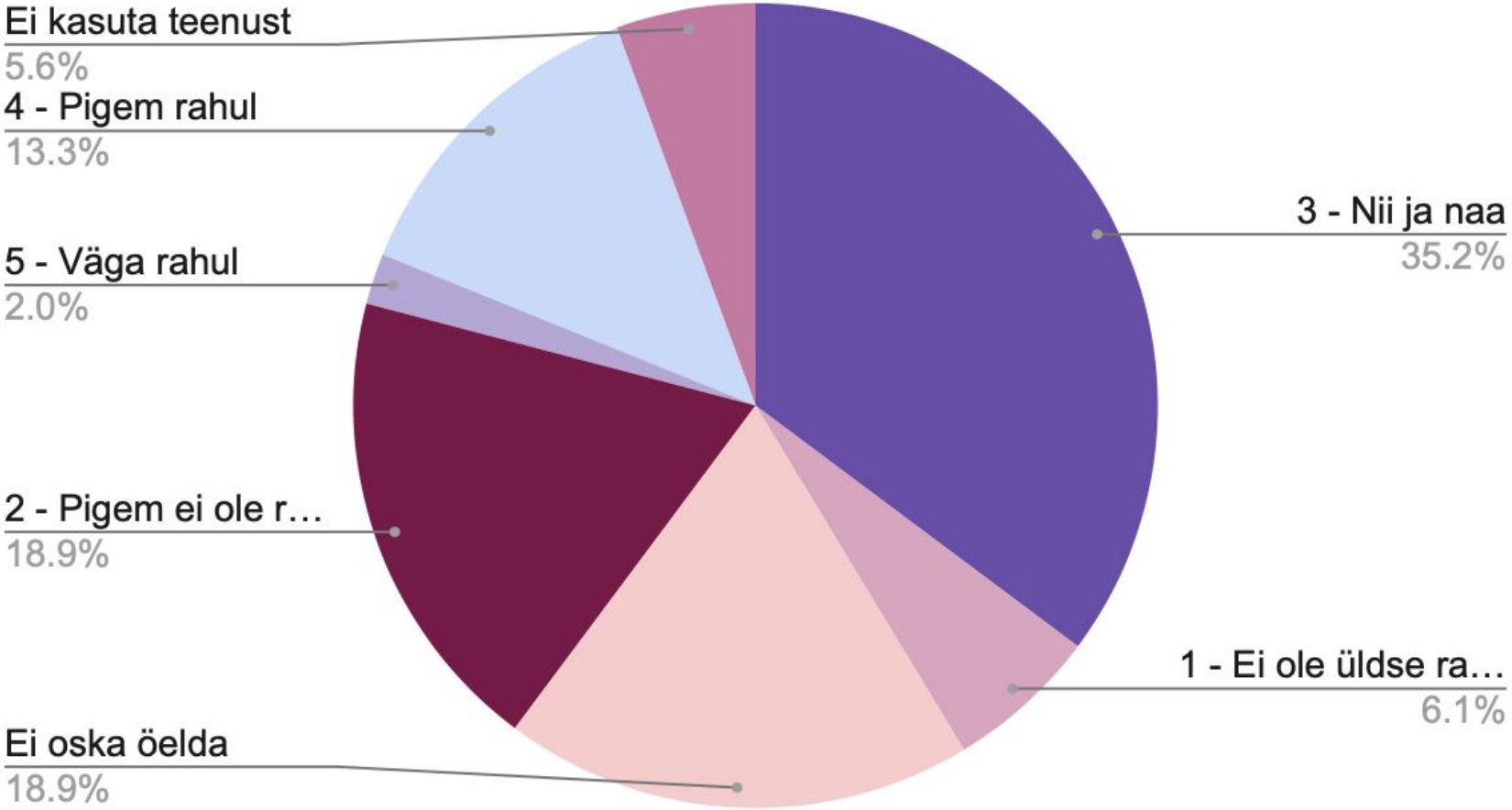

Rahulolu töökohtade olemasoluga

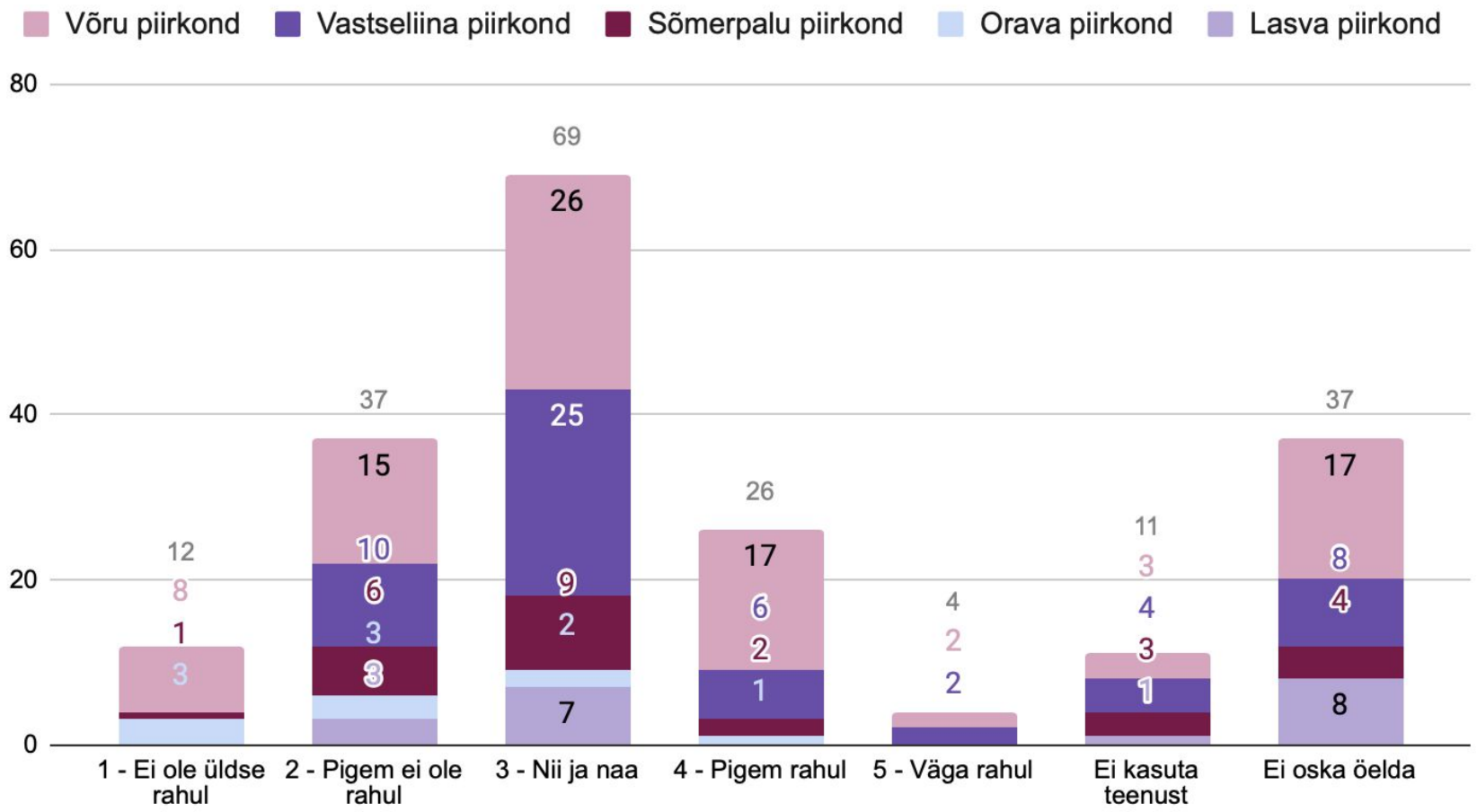

Mil määral oled oma piirkonnas rahul tööstusalade arendamisega?

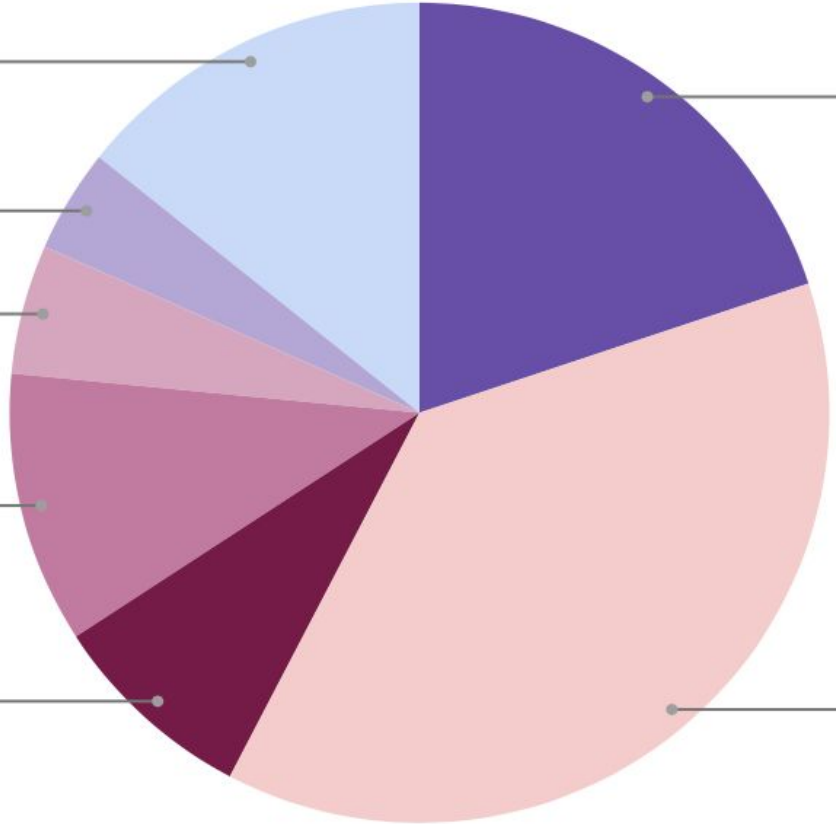

Rahlolu tööstusalade arendamisega

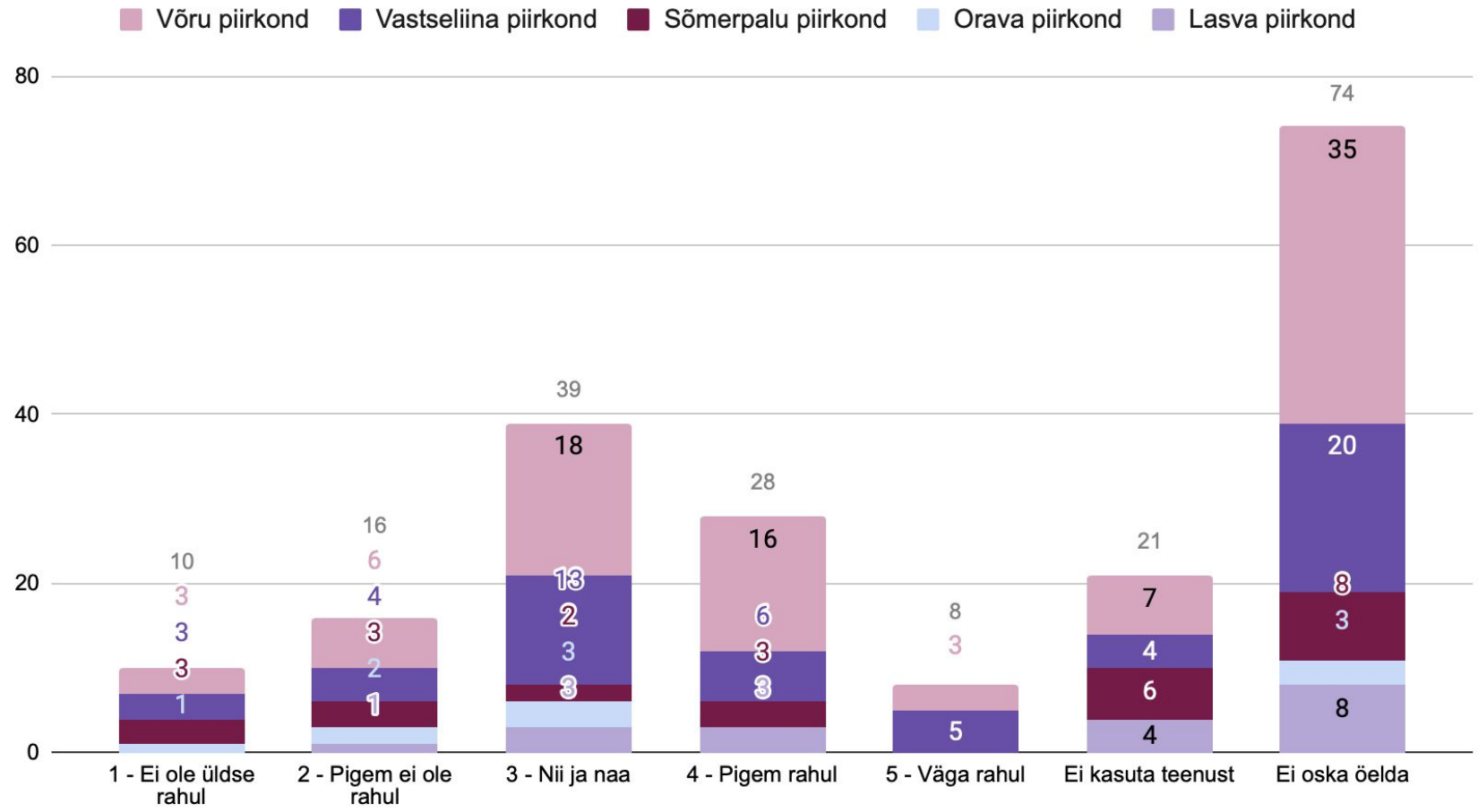

Mil määral oled oma piirkonnas rahul piirkonnaülese mõjuga valla turismiobjektide arendamisega?

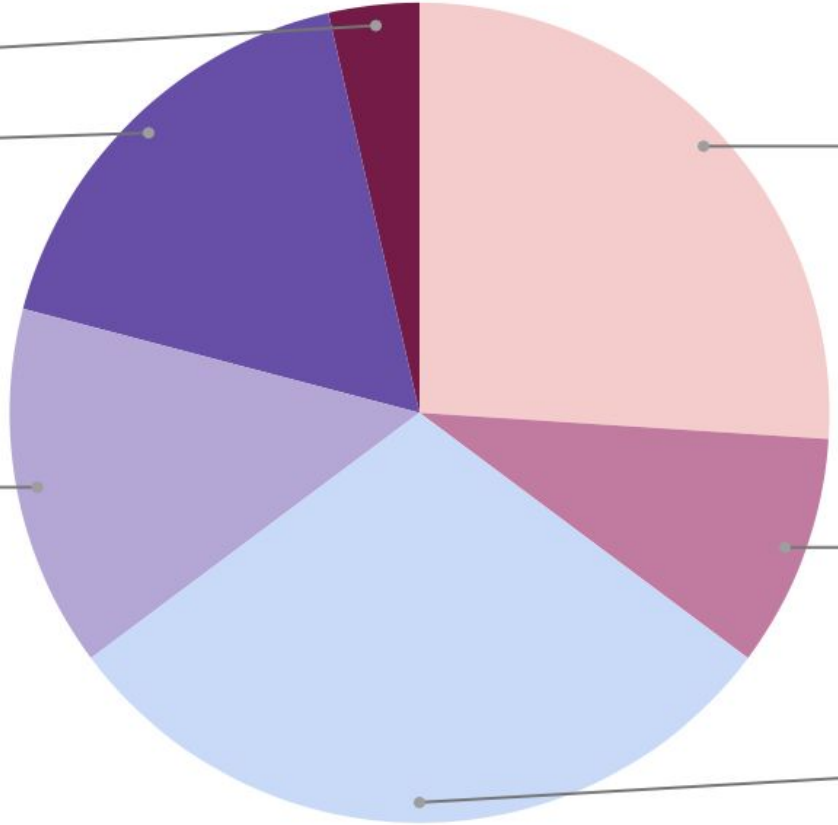

Rahulolu piirkonna ülese mõjuga valla turismiobjektide arendamisega

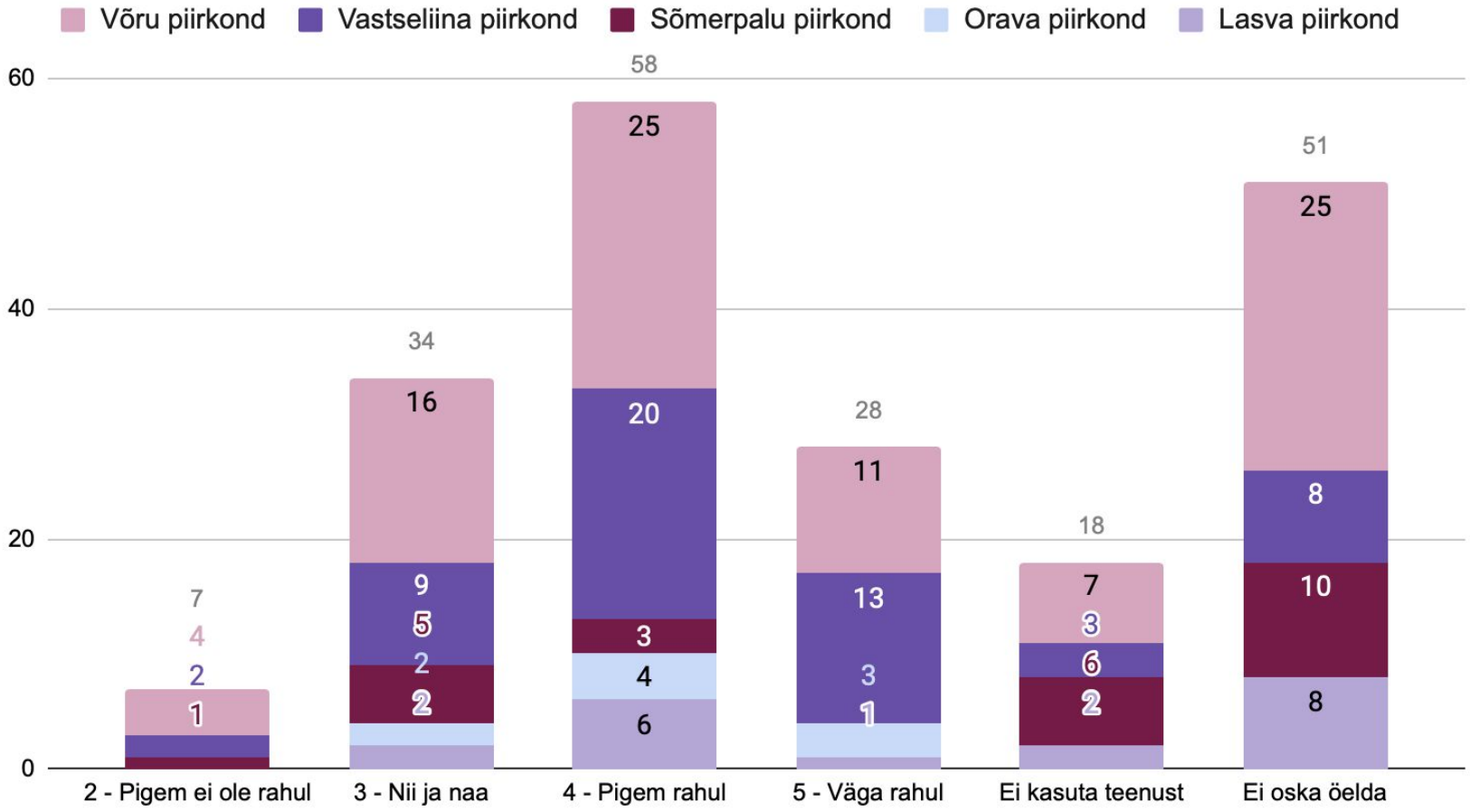

Mil määral oled oma piirkonnas rahul omavalitsuse turundustegevustega turismi toetamiseks?

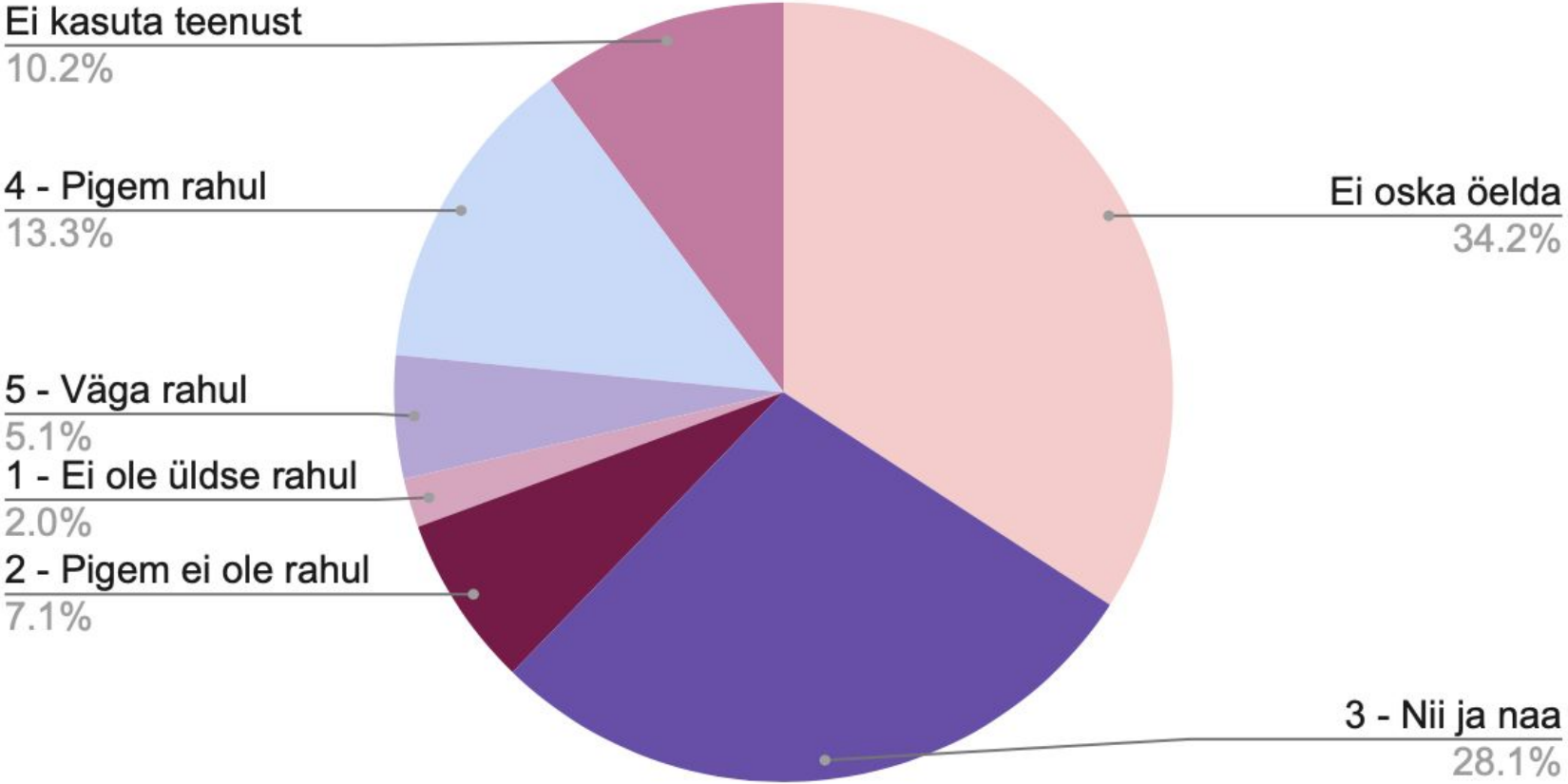

Rahulolu omavalitsuse turundustegevustega turismi toetamiseks

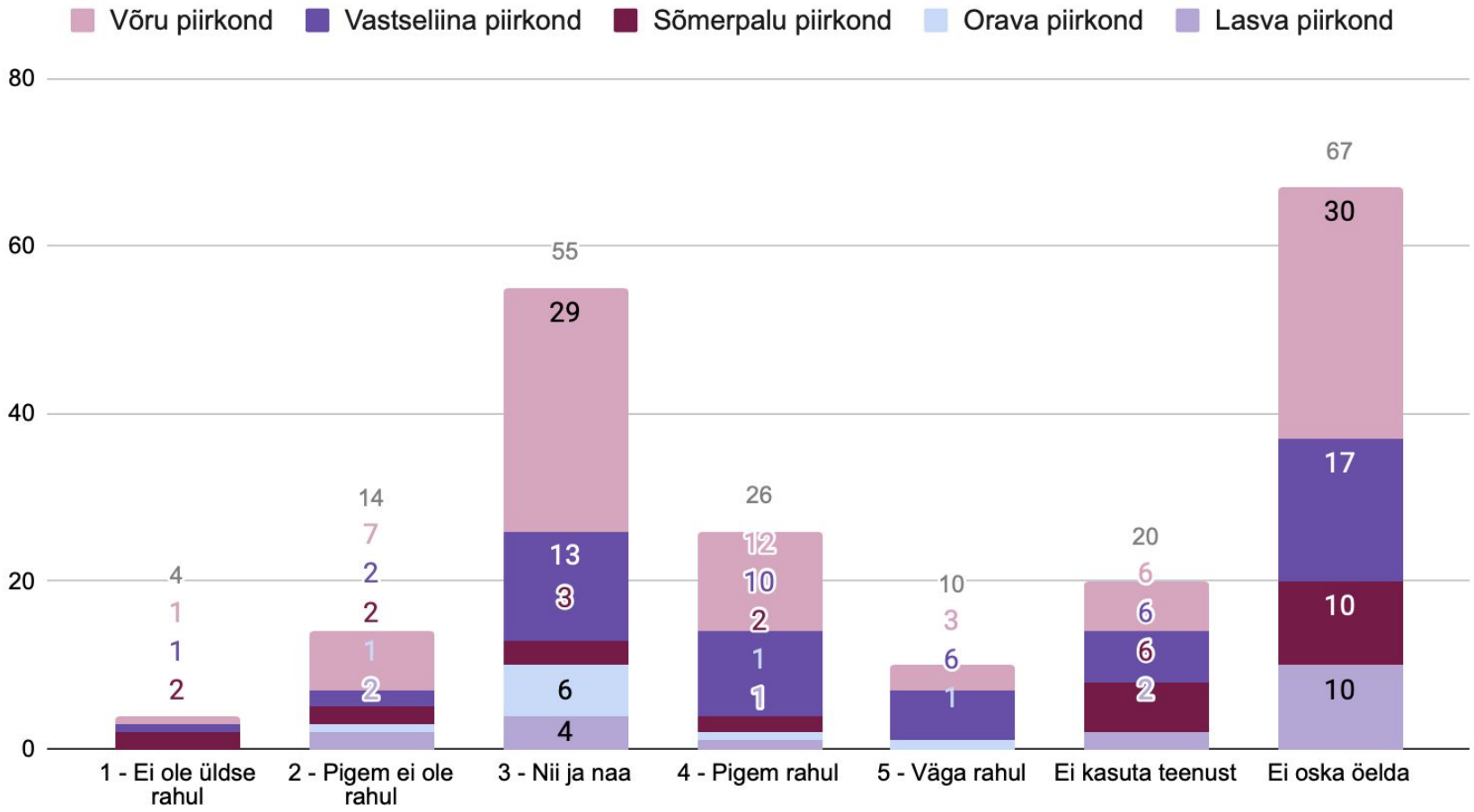

Hinnangute täiendused elu- ja ettevõtluskeskkonna osas.

- Sooviks võimalust valguskaablil internetiga liikumiseks, aga lähim punkt on 3 km kaugusel olev Meegomäe. See võiks edasi areneda, õhu-nett on kohati kehva kvaliteediga. Võru-Haanja kergliiklustee oleks väga vajalik, aitaks lahendada ka liiklusturvalisuse küsimuse, sest lapsed saaks kindlamalt Puiga kooli ja lasteaeda liikuda. Ûhistransport on muidu ok, aga graafikut võiks veidi muuta nii, et täistunniks ikka linna jõuaks. Praegu saabun buss linna u 15 min pärast seda ja et tööle mitte hiljaks jääda, tuleb varasem buss võtta. Seejärel 45 min kuskil konutada. Müra tekitavad juba teada Nursipalu, aga ka erinevad karjäärid. Teatud tuulega on 500 m eemal asuva karjääri lärm nii kõva, et vestlema peab karjudes. Tänavavalgustus meie kandis puudub.
- Jäätmemajandus ikka alla igasugust arvestust. Tänapäeval peaks olema normaalsus, et pakendeid sorteeritakse ja neid on võimalik ka eramajast koduukselt ära anda, kuid hetkel ei korja keegi. Samuti võiks Parksepas olla üks tänapäevane taaraautomaat, et ei peaks taarat linna tassima. See, mis poes on, on vähemalt 15 aasta tagune tehnoloogia.
- Karjääride müra on aeg-ajalt kuulda hommikul enne kella 6, see aeg-ajalt häirib.
- Bussiootepaviljonid puuduvad suurperede peatuste lähedal. Võiks teha üleskutse ja siis jõudumööda neid rajama hakata. Sest see on suur väärtus, kui piirkonda tuleb suurpere elama!
- Telia ei raatsi minu maal olevat kaablit mulle tuppa jagada ja tänu sellele jääb mul internet saamata kuna nemad tahavad selle eest 10000€ kuigi kaabel jookseb 1.5m kauguselt majast... Ühisveevärgiga liitumine on liiga keeruliseks tehtud küsisin nõu vallast aga sealt suunati mind edasi mingile ettevõttele kes ei suvatse isegi vastata...
- Valgjärve-Sika külas elab väga palju lastega peresid, kes sooviks käia rattaga kooli või trenni kuid väga ohtlikul teelõigul(mida kasutavad suurel kiirusel sõitvad suured masinad) ei julge seda teha. Väga vajalik oleks 3,5 km ulatuses luua kergliiklustee.

Hinnangute täiendused elu- ja ettevõtluskeskkonna osas.

- Talvel teede hooldamiseks hankevõitja tehnika võiks paksema lumega ka hakkama saada mitte nii kaua nikerdada, et pärast pea igat sadu jõuab oma ringi tehtud heal juhul õhtuks, st, et inimene peab päeva lumevangis istuma.
- Ligipääsetavus - näiteks valla raamatukogu trepp renoveeriti ajal, mil oli juba teada ligipääsetavuse teema ja ikka ei ühtki kaldteed!
- Mobiililevi allapoole arvestust.
- Täiesti arusaamatul põhjusel lõppes pakendite kogumine (kollase koti teenus), samas on tiheasustuses õhtuti ja nädalavahetusel levib plastmassi põletamise ving.
- Häirib keset Väimela alevikku Coop poe juures olev lagunev omanikuga hoone, paluks vallal ettekirjutus teha !!!!
- Suvel on mõningal määral probleemiks muru niitmine kortermajade juures. Võiks olla ühtne muruniitmisteenus valla poolt.
- Samuti on talvel esinenud probleeme lumelükkamisteenuse osutajatega.
- Kirumpää piirkonnas sisuliselt puudub tänavavalgustus, talvel teede lükkamisega probleem - hanged suured, suure tee peale nähtavus halb
- Valla käitumine Nursipalu müraterrori kätte jäänud inimestega on hoolimatu. Palun valla esindajatel endil ka käia koosolekutel, kuhu meid soovitati minna. Keegi meie ettepanekuid ja muresid seal kuulata ei soovi. Vallavanema ja volikogu esimehe vastused ajakirjanduses on kallutatud. Tunneme end doonoritena- kusagilt tuge ei leia, aga meie terroriseerimise arvelt tulnud raha on kena kasutada küll.
- Ühistranspordi poolest oleksin töötu.
- Internet on juhuslik nähtus. Ka telefoniga tuleb vahel õue rääkima minna.
- Sõmerpalus peaks olema rohkem elanikke kui Osulas, aga prügi sorteerimise võimalus pole võrreldav ja tegelikult ei vasta enam ammu mingile kriitikale (üks pakendijäätmete mahuti kogu alevi peale). Külast tulnud inimene peab sõitma kortermajade vahele saamaks teada, et konteiner on endiselt pilgeni täis ja tuleb oma pakenditega veel nädal aega ringi sõita. Osulas on klaasimahuti pidevalt täis. Tooks linna tulles oma kraami kasvõi vallamaja juurde...
- Müratase? Mida vald oma inimeste jaoks teinud on? ..Lasteaia? Minu elukeskkonda see kuidagi ei toeta, aknad klirisevad ja maja väriseb ikka. Interneti levi läheb järjest halvemaks.
- Osulas puuduvad kergliiklusteel pingid ja prügikastid. Samuti ka tänavavalgustus.
- Postiteed kui sümbolit ja lugu võiks rohkem kasutada ja tuua välja.

Hinnangute täiendused elu- ja ettevõtluskeskkonna osas.

- 3 või rohkem tänavavalgustust võiks olla ka Sõmerpalust Järvere suunas
- Kergliiklusteede valgustus võiks põleda kauem.
- Parksepas Männi tänava jalakäijate talvine teehooldus võiks olla parem ja see peaks lõppema männi tn 12 majaga mitte nagu praegu männi tn 10nega.
- Tänavavalgustus võiks olla ka Parksepa bussipeatuses, seal meeletult pime ja inimesi pole näha
- Kes iganes sõlmis lepingu keskkonnateenustega võiks väheke järgi mõelda kas see oli ikka hea mõte. Kehvemat firmat jäätmeveoks ei oskagi nimetada. Korduvad probleemid nende poolt
- Parksepa ranna-ala väga väike - vaadetes suviste rannas olijate hulka, siis võiks ranna-ala vähemalt 2x suurem olla.
- Otseselt Osula kandis parke ei ole
- Pole veel kõiki teenuseid/võimalusi piirkonnas katsetanud.
- Vastseliina keskuse pargi hooldus võiks olla parem, Vastseliina tänavavalgustus on nagu muutuvad ilmaolud, kunagi ei tea, millal ja mis põleb. Vesi ja kanal toimib.
- Imeline loodus, puhas keskkond.
- Tänavavalgustuse juhtimine (süttimis- ja kustumise-) ajad on väga viletsalt reguleeritud. on olemas suur kokkuhoiu koht.
- Kui lasta OMA ELANIKE elukeskkonna keskele karjääri kaevandusi teha, siis muutub elukeskkond kõikides aspektides koheselt halvaks ja seda ei leevenda miski.
- Kubija järv kui populaarne vabaaja koht, vajab puhastamist, rannaala laiendamist silla kinnise osa arvelt.
- Võru vee poolt pakutud vesi, sisaldab liigselt aineid, mis sadestuvad kodumasinatesse ning lõhuvad neid.
- Liikumispuudega inimesed vallavalitsusse ei pääse. Külas, kus teenust pakub Võru vesi, ei ole siiski võimalik elanikel ühisveevärgiga liituda, sest hind on ebamõistlikult kõrge. (hind ühe majapidamise kohta üle 10000 euro, mille järgselt tuleb edaspidi hakata veel ka vee eest maksma)
- Vastseliinas Rahu 8 maja juurde sissesõidutee on lumesulamise ja suuremate sadude ajal vee all, talvel mõnikord jäätunud sulalume tõttu suhteliselt võimatu autot lõhkumata ligi pääseda.
- Vanad puukuurid vajavad uuendust
- hajaasustusaladel internet kättesaadavus jätab soovida. Eriti kehvas seisus on Viitka piirkonnas telefonilevi
- Turvalisuse mõttes ei suudeta ohjata noortegruppe, kes ei hooli meie avalikust ruumist (lõhuvad, lagastavad).

Hinnangute täiendused elu- ja ettevõtluskeskkonna osas.

- Teede lahtilükkamine talvel toimub nii harva, et kunagi pole teada kas autoga üldse pääseb liikuma või mitte enne kui kühvlit tundide kaupa ei liiguta. Nädalavahetustel aga teemaga tegelevad isikud vallas ei tööta, helistada saab tööaegadel. Aga lumi ei tuiska ainult tööajal ja igal pool samamoodi, see sõltub pinnavormidest, tuule suunast jne. Traktoristile helistades saad teada et ringi pole planeeritud sest teised pääsevad veel autoga läbi ja teenust ei saa osutada. Pole päris normaalne et eeldatakse et iga maal elav inimene omab maasturit või sõidab ainult bussiga ja käib jala. Jah, minu kõige suurem mure on talvine teehooldus. Ja Vastseliina taarapunkti teenuse kvaliteet on alla igasugust arvestust. See on nii vananenud et alatasa ei tööta, tehnilist tuge ei pakuta ning selleks et mitte sõimata saada viid oma taara Võrru või paned prügisse.
- Parksepa järve äär vajab korrastamist - taimestik kasvab ja võtab rannaala üle.
- Tänavavalgustus kergliiklusteel põleb/ei põle kohati jaburatel aegadel.
- Avalike hooneid, mida hinnata praktiliselt ei ole - noortekeskus on kaasaegne, rahvamaja puudub (ja see kelder ei saa ühelegi nõudele vastata - kaldeid ei ole, valgustus puudulik, talvel ohtlik siseneda)."
- Ohtu kujutavad endast koerad, kes mitmes majapidamises saavad tormata õuest välja tee peale. Last ei julge üksi rattaga sõitma lastagi.
- Tuleks panustada kogukonnatranspordile.
- Parksepa kergliiklustee lõpeb Parksepa aleviku Kesk tänavaga. Edasi Raiste suunal on väga ohtlik lõik- autod sõidavad normaalkiirusega või isegi üle lubatud kiiruse. Kuid peab arvestama, et Männi tänava lõpp ning kurv on ka olemas ning sealt võib liikuda jalakäijaid, rattureid. Parksepa ümbruskonna küladesse on kolinud palju noori peresid. Tagaküla on aktiivne tegevusega ja ilus loodusvaade avaneb Postiteelt.
- Internetiga on halvasti. Parksepas on olemas üksikutel majadel (enamasti kortermajad) valguskaabel, aga eramajadesse see ei ulatu. Ainus variant on õhuinternett, aga see on kohati väga ebastabiilne.
- Ootan külakeskustesse kaabelinterneti võimalust ja Võru Vesi OÜ-lt vee- ja kanalisatsiooniteenuste paremat kättesaamise võimaldamist.
- Rohkem rattateid looma, nt pikendama rattateed Võrust-Raiste külani. Eramaja ei saa ära anda pakendi jäätmeid, ehitusjäätmeid saab ainult ära anda raha eest (nt Kanepis on tasuta), Raiste külas halb interneti kättesaadavus, Raistesse käib ainult 1 buss ööpäevas, Parksepa-Väimela vaheline tee on väga hüplik (eriti oru osa).

Hinnangute täiendused elu- ja ettevõtluskeskkonna osas.

- Teiste piirkondade kohta ei oska öelda, aga Parksepas on küll lastel, pensionäridel, lemmikloomadel hea elada.
- Kruusateede tolmutõrje mõju on lühiajaline ja tolmutõrje tegemisel ei arvestata piisavalt tuule suuna ja maastiku eripäraga. Tolmutõrje tegemise kohta puudub info, kellele, millal ja kuidas teha ettepanekuid muudatusteks. Kruusakattega maantee ääres asuvaid majapidamisi pole subjektiivselt hinnates väga palju, nende maja juures asuva tee muutmine tolmuvabaks parandaks elanike elukvaliteeti.
- Kruusateed on sageli väga treppi sõidetud ja autod lagunevad seetõttu. Tugevate vihmade järel on kruusateede äärtes suured augud. Üsna kaua peab ootama, enne kui info liigub ja masinatega siis korda saab jälle tehtud.
- Olen ettevõtja, aga ei ole tajunud, et Võru vald tegevust kuidagi toetaks või soodustaks. Samas takistanud nagu ka pole. Töökohti on ehk meesterahvastele, naistele pigem mitte,.
- Vahepeal tehti mentorprogrammi alustavatele ettevõtetele, see oli tore.
- Hea meelega käiks oma vallas tööl aga pole sellist tööd meiekandis. Ja tänu sellele käin iga päev Vastseliinast Tartusse oma autoga kuna hommikuks bussi ei sõida.
- Turismiobjektid võiksid olla rohkem isemajandavad ja vähem sõltuda KOV toetustest
- Hispaania keele eksperdi ja tõlkijana (ei ole õpetajaharidust) on küllaltki raske töökohta leida. Tuleb teha tööd ettevõtjana ning leida kliente euroopast.
- Kõik nagu toimib aga ettevõtjatega koostöös on oluline tööstuse olemasolu. Siin võiks ja peaks ettevõtjatega suhtluses olema, et mida annab teha tööstuses olevate töökohtade säilitamiseks või juurde loomiseks.
- Eks arendamine on siiski eelarve taga, kui raha pole siis ei saa arendada ja võru vallas on hetkel õnneks siiski inimesed tähtsamad
- Vastseliina piiskopilinnust toetatakse tunduvalt suuremate summadega, kui Piusa Külastuskeskus.
- Turismiobjektid vajavad ühtset ja läbimõeldut turundamist, nii, et võimalik turist leiaks tegevust ning kultuurisündmusi erinevates kohtades ning erinevate võimalustega. Kogu maakond peab olema pildil koos kõikide oma pisikeste ja suurte võimalustega. Mitte ainult kampaania korras, vaid kogu aeg, stabiilselt.
- Pole isiklikult kursis, kuid väidetavalt on turismiettevõtetel praeguste nõudmiste juures raske oma jõududega ellu jääda.
- Üürid on kõrged, väga mitmed väikeettevõtted on oma tegevuse sel aastal lõpetanud. Aga kui tööstusala on

Ettepanekud Võru valla elu- ja ettevõtluskeskkonna arendamiseks.

- Madalamaid küttearveid tahaks!
- Pakendite äravedu eramajadest!!!!!
- Tasuta jäätmejaamad valla kodanikele (nagu Kanepi vallas).
- Kergliiklustee Postiteele.
- Võru-Kääpa kergliiklustee!
- Kaasava eelarve eraldi erineva suurusega asumitele alla 200 ja üle 200 piirkonnad.
- Aitama kogukondadel hooldada ja hoida juba traditsioonilisi külaplatse kogukonnakeskuseid. Sest olemasolevad kogukonnad on väikeste kohtade elujõu hoidjad! "
- Viitka-Vastseliina kergliiklustee(lisaks Viitka ja Vastseliina elanikele saavad kasutada ka Vana-Vastseliina elanikud Illi risti-Vastselinna lõigul)
- Talvise teehoolduse osas on koostöö üle-riigilise teehooldusega oluline, et ei tekiks olukorda kus sissesõidutee lükatakse puhtaks ja selle järgselt lükatakse teeotsa kinni.
- Teeäärte hooldus - võimalusel vältida giljotiiniga võsa eemaldamist tee äärtest. See on küll mugav ja tõenäoliselt ka odav, aga tulemus on kole. Ja kole kauaks.
- Võru vallas, Kose alevikus, suvilate piirkonnas(Valgjärve tn,Ploomi tn,Kreegi tn jne) on talvel teed ülilibedad, lapsel on ohtlik minna Valgjärve bussipeatusesse,et sõita Puiga Põhikooli ilma ,et laps ei libastuks ega kukuks.Valgjärve bussipeatuses on tihtipeale lumi lükkamata jäetud,et lapsed peavad sumpama paksus lumes.
- Kergliiklustee Vastseliina Võru vahele
- Kergliiklustee oleks väga oodatud Vastseliina-Viitka. Viitka külas on väga aktiivsed liikujad,kuid kahjuks napib head võimalust liikumiseks. Samuti oleks väga hea võimalus lastel liikuda jalgrattaga kooli ja koju.
- Jäätmete vedaja ja Võru Vesi peaksid vastama oma kallile hinnatasemele. Hind on krõbe, kuid kvaliteet puudub.

Ettepanekud Võru valla elu- ja ettevõtluskeskkonna arendamiseks.

- Pakendiprügikasti tuleks tihedamini tühjendada ja klaaspakendi jaoks eraldi kast paigaldada.
- Tagama korrashoiu ja seisma elukeskkonna halvenemise vastu (sh mürataseme suurenemise)
- Pakendi sorteerimine pole ajakohane, et seda annaks taaskäidelda. Aga see probleem on üleriigiline. Uurige nt Rootsist, kuidas seal on kortermajade juures prügi sorteerimine, igale jäätmele on erinev konteiner. Ehk siis pakend on liiga lai mõiste ja sealt tuleks eraldada omakorda vähemalt 5 erinevat konteinerit. Eestis on kaldteedega küll hästi, kergliiklusteed on juba igal pool, mis on tore.
- Palun väga põhjalikult üle vaadata ühistranspordiga seonduv. Bussiajad täiesti sellised, et lapsed ei saa normaalselt koolidesse ja trennidesse. Lisaks sõidavad puiga kaudu kõik bussid suurte ringidega ja peale raudteed Jaama tänavat pidi. Et Metsa bussipeatusest linna saada kulub 35-40 minutit lapsel, see pole ju normaalne.
- Internet- aeglane, katkendlik, kallis. Baltimaade viletsaim.
- Üle tuleks vaadata Kose alevikus liikluskiiruse piirang, senise 70 asemel tuleks elanike ohutuse tagamiseks liikluskiiruse piiranguks kehtestada 50 ja tuleks rajada ülekäigurajad (praegu puuduvad täielikult).
- Jäätmete sorteerimine tuleb inimestele selgeks õpetada ja liikuda järjekindlalt selle poole, et võimalused selleks oleks loodud ning inimesed neid ka iseenesestmõistetavalt kasutaksid. See ei ole lihtne ülesanne, tuleb olla nutikas ja kaval, kasutada tundliku keskkonnanärviga teadlike noorte abi, näidata head eeskuju jne. Üheskoos tehes on võimalik see toimima saada.
- Jäätmete kogumine peab liigiti laienema ja seni kui on rikkumised, ei tohi kuskil anda vabastusi või vähendada tühjendamise intervalli.
- Jäätmemajanduses võiks võimaldada ka maal elavatele inimestele pakendite äraveo. Hetkel peame oma pakendid ise toimetama jäätmejaama, sest korraldatud on vaid olmejäätmete vedu.
- Arendada Väimela alevikku infrastruktuuri, kuna siin on suur Kutsehariduskeskus, aga jääb puudu parkimiskohtadest ja seoses sellega pargitakse haljasaladele jne.

Ettepanekud Võru valla elu- ja ettevõtluskeskkonna arendamiseks.

- Parksepas probleemiks Männi tn kortermajade juures vihmavee ärajuhtimisega. Suuremate sademete korral on pidevalt majaesised vee all.
- Kruusateede seisukorda võiks keegi aegajalt kontrollida ja teha parandusi.
- Väimela- oleks vaja parandada sild järve kaldal, järve ääres oleval autosillal oleks vaja teepiiret, et seal ohutum liigelda oleks jalakäijana. Mänguväljaku ala vajaks rohkem tänavavalgusteid, et pimedal ajal seal ka hea mängida oleks. Kortermajade ees olevatele teedele tuleks paigaldada lamavad politseinikud, kuna seal autod pidevalt kihutavad ja samas tähelepanematud lapsed iseseisvalt liiguvad. Bio prügikast on pidevalt kärbsevastseid paksult täis, nende vastu tuleks miskit ette võtta (aga ilmselt see on ainult suvine probleem.
- Prügimajandus korda.
- Mehisust ja julgust oma kodanike toetamisel.
- Kergliiklustee peaks olema valgustatud täies pikkuses, mitte osaliselt (Järveres). Bussiliikluses võiks arvestada ka vahetuses töötavate inimestega (nt kl 7-19). Talvel peaks kergliiklustee olema lumevaba juba enne kl 7. Paljud tööinimesed kõnnivad ka jalgsi.
- Rohkem kergliiklusteid/tänavavalgustusi. Tagasi tuua oma küla jaanipidu. Ilus koht on olemas aga midagi ei toimu. Panna Harjumägi erinevate üritustega rõkkama.
- Müra- ja valgusreostusel ei tohi lasta kasvada. See on eriti suur Sõmerpalu piirkonnas (Nursipalu, Toftan, Osula Graanul). Internetiteenus võiks olla palju parem - mitmed inimesed elaksid koha peal, kui saaks normaalse netiühenduse. Näiteks tee nr 69 ääres on kaabel maa sees, kuid seda ei kasutata. Metsi ei tohiks piirkonnas lageraiuda, sest see takistab müra levikut. Vajalik oleks rajada kergliiklustee Varese-Sõmerpalu. Liiklussõlmed Varesel ja Raiste ristis võiksid olla selge liiklusskeemiga ja ohutumad. Ohtlikke jäätmeid võiks tihedamini koguda ja võiks olla üheselt selge, kuhu neid ära saab anda.

Ettepanekud Võru valla elu- ja ettevõtluskeskkonna arendamiseks.

- Teed, bussipeatused, kergliiklus, valgustus, ohtus just jalgsi liiklejatele, ühistranspordi kasutajatele, teede korrashoid, hooldus, vastavalt aastaaegadele valla teedel inimeste kodudeni ja maantee. Näiteks Navi küla, võiks arvestada palju liiklust on seal tegelikult, selle vajalikkus, läbitavus.
- Kergliiklusteede võrgustiku laiendamine. Väimela ristmiku ringristmikuks ehitamine
- Raamatukogus võiks olla WiFi kättesaadavus
- Valguskaabli väljaehitus nn last mile. Tuua ikka interneti ligipääs ka keskustest väljaspool asuvatele elanikele ja ettevõtetele.
- Pöörama tähelepanu mitte ainult asulatele ja külakeskustele, vaid ka hajaasustusele ja üksikutele eakatele
- Peaks olema pinnatud teelõik Lasva poe juurest kuni Pikakannuni - teed kasutatakse väga palju, sh põllumasinad ja tee seisukord jätab soovida.
- Ühistranspordi osas võiks jälle kuidagi toimima saada kommertsliinid. Mingil ajal need toimisid, nüüd ei ole näinud.
- Internetiühendus peab võimaldama teha kaugtööd, mis nõuab kiiret netiühendust! Ja selle rajamine ei tohi olla ulmeliselt kallis. Vähemalt olgu kiire internet kättesaadav kodulähedastes kaugtöökeskustes, kui mitte igas talus.
- Tänavavalgustuse juhtseadmed tuled reguleerida reaalseks, pole vaja öösel pimendada vaid õigesti lülitusseadmed reguleerida
- Keelama koheselt sissetulevad taotlused, kes tahavad elukeskkonda rikkuda kaevandustega ja muu taoliste tegevustega, mis kahjustavad rängalt ümberkaudsete perede elamiskeskkonda.
- Säilitada olemasolev, hoida korras ning kasutada mõistlikult looduslikke ressursse, arvestades meie kliimavöödet. Nn kas on mõistlik pumbata Kubija järvest massiliselt vett, lumekahuriga kahjustades kohalikku loodust.
- Vanasti vaesel ajal olid pargid korras, praegu koleeeeeee
- Aidata vähemalt ettevõteteni viivad teed mustkatte alla. Teha selline kergliiklustee mis ei ristu liiklusteedega kus saab ohutult kõndida lapsevankriga, sõita rulluiskude- ja suuskadega.
- Omavalitsusse peaks olema tagatud juurdepääs kõikidel vallaelanikel

Ettepanekud Võru valla elu- ja ettevõtluskeskkonna arendamiseks.

- Maanteede ääres on kõnniteed ohtlikult kitsad, nendega peaks midagi ette võtma.
- Aitaks korda teha väsinud ja lagunenud puukuurid.Näiteks lasteaia juures.
- Poodi minekul vajaks käsipuud
- Võib-olla tuleksid kasuks kogemuste vahetamine või mõttetalgud kogukondadele, kuidas teha koostööd jõustruktuuridega kohaliku turvalisuse tagamisel.
- Puudub lihtsalt leitav info selle kohta, kuidas maal eramajas inimesed saavad oma pakendid ära anda
- Sõmerpalus võiks lõpuks valmida Osula ja Sõmerpalu vaheline kergliiklustee ning sinna ka valgustus lisada, sest nendel kurvilisetel teedel öösiti kõndida ei ole turvaline. Sellel suunal liigub öösel, aga ka päeval väga palju inimesi, eriti noori. Teisena soovitaksin üle vaadata bussigraafikud, et Sõmerpalust hommikuti linna sõitvad õpilased saaksid minna kooli 7-9 vahel. Nädalavahetustel võiks Sõmerpallu sõita hilisem ööbuss või kasvõi see sama 20.50 buss, koju saada on raske.
- Teede hooldusse on rohkem raha vaja, kui teed on mitte kasutatavad siis lõpuks inimesed kolivad ära või jätavad koha suvilaks, nad ei ole nii rikkad et maal saaks elada ja töötada. Ühistranspordi ajagraafikud ei võimalda Võrus tööl käia maakonaabussi kasutades. Inimesed kes autot ei oma või ei saa piisavalt palka loobuvad Võrus tööl käimisest sest busse ei saa kasutada.
- Sõmerpalu paisjärve rand tehke korda.
- Parksepa järve ääres tuleks korrastada rannad. Parksepa rahvamaja ostmine/ehitamine. Kergliiklustee valgustuse aegade üle vaatamine.
- Ühistranspordi korraldus
- Lindora-Kerepäälse-Kaperani võiks kruusatee teha asfaltteeks. Endise Orava valla elanikud ja ka kindlasti paljud teised, kasutavad seda teed aktiivselt Vastseliina sõitmiseks.
- Alles tehti kruusatee remonti, lühiajaliselt oli kõik ilus ja lust sõita ja jälle taas teed auklikud. Palun kaaluge kruusatee teha asfaltteeks.
- Ja kindlasti on sel tulevikus palju kasu.
- Rohkem võimalusi, et lapsed Vastseliina kooli pannakse ja ka bussi transpordile.

Ettepanekud Võru valla elu- ja ettevõtluskeskkonna arendamiseks.

- Praeguse seisuga viivad endise Orava valla elanikud lapsed tulevikus siiski Kääpa kooli, kuna sõit Vastseliina on sõidutee kehva, eriti talvel.
- Kergliikulustee võtta vähemalt arengukavas plaani Parksepast Raiste, Osula ristini. Väga ilus ja aktraktiivne, ajalooline tee. Võiks olla lausa matkarada?! On teeääres vaadata ja lugusd rääkida.
- Valguskaabel võiks internetti tuua rohkematele inimestele.
- Rohkem rattateid looma, nt pikendama rattateed Võrust-Raiste külani. Eramaja ei saa ära anda pakendi jäätmeid, ehitusjäätmeid saab ainult ära anda raha eest (nt Kanepis on tasuta), Raiste külas halb interneti kättesaadavus, Raistesse käib ainult 1 buss ööpäevas, Parksepa-Väimela vaheline tee on väga hüplik (eriti oru osa).
- Talvel võiks teehooldus parem olla, tihti ei pääse autoga hommikul Parksepast liikuma, sest teehooldusmasin tuleb lund lükkama alles lõuna paiku.
- Lasva rahvamaja renoveerimine ja täielik kasutusele võtt. Palomäele teha madalrada, korvpalliplats või midagi muud, et see imeilus koht kasutuses oleks inimeste poolt.
- Ühistranspordi edendus - vajaduspõhiseks teha nt.
- Võiks ehitada Kinomaja Parkseppa.
- Lähtuma tolmutõrje tegemisel praktilisest vajadusest ja tegelema probleemi vähendamisega sisuliselt.
- Kõrgharidusega inimestel ei ole siin üldse töökohti pakkuda või ei ole pakutavad palgad Tartu/Tallinnaga võrreldavadki. Turundus/kommunikatsioon nt, aga olen sama kuulnud ka teistest valdkondadest.
- Võiks olla toetusi ja rohkem toetavaid teenuseid ettevõtetele, et need kõrgharidusega inimesed saaksid ikkagi Võru vallas töötada.
- Mingi toetusmeede, mis aitaks alustada koduse ettevõtlusega
- Lisaks suurte turismiobjektide turundamisele võiks vahepeal esile tõsta või meelde tuletada ka väiksemaid kuid kindlasti mitte vähemhuvitavaid objekte.
- Tuleb julgemalt toetada kohalikke firmasid, et nad looks uusi töökohti.

Ettepanekud Võru valla elu- ja ettevõtluskeskkonna arendamiseks.

- Tööstusalasid võiks rohkem olla, kui juba kuskil on mõni suurem tehas käigus, sinna tulekski tööstuspiirkond rajada. Saavad ka kohalikud tööle rakendatud
- Tasub uurida sünergiavõimalusi koostöös Võru linna tööstusalade arendajatega, kuulata tähelepanelikult ettevõtjaid, nende soove ja vajadusi.
- Ma soovin, et ettevõtluskeskkonna arendamisel oleks eelduseks kohaliku elu jätkumine.
- Võiks ikka muud ka arendada peale Vastseliina ja Piusa.
- Piirkonnaülese mõjuga turismiobjektide arendus on väga hea. Rahastuse osas võibolla ülerahastatud.
- Eks see Venemaa piir võiks avaneda, siis elavneb ettevõtlus ka. Aga see ei ole valla tehtav tegevus.
- Väikeettevõtjate toetamine maapiirkondades
- Vaja kortereid uute tööliste jaoks. Väiksemaid üüripindu luua väikeettevõtetele- vähemalt taristu selle jaoks.
- Ehk oleks ettevõtlussuund Vastseliina Gümnaasiumis see hea valik, mis noori maale meelitaks?
- Igas piirkonnas võiks olla piirkonnaülese mõjuga turismiobjekt, mida arendada. Nii on parem tutvustada kogu valda.
- Turismitee mööda Võru valla pärleid!
- Meelitada piirkonda rohkem suurettevõtteid - ka neid, kes ei tegele ainult puidu väärindamisega.
- Kaardistama nii väike- kui ka suurettevõtjad ning looma ühise infovärava.
- Ettevõtjate huvi toimuvate ürituste vastu on väike, ootaks aktiivsemat osavõttu. Võib-olla aitaks teatud ettevõtlusvaldkonnale konkreetsete probleemide lahendamisele suunatumate ürituste korraldamine?
- Maaelu võiks edendada küll sellesmõttes, et töökohti rohkem siia luua.

AVATUD VALITSEMINE

Mil määral oled rahul elanike teavitamisega omavalitsuse tegevusest ja pakutavatest teenustest?

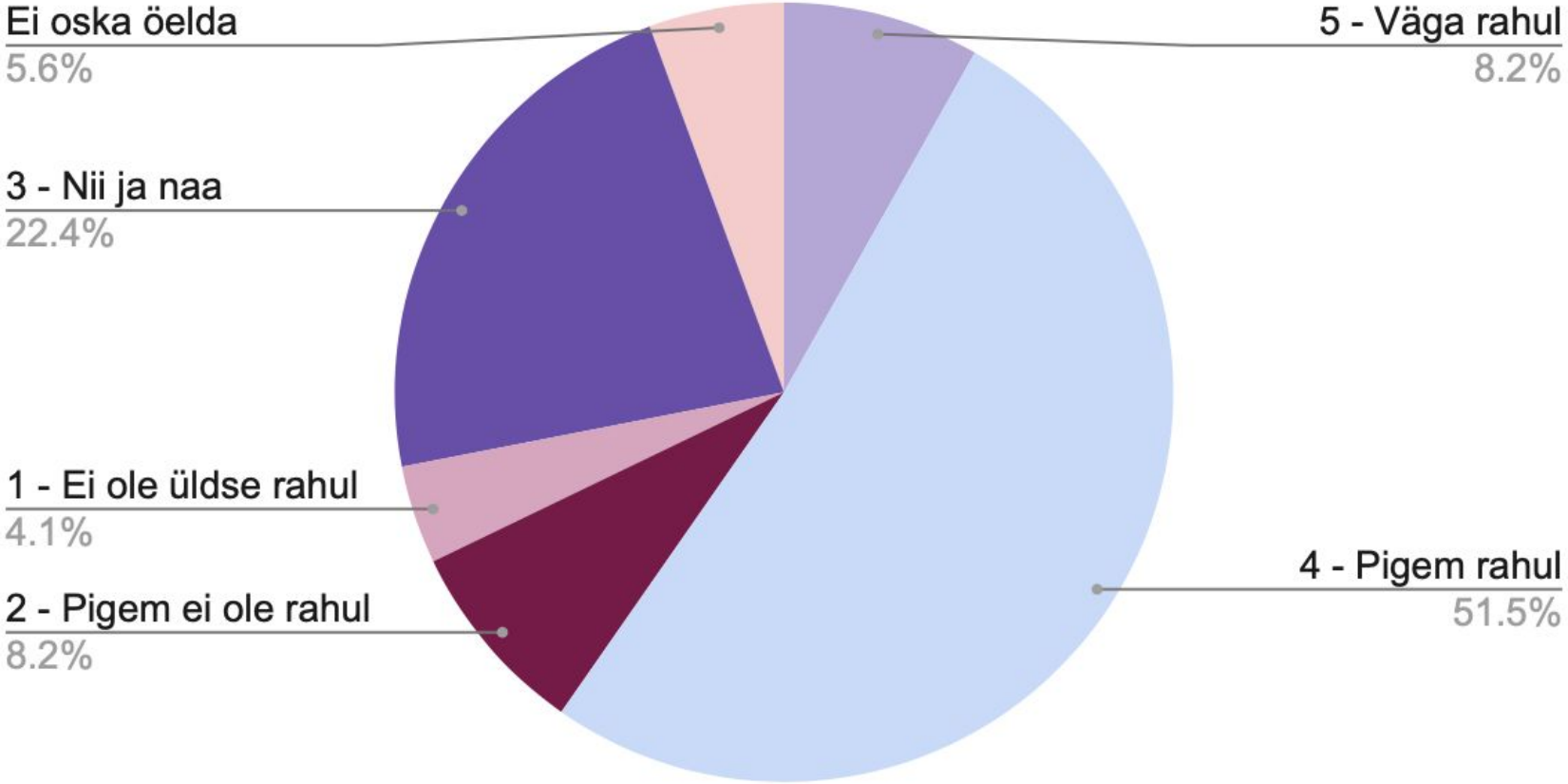

Rahulolu elanike teavitamisega omavalitsuse tegevusest ja pakutavatest teenustest

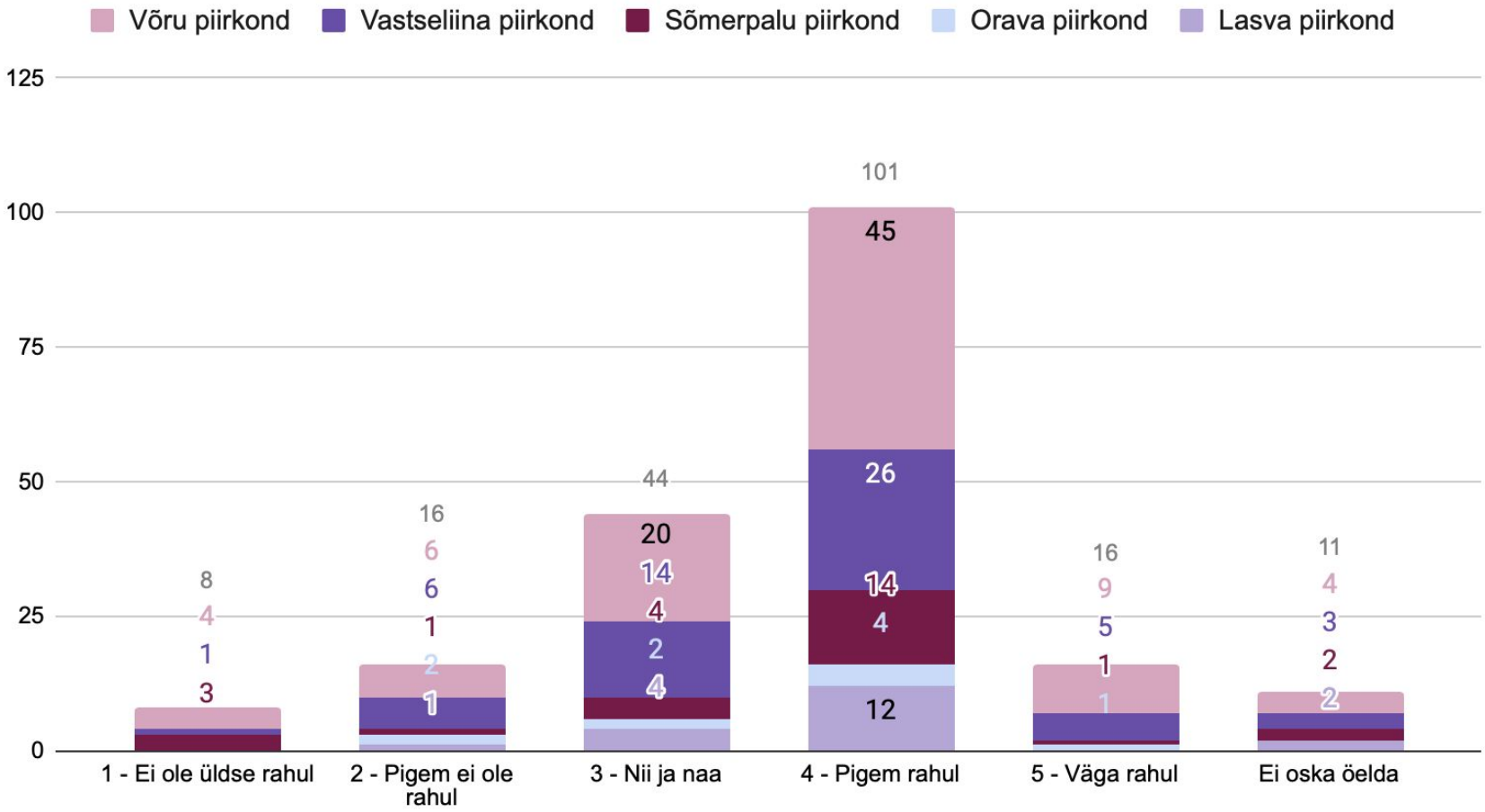

Mil määral oled rahul elanike kaasamisega omavalitsuse arengu kavandamisse ja korraldusse?

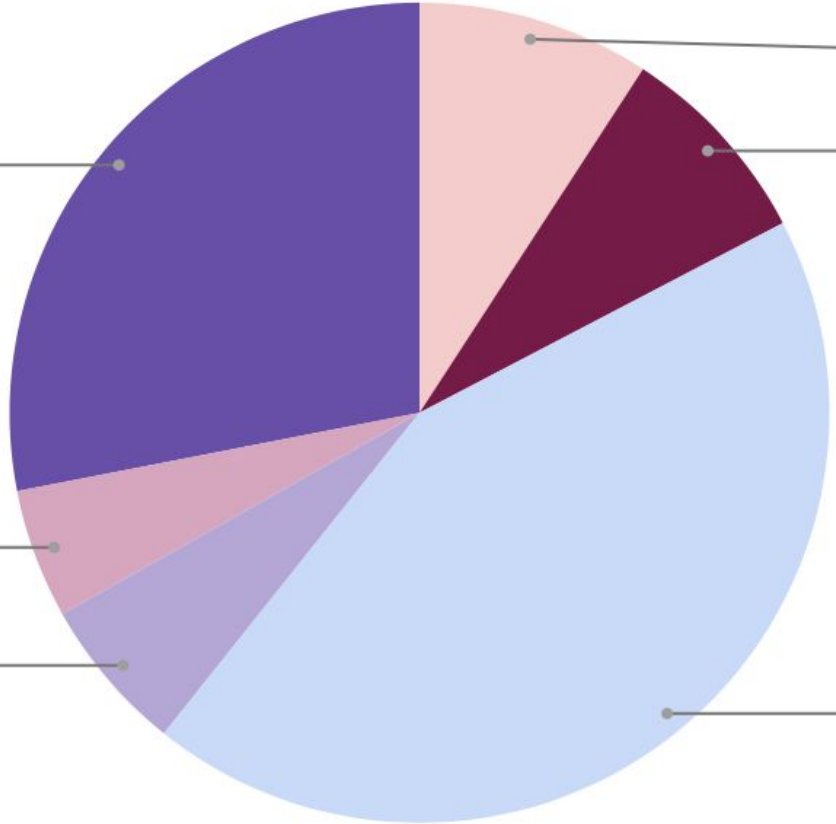

Rahulolu elanike kaasamisega omavalitsuse arengu kavandamisse ja korraldusse

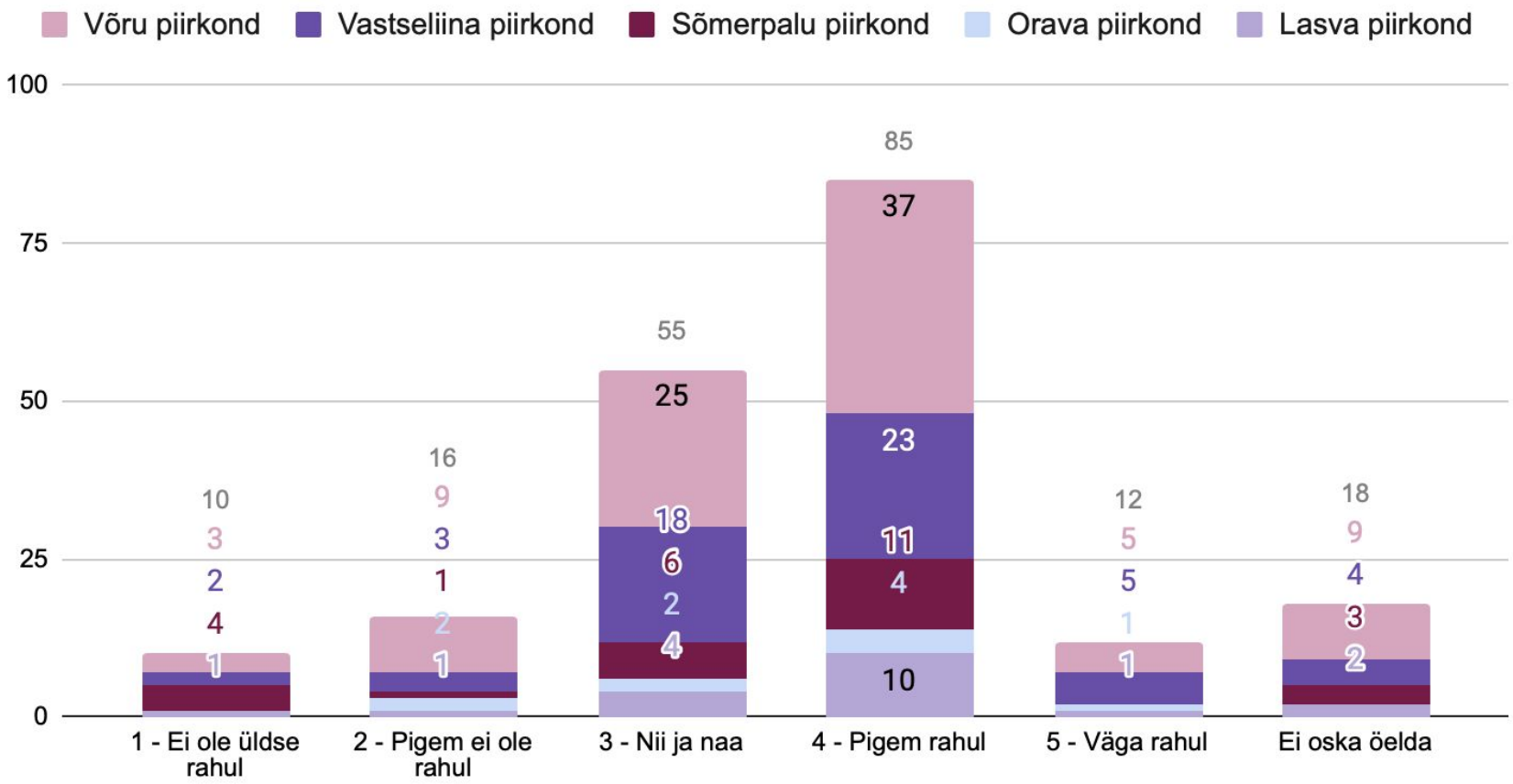

Mil määral oled rahul omavalitsuse üldise arengusuunaga?

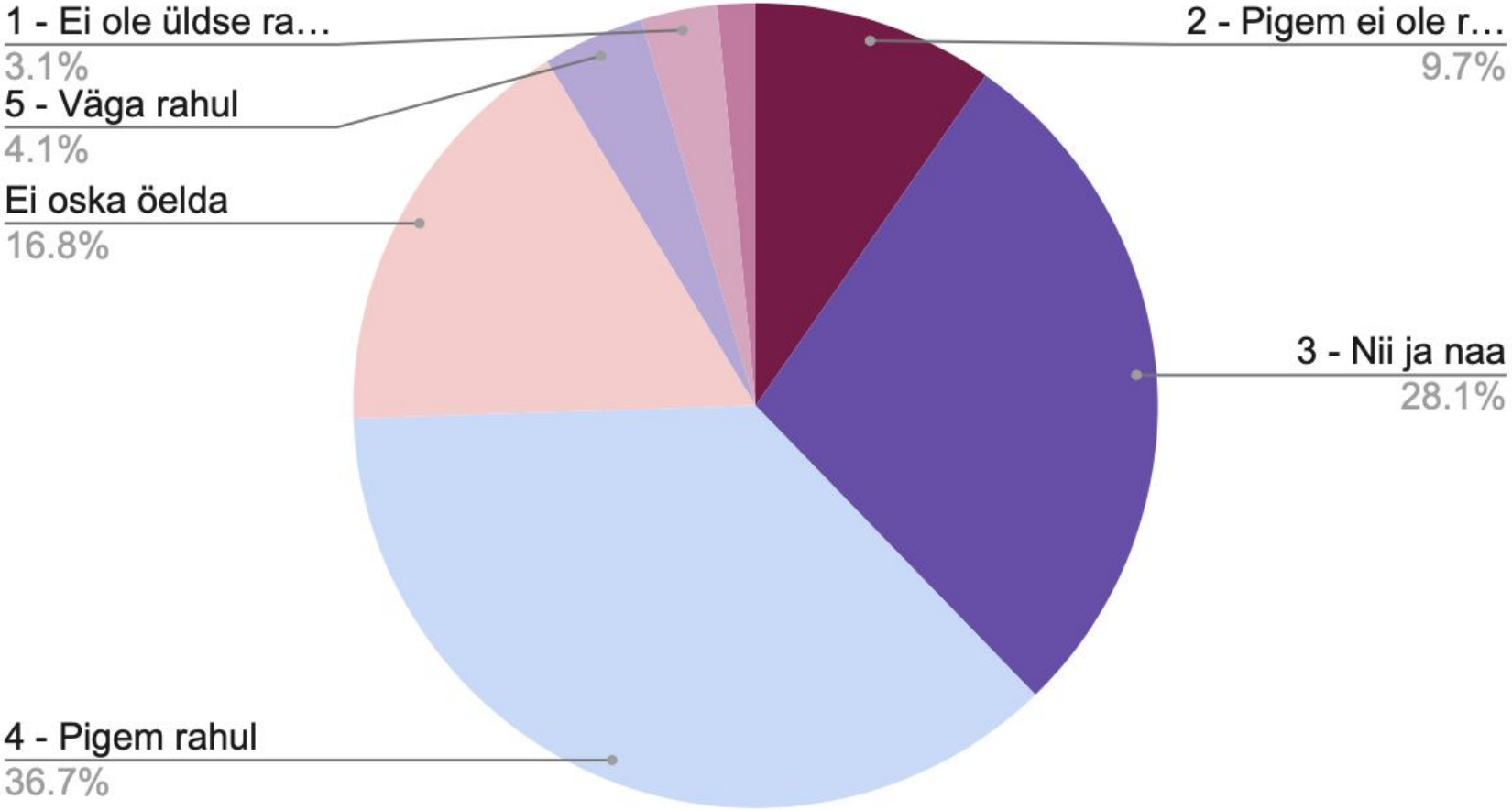

Rahulol omavalitsuse üldise arengusuunaga

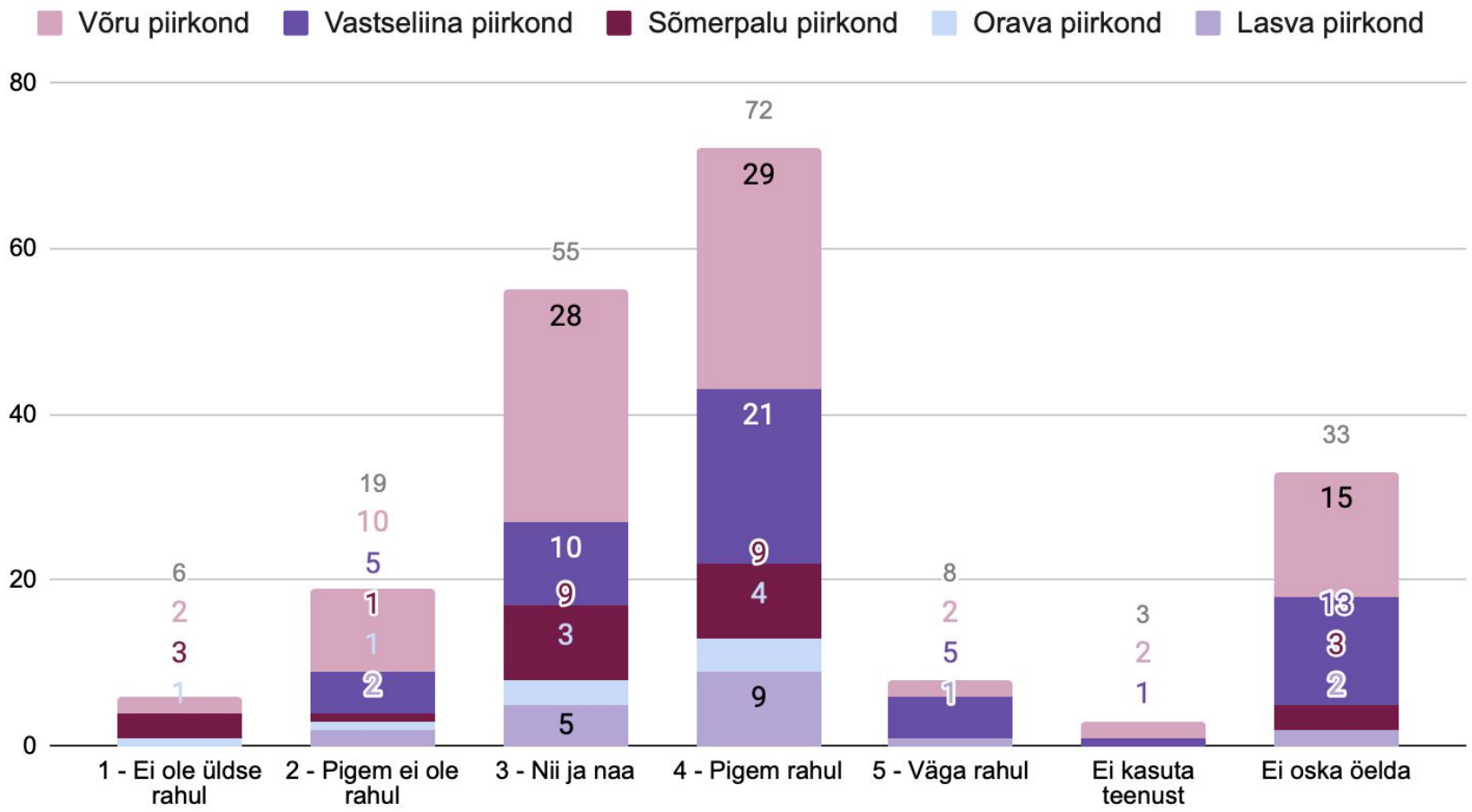

Mil määral oled rahul omavalitsuse turundustegevustega?

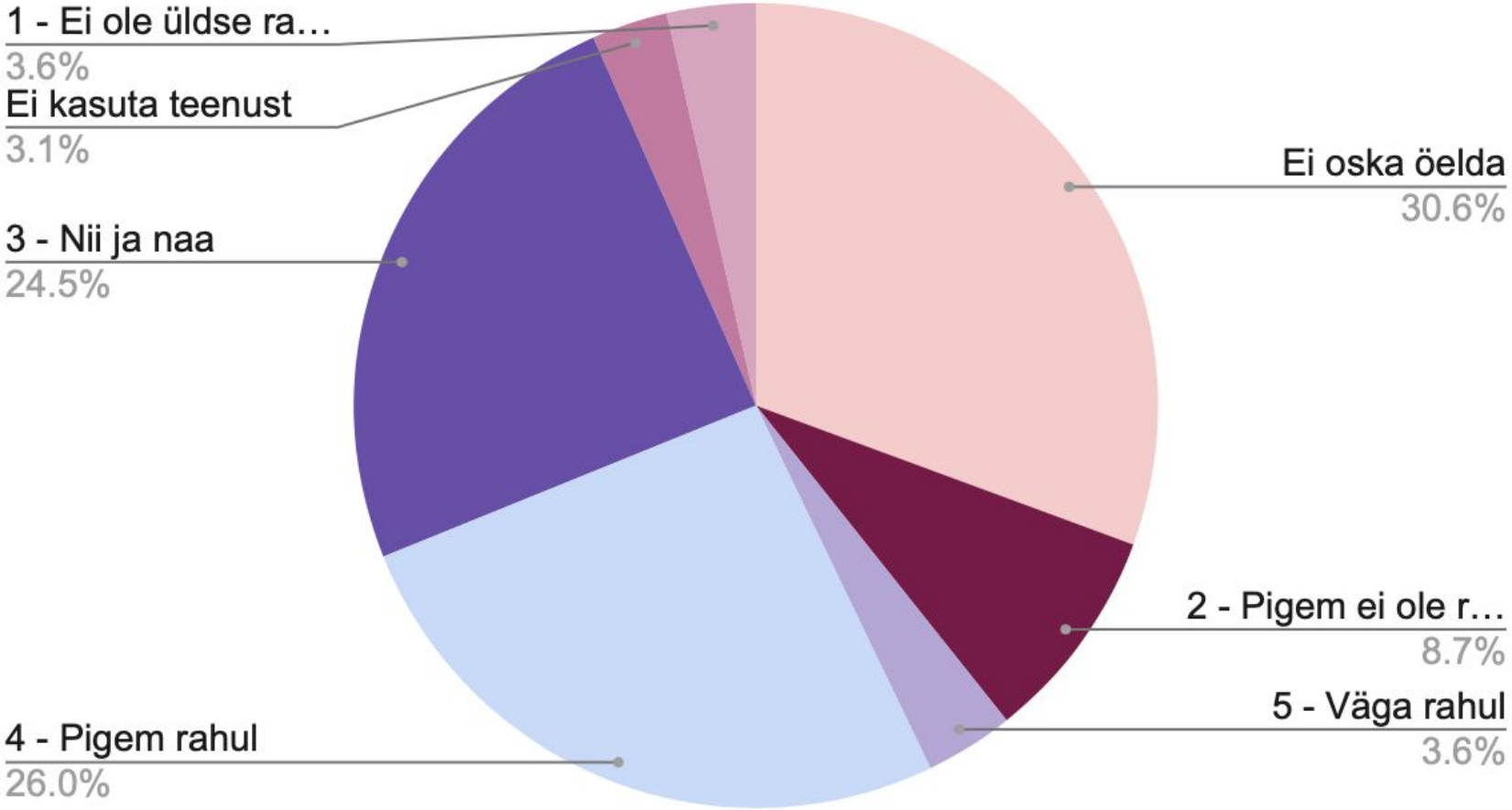

Rahulolu omavalitsuse turundustegevustega

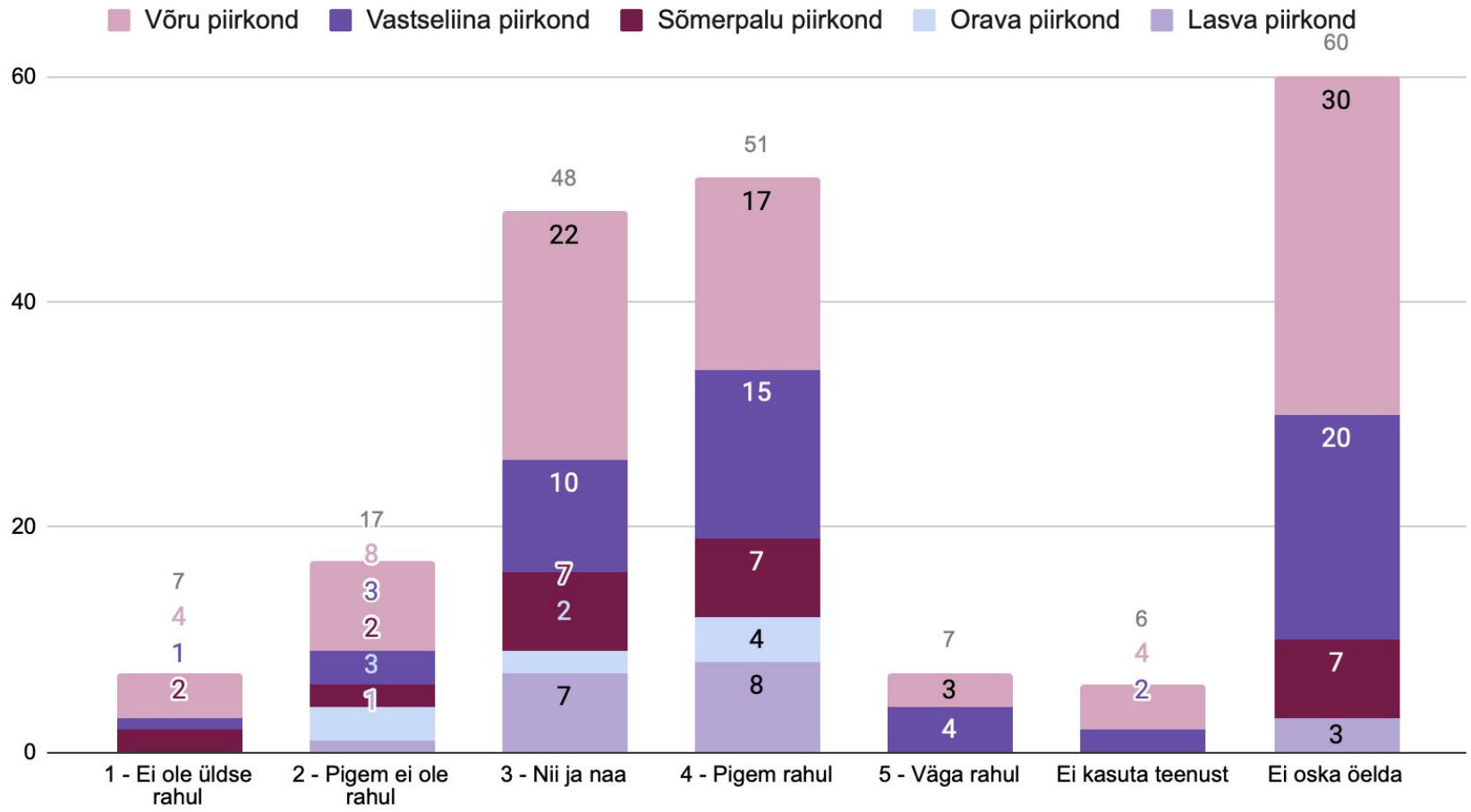

Hinnangute täiendused avatud valitsemise osas.

- Kuhu vald läheb või jõuda tahab, ei ole aru saanud.
- Kaasamine on pigem näiline, nt karjääri avamise läbisurumine. See tekitas üldiselt küsimuse, kelle huvides valla otsuseid tehakse, kas valla inimeste huvide eest keegi ka seisab.
- Valla kommunikatsiooniinimene teeb väga head tööd! Meeldib, et ka uusi töötajaid tutvustatakse ning üleüldse info on väga kättesaadav! Tänud!
- Turundus üldse ei tööta, valla lehes kiri ka nii väike, et vaata luubiga. Lisaks tagasi tuua surmad, sünnid, sünnipäevad, Rõuge vald saab, meie ei saa?
- Valla koduleht on keeruline, näiteks e-arvete saatmine, pange konkreetne nimekiri aadressidega
- Hulkuvad koerad Parksepas ja keegi ei vasta kohalikust omavalitsusest.
- Info võiks jõuda suurema hulga elanikeni.
- Võru vallaga liitumine viis kohaliku võimu minust väga kaugele.
- Võru valla teataja on järelkaja. Pildid tihti kehva kvaliteediga. Kuid lood on siiski huvitavad ja info sündmuste kohta kättesaadav. Hindame väga, et on postkastis tasuta vallaleht
- Pidevalt on jutt, et raha pole (vabandus iga asja peale).

Ettepanekud avatud valitsemise arendamise osas.

- Terviklikku visiooni ei ole vald kommunikeerinud.
- Teistest ei paista soovivat eristuda.
- Võiks olla edulugude artikleid piirkonna inimestelt
- Väga palju on infot selle kohta, mis on olnud. Võiks natuke varem ja pikemalt reklaamida üritusi ette, et saaks plaane teha.
- Ülima tõsidusega tuleb kaaluda Võru linnaga ühinemise plusse ja miinuseid.
- Turundustegevusele eelistan sisulist tegevust
- Mitte ainult lehes, internetis ja sotsiaalmeedias kuulutama, vaid tõesti vallas asuvate poodide juures on infotahvlid. Ka sinna võiks kleepida olulist teavet, et rahvas saaks soovi korral osaleda avalikel aruteludel. Pensionärid ei kasuta veebiteenuseid. Nemad loevad poe juures infotahvlil kuulutusi.
- Luua üritusi kogu elanikkonnale - ühtsustunde suurendamine.
- Üritusi tehakse nooretele ja pensionäridele, aga reaalne tulutooja (vanus 30-55) on jäänud kuidagi tahaplaanile
- Vähendama töötajaid
- Varjupaiga infoliini ööpäevaseks tegema. Varjupaik õhtul hilja enam vallast kedagi kätte ei saa
- Teil samad tüübid igal lehel esirinnas , Ei pea kohe üldse eksponeerima 2-3 tegelast igal pool
- Vallavanema välja vahetama. Juhtimisse oleks vaja natuke nooruslikkust.
- Enne valdade liitmist oli Vastseliina väga elujõuline koht. Nüüd tundub, et iga endine vald mõtleb peamiselt enda peale, mujalt on suurt plaani raskem näha.
- Mingi regulaarsusega võiksid vallavalitsuse inimesed käia piirkonnas kohalike inimestega kohtumas (mitte ainult arengukava ja planeeringuga seoses).
- Võru valla jututuba kultuuri- ja kogukonnalaupäevakul oli hea mõte!
- Aus, avatud ja lihtsas arusaadava keeles plaanide tutvustus ning põhjendamine
- Vallal puudub ühtne keskus
- Rohkem võiks informeerimiseks kasutada sotsiaalmeedia vahendeid (nii Instagrami kui ka FB-d).
- Rohkem kaasama noori

Soovitusindeks: kui tõenäoliselt soovitad Võru valda elamiseks sõbrale või tuttavale?

7.6/10

Soovitusindeks: kui tõenäoliselt soovitad Võru valda elamiseks sõbrale või tuttavale?

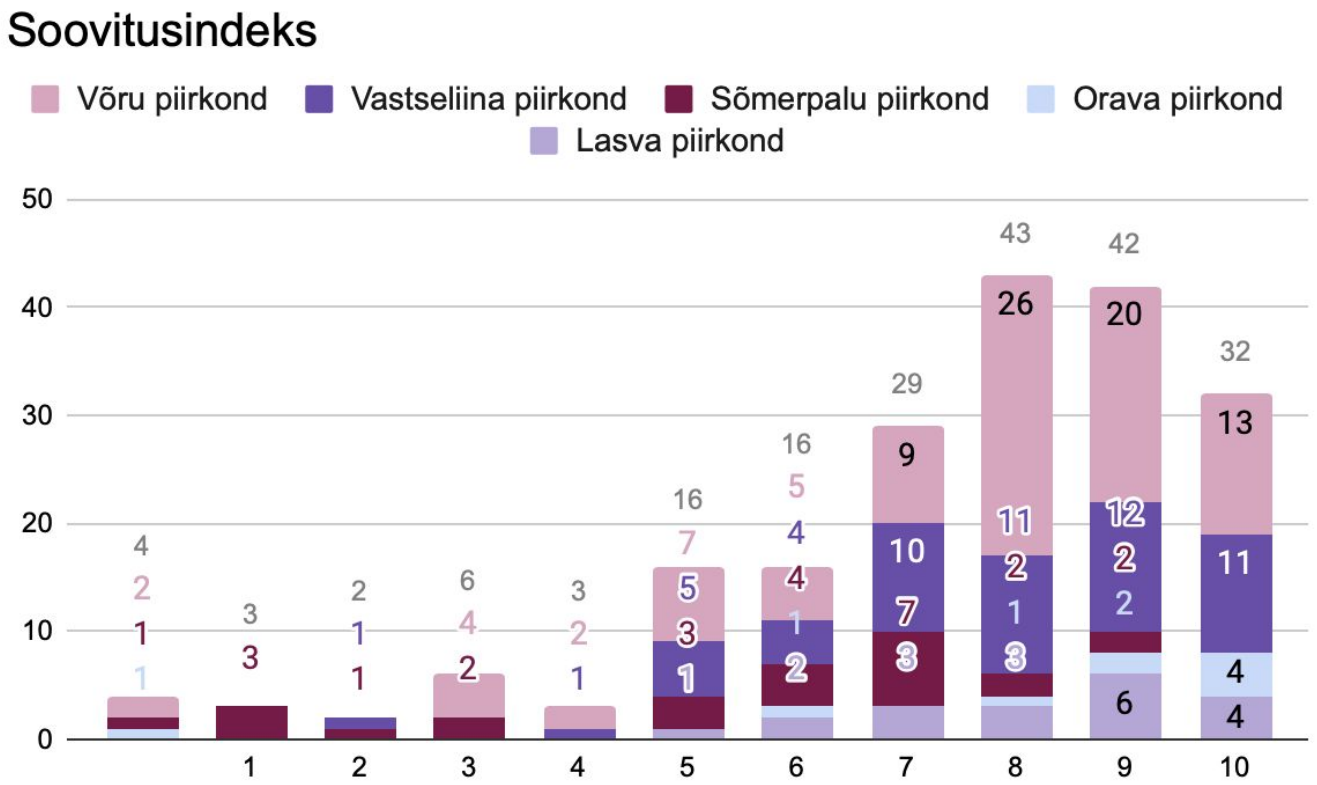

Lõpetuseks, mida ootad omavalitsuselt, et Sinul ja Sinu perel oleks hea Võru vallas elada?

- Kergliiklusteid (erinevate piirkondade vahel) (**13**)
- Paremat teede korrashoidu (eriti talvel) (**16**)
- Tihedamat bussiliiklust ja ühistransporti (bussigraafik, mis arvestaks ka kooliga/huviringidega ja marsruutidega) (**8**)
- Vald kuulaks ja tunneks huvi oma inimeste vastu, oleks nendega sõbralik ja koostööaldis (**8**)
- Turvalise elukeskkonna tagamist (**7**)
- Lasteaedade ja gümnaasiumite säilitamist(6)
- Paremat hariduskorraldust (6)
- Koosviibimise võimaluste rajamist (kultuuriüritused, kino) (6)
- Rohkem mänguplatse väikelastele (5)
- Rohkem huvialaringe noortele ning ka toetusi neis osalejatele (5)
- Inimestele vabaaja ja sportimisvõimaluste loomine. (5)
- Toetada töökohtade loomist. (3)
- Rohkem hoolivust (3)
- Lastele turvalist ja (õpetajatepoolset) kiusuvaba õpikeskkonda (2)
- Vähem bürokraatiat asjaajamises (2)
- Rannaalade korrastamine (2)
- Parksepa lasteaia hoone juurdeehitus/uuendamine (2)
- Tänavavalgustuse parendamine (2)
- Korraliku telefoni- ja internetiühendust (2)
- Infot, kuidas vallas aidatakse kriisiolukordade või sõja korral (2)

Küsimustiku ülevaade ja kokkuvõtted tehakse teemarühmades.